

MILIEUEFFECTRAPPORT

Beitelweg 7 en 7a
3882 MT PUTTEN

Opdrachtgever:

Maatschap van Deuveren
Beitelweg 7
3882 MT PUTTEN

Barneveld, november 2014

Auteur:

De heer ing. J.G.P. van Schaik
VanWestreenen, Adviseurs voor het buitengebied te Barneveld

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	4
1. ALGEMENE GEGEVENS	11
2. INLEIDING (PROBLEEMSTELLING EN DOEL)	12
2.1 AANLEIDING VOORGENOMEN UITBREIDING VAN DE VEEHOUDERIJ.....	12
2.2 AANLEIDING MILIEU EFFECT RAPPORT (M.E.R.)	13
3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT	15
3.1 ALGEMENE OMSCHRIJVING GEWENSTE BEDRIJFSITUATIE.....	15
3.2 BEITELWEG 5.....	16
3.3.1 FASERING EN PLANNING.....	17
3.3 BESCHRIJVING HUISVESTINGSSYSTEMEN	17
3.3.1 Stallen $D^t/m G$	17
3.3.2 Stallen $K^t/m P$	17
3.4 VOERVOORZIENING.....	18
3.5 VENTILATIE.....	18
4. ACHTERGRONDEN	19
4.1 EUROPESE REGELGEVING.....	19
4.1.1 IPPC-richtlijn	19
4.1.2 Habitatrichtlijn	20
4.1.3 Vogelrichtlijn	20
4.1.4 Vogel- en Habitatrichtlijn implementatie in Natura 2000.....	20
4.1.5 Kaderrichtlijn Water	20
4.1.6 National Emission Ceilings Directive	21
4.2 NATIONALE REGELGEVING	21
4.2.1 Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz).....	21
4.2.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	23
4.2.3 Reconstructiewet.....	23
4.2.4 Omgevingsvergunning	23
4.2.5 Wet Ammoniak en Veehouderij	23
4.2.6 Regeling Ammoniak en Veehouderij	24
4.2.7 Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij	24
4.2.8 Rapport Stallucht en Planten.....	24
4.2.9 Wet geurhinder veehouderij.....	24
4.2.10 Regeling geurhinder en veehouderij	25
4.2.11 Wet luchtkwaliteit.....	25
4.2.12 Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (GWWD).....	26
4.2.13 Vleeskuikenbesluit 2010 en Kalverenbesluit 1994	26
4.2.14 Flora- en Faunawet	26
4.2.15 Natuurbeschermingswet 1998.....	26
4.2.16 Waterwet	27
4.2.17 Nederlandse richtlijn bodembescherming	28

4.2.18	Oplegnotitie bij de BREF voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij	28
4.2.19	Regeling omgevingsrecht	29
4.2.20	Geluid	29
4.2.21	Meststoffenwet	29
4.3	PROVINCIALE REGELGEVING	30
4.3.1	Reconstructieplan Gelderse Vallei - Utrecht Oost	30
4.3.2	Ecologische Hoofdstructuur	31
4.3.3	Aanwijzing zeer kwetsbare natuurgebieden (Wav)	32
4.3.4	Verordening stikstof en natura2000	32
4.3.5	Programmatische aanpak stikstof	32
4.3.6	Waterplan 2010-2015	35
4.4	BELEID WATERSCHAP VALLEI EN VELUWE	35
4.4.1	Waterbeheersplan Waterschap Vallei en Eem/Veluwe	35
4.4.2	Algemene aandachtspunten	36
4.4.3	Gebiedsspecifieke aandachtspunten	36
4.4.4	Afsprakennotitie voor ruimtelijke plannen met mogelijk een groot waterbelang (normale procedure)	36
4.5	GEMEENTELIJKE REGELGEVING	37
4.5.1	Bestemmingsplan	37
4.5.2	Visiedocument Westelijk Buitengebied en voorontwerpbestemmingsplan Westelijk buitengebied	38
4.5.3	Omgevingsvergunning	38
5.	REFERENTIE EN ALTERNATIEVEN	39
5.1	VERGUNDE SITUATIE	39
5.2	REFERENTIESITUATIE	40
5.3	ALTERNATIEF	40
5.4	VERGELIJKING INVESTERINGS- EN EXPLOITATIEKOSTEN	43
6.	MILIEUASPECTEN	44
6.1	NATUUR VERMESTING EN VERZURING	44
6.1.1	Algemeen	44
6.1.2	Wet ammoniak en veehouderij	44
6.1.3	Natuurbeschermingswet 1998	48
6.1.4	Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij	55
6.1.5	Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij	56
6.1.6	Soortenbescherming	57
6.2	GEURHINDER	58
6.2.1	Individuele geurbeoordeling	58
6.2.2	Cumulatie	63
6.2.3	Piekbelasting	65
6.3	LUCHTKWALITEIT	66
6.3.1	Algemeen	66
6.3.2	ISL3a	71
6.3.3	Emissiefactoren	72
6.3.4	Emissiepunten	72
6.3.5	Uitslag ISL3a berekening	73

7. OVERIGE ASPECTEN	75
7.1 GELUID.....	75
7.2 KLIMAAT EN ENERGIE.....	80
7.2.1 <i>Klimaat</i>	80
7.2.2 <i>Energie</i>	80
7.3 VEILIGHEID EN GEZONDHEID	80
7.3.1 <i>Stroomuitval</i>	80
7.3.2 <i>Brand</i>	81
7.3.3 <i>Zoönosen</i>	81
7.4 VEEWETZIEKTEN	83
7.5 EXTERNE VEILIGHEID.....	83
7.6 WATER EN BODEM	83
7.6.1 <i>Wateronttrekking</i>	83
7.6.2 <i>Waterafvoer</i>	84
7.7 LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE	84
7.7.1 <i>Cultuurhistorie / archeologie</i>	84
7.7.2 <i>Landschappelijke inpassing</i>	85
8. EVALUATIE.....	86
VERKLARENDE WOORDENLIJST	87
BEGRIPPEN	87
AFKORTINGEN	89
GERAADPLEEGDE INFORMATIE	91
BIJLAGEN.....	92

SAMENVATTING

Familie van Deuveren woont en “boert” al vele jaren op Beitelweg 7 (en 7a) te Putten. Op dit moment wordt het bedrijf gerund door Van Deuveren senior en zijn twee zoons, dit doen zij in de vorm van een maatschap: Maatschap van Deuveren. Het boerenbedrijf moet dus inkomen genereren voor 3 gezinnen.

Het boerenbedrijf is van oorsprong een gemengde veehouderij, zoals de meeste Veluwe bedrijven had het in het verleden meerdere vormen van veehouderij. Dit kan beschouwd worden als een soort risicospreiding. Er was melkvee en varkenshouderij aanwezig, maar ook vleeskalver-, vleeskuiken- en vleeskalkoehouderij. In de laatste jaren (de jaren dat de zoons zijn gaan meewerken in het boerenbedrijf) is het bedrijf zich gaan specialiseren in de vleeskalver- en vleeskuikenhouderij.

Beide diersoorten worden gehouden voor de vleesproductie. Dat houdt in dat de dieren op een leeftijd van enkele dagen op het bedrijf komen, dat zij verzorgd en gevoed worden om uiteindelijk -als ze slachtrijp zijn- het bedrijf verlaten naar het slachthuis.

De laatste jaren heeft het bedrijf een grote ontwikkeling doorgemaakt: er zijn een viertal nieuwe vleeskuikenstallen gebouwd (deels ter vervanging van oude bebouwing). Om het bedrijf toekomstbestendig te maken wil de maatschap het bedrijf afmaken door twee stallen voor vleeskuikens erbij te bouwen. Als die twee stallen gebouwd zijn heeft het boerenbedrijf een zodanige omvang dat er een gezond en slagkrachtig bedrijf ontstaat dat door de schaalgrootte haar kostprijs kan verlagen (kwantumvoordeel bij inkoop van voer, kuikens, etc.) en opbrengstprijs kan verhogen. Dit alles om in het inkomen van de drie gezinnen te kunnen voorzien.

De keus om uitbreiding van de vleeskuikenhouderij hier te laten plaatsvinden heeft te maken met efficiënt gebruik van grond, bestaande voorzieningen en arbeid. Investeren op een andere locatie zorgt ervoor dat de werkdruk verhoogd wordt, men zal dan elke dag meerdere malen naar die locatie toe moeten rijden. Daarnaast zal de grip op de vleeskuikenhouderij niet optimaal zijn doordat men geen permanent toezicht heeft. Dit is voor Maatschap van Deuveren reden om verdergaande maatregelen te treffen op het ouderlijk boerenbedrijf. Behalve verdergaande technieken op de nieuw te bouwen stallen, zijn zij ook bereid om de ventilatiesystemen op de bestaande stallen rigoureuus aan te passen (zowel op de vleeskuiken- als vleeskalverstallen). Ondanks dat het aantal vleeskuikens zal toenemen zal de milieudruk op de omgeving verlaagd worden, zo zal bijvoorbeeld de geurbelasting (door verplaatsing van de ventilatoren en toepassen hogere lichtsnelheden) lager worden.

Waarom moet er een milieueffectrapport worden opgesteld?

Alvorens een vergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) kan worden afgegeven dient een Milieueffectrapport opgesteld te worden. Dit moet gebeuren omdat er hier sprake is van een uitbreiding en wijziging van het bedrijf: er worden nieuwe stallen (lees: ‘installaties’) gerealiseerd voor meer dan 85.000 vleeskuikens. Het Besluit Milieu-effectrapportage 1994 (gewijzigd in 1999 en 2006) stelt dat er dan een milieueffectrapport moet worden opgesteld. In de aanloop hier naartoe is een startnotitie ingediend bij het bevoegd gezag (Burgemeester en wethouders van Putten). In opdracht van gemeente Putten heeft de commissie voor de mer een richtlijnenadvies opgesteld waarin geadviseerd wordt welke onderdelen behandeld moeten worden in het milieueffectrapport. Dit milieueffectrapport is aan de hand van de vastgestelde richtlijnen opgesteld. Let op: ten opzichte van de startnotitie zijn de nieuw te bouwen pluimveestallen korter geworden.

Wat is het doel van het milieueffectrapport?

In het milieueffectrapport wordt inzichtelijk gemaakt wat de effecten op de omgeving zijn als gevolg van de aanpassingen van de veehouderij. Onder omgeving wordt verstaan: omwonenden en natuur. Er vindt een toetsing plaats aan de geldende wet- en regelgeving op Europees, nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau. Daarnaast wordt inzichtelijk gemaakt hoe het initiatief zich verhoudt tot diverse soorten van beleid en visies.

In een milieueffectrapport wordt de gewenste situatie vergeleken met referenties en een alternatie. Dit wordt gedaan om inzichtelijk te maken wat de effecten zouden zijn als initiatiefnemer voor een andere vorm van huisvesting had gekozen. In dit rapport wordt gekeken naar wat de effecten zouden zijn als initiatiefnemer (lees: Maatschap van Deuveren) ervoor had gekozen om de nieuw te bouwen stallen met luchtwassers uit te voeren. Dit alternatief wordt in hoofdstuk 5 beschreven. Bovenstaande wordt afgezet tegen de effecten die de huidige bedrijfsvoering veroorzaakt (referentiesituatie), waarbij te verwachten (autonome) ontwikkelingen zijn meegenomen. Dit wordt gedaan om inzichtelijk te maken wat de voorgenomen wijziging voor effect heeft ten opzichte van de nu -en in het verleden- vergunde situatie

Wat is de uitkomst van het rapport?

Het rapport geeft effecten weer, het geeft niet direct conclusies. De vergelijking tussen de alternatieven en bestaande situatie vindt plaats op het gebied van geur, natuur en luchtkwaliteit. Op de volgende pagina's staan de effecten per onderdeel schematisch weergegeven.

Algemeen

In de tabellen worden afkortingen gebruikt voor de te vergelijken situaties. De afkortingen betekenen het volgende:

- Referentie: Dit is de situatie zoals deze nu is. Voor deze situatie is op 16 mei 2011 vergunning afgegeven
- Gewenst: De situatie zoals initiatiefnemer zijn bedrijf wil inrichten. Ook wel het 'voorkeursalternatief / voornemen' genoemd. Ten opzichte van de huidige situatie wordt:
- de oudste vleeskuikenstal buiten werking gesteld
 - worden de ventilatoren op de bestaande stallen verplaatst van de achterzijde naar de voorzijde. Daar komt bij dat de ventilatoren de lucht met een hogere snelheid zullen uitstoten waardoor er minder geur zal ervaren in de omgeving.
 - Er wordt één vleeskalverstal voorzien van ventilatoren.
 - De nieuwe vleeskuikenstallen worden eveneens voorzien van ventilatoren die de lucht met hoge snelheid zullen uitstoten.
- Alternatief: de situatie zoals deze zou zijn als initiatiefnemer ervoor zou kiezen om de gewenste nieuwe stallen zou voorzien van een luchtwassysteem dat geur- en ammoniak reduceert (waarbij de bestaande vleeskalverstallen worden voorzien van ventilatoren en de bestaande vleeskuikensstallen dezelfde wijziging ondergaan als in de gewenste situatie).

Geur

Hieronder is aangegeven wat de te verwachten individuele geurbelasting is in de te vergelijken situaties. Deze berekening dient uitgevoerd te worden voor woningen die niet bij een andere veehouderij horen.

Geurgevoelig object	Geurnorm	Referentie (nu vergund)	Gewenst	Alternatief
Beitelweg 8	14	9,6	9,2	8,2
Beitelweg 9	14	8,7	8,0	7,5
Hooiweg 24	14	7,3	8,1	7,3
Beitelweg 2	14	5,5	5,1	5,0
Beitelweg 1	14	6,2	5,7	5,6
Kraakweg 12	(3,0) 3,2 ¹	3,6	3,1	3,0
Kraakweg 2	3,0	3,2	2,7	2,7
Kraakweg 14	(3,0) 3,1 ¹	3,5	3,0	3,0
Kraakweg 7	3,0	3,3	2,9	2,9
De Kraak 6	3,0	3,2	2,8	2,7
Nijkerkerstraat 21	3,0	3,3	2,9	2,9
Nijkerkerstraat 23	(3,0) 3,2 ¹	3,6	3,1	3,1
Nijkerkerstraat 25	(3,0) 3,3 ¹	3,7	3,1	3,1
Enghuusweg 6	3,0	3,2	2,8	2,8
Roggestraat 71	3,0	2,3	2,0	1,9
Roggestraat 77	3,0	2,4	2,1	2,0
Roggestraat 81	3,0	2,4	2,1	2,1
Roggestraat 83	3,0	2,4	2,2	2,1
Beitelweg 5	(14) 14,1 ¹	14,6	14,1	12,2
Effect			+	++

Tabel 1: toetsing aan maximaal toegestane geurbelasting en vergelijking gewenst en alternatieven met referenties

Uit de geurberekening blijkt dat voldaan kan worden aan de maximaal toegestane geurbelasting. In de gewenste situatie is er op de sprake van een afname van de geurbelasting, evenals bij het alternatief.

Voor geurgevoelige objecten die onderdeel uitmaken van een andere veehouderij, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij, gelden conform artikel 3, lid 2, vaste afstanden (gemeten vanaf het dichtstbijzijnde emissiepunt tot aan de dichtstbijzijnde gevel van de woning):

Ligging geurgevoelig object	Afstand in acht te nemen	Werkelijke afstanden
Binnen de bebouwde kom	100 meter	Niet binnen de invloedssfeer aanwezig
Buiten de bebouwde kom	50 meter	145 meter (Beitelweg 6)

Tabel 2: toetsing afstand tot andere veehouderijen

Nb. Er is geen verschil tussen de verschillende uitgangspunten (vergund, gewenst, alternatief)

Volgens artikel 5, lid 1, van de Wet geurhinder en veehouderij geldt een minimaal in acht te nemen afstand tussen de dichtstbijzijnde gevel van een stal waarin dieren worden gehouden en de gevel van het dichtstbijzijnde voor geur gevoelige object. Deze afstanden zijn als volgt:

¹ Geurnorm na toepassing artikel 3, lid 4 van de Wet geurhinder en veehouderij

Ligging geurgevoelig object	Afstand in acht te nemen	Werkelijke afstanden
Binnen de bebouwde kom	50 meter	Niet binnen invloedssfeer aanwezig
Buiten de bebouwde kom	25 meter	135 meter (Beitelweg 6)

Tabel 4: toetsing gevelfstand

Ammoniak

Elke veehouderij stoot ammoniak uit. Ammoniakdepositie (stikstof) kan een nadelig effect hebben op natuurontwikkeling en -instandhouding.

Hieronder is aangegeven hoeveel ammoniak er in de verschillende situaties wordt uitgestoten (in kg).

	Vergund in 2000 / 2004	Referentie	Gewenst	Alternatief
Kg NH ₃ Emissie	8.061,2	5.430,00	7.614,02	5.716,14

Tabel 5: ammoniakemissies in de verschillende situaties

Er wordt in Nederland (groveweg) onderscheid gemaakt tussen twee soorten natuur, te weten:

1. natuur die bescherming geniet van de Wet ammoniak en veehouderij (een zogeheten 'zeer kwetsbaar gebied')
deze wet schrijft voor dat bedrijven die in een dergelijk gebied liggen, of in een zone van 250 meter om een dat gebied, niet mogen uitbreiden in ammoniak. Als deze bedrijven willen uitbreiden in aantallen dieren dan moeten ze systemen gebruiken die meer ammoniak reduceren per dierplaats dan dat ze op dit moment doen of dan wettelijk (door het Besluit huisvesting ammoniak en veehouderij) wordt voorgeschreven. Bedrijven die op een grotere afstand dan 250 meter liggen van dergelijke gebieden worden in beginsel niet belemmerd in hun uitbreiding van ammoniak, tenzij zich bijzondere omstandigheden voordoen.
2. natuur die bescherming geniet van de Natuurbeschermingswet 1998
deze wet beschermt bijzondere natuurgebieden, hierin zijn ook de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen verwerkt. Een verhoging van de ammoniakdepositie (ammoniak die neerslaat) is niet toegestaan op deze gebieden.

Wet ammoniak en veehouderij

Het bedrijf ligt op 1.460 meter afstand van het meest nabij gelegen kwetsbare gebied (Norden / Volenbeek), dit maakt onderdeel uit van het Veluwemassief. Het bedrijf ligt niet in of in de zogenaamde 250-meterzone rondom een kwetsbaar gebied. Dit houdt in dat een toename van ammoniakuitstoot op basis van deze Wet is toegestaan.

Natuurbeschermingswet

Het boerenbedrijf van Maatschap van Deuveren ligt op een afstand van circa 1.900 meter Natura2000 gebied 'Veluwe', op circa 3.700 meter van (polder) Arkemheen en op een afstand van circa 3.790 meter van de 'Veluwerandmeren'. Zowel Arkemheen als de Veluwerandmeren zijn weinig tot niet gevoelig voor ammoniakdepositie, om die reden hoeft op die gebieden niet getoetst te worden.

Bij de toetsing van een aanvraag om vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 zal men niet op de rand van het Natura2000-gebied toetsen, maar op de dichtstbijzijnde aangewezen habitattypen. Op de volgende pagina is weergegeven wat de depositie is op deze punten. Op dit onderdeel wordt uitvoering ingegaan in hoofdstuk 6.1.3.

Habitattype / gebied	Code	Kritische depositie-waarde	Bestaand recht 24-03-2000	Referentie	Gewenst	Alternatief
Droge heiden	H4030	1.071	7,06	4,43	5,52	4,31
Beuken-eikenbossen met hulst	H9120	1.429	10,76	6,94	8,78	6,80
Oude Eikenbossen	H9190	1.071	3,48	2,17	2,56	2,03
Zandverstuiving	H2330	714	2,07	1,34	1,63	1,29
Zandverstuiving met struikhei	H2310	1.071	0,95	0,61	0,66	0,54
Zure vennen	H3160	714	0,94	0,60	0,65	0,54
Heischrale graslanden	H6230	714	1,00	0,65	0,77	0,62

Tabel 6: ammoniakdepositie op habitattypen

De depositie op de habitattypen in de gewenste situatie is lager dan het bestaand recht (dat wordt namelijk gebaseerd op de vergunde situatie op 24 maart 2000), echter ten opzichte van de referentie is er sprake van een stijging van de depositie. Omdat er -ten opzichte van het bestaand recht- geen sprake is van een verslechtering voor de voor stikstof gevoelige habitattypen kunnen Gedeputeerde Staten van Gelderland de vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet afgeven.

Het alternatief geeft, ondanks de kleine emissietoename, een lichte afname van de ammoniakdepositie ten opzichte van de referentie. Dit is te verklaren door de hogere luchtsnelheden die in deze situatie worden gehanteerd.

Luchtkwaliteit

Luchtkwaliteit heeft invloed op de volksgezondheid. Daarom gelden er Europese richtlijnen die zijn vertaald in Nederlandse regelgeving. Die regelgeving stelt eisen aan de luchtkwaliteit voor zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxiden, fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}), lood, kwik, koolmonoxide en benzeen in de buitenlucht. Ook zijn er inmiddels richtwaarden voor arseen, cadmium, nikkel en PAK's bijgekomen. Bij vergunningverlening moet op grond van de Wet milieubeheer getoetst worden aan die milieukwaliteitseisen. Landbouw is een belangrijke bron van fijn stof. Andere stoffen worden wel geproduceerd, maar dermate weinig dat toetsing hieraan geen toegevoegde waarde heeft.

Fijn stof is een verzamelnaam voor uiteenlopende deeltjes die door de lucht zweven: roetdeeltjes, opstuvend zand, uitlaatgassen, zeezout, plantmateriaal, cementdeeltjes en bijvoorbeeld stukjes afgesleten autoband of wegdek. Fijn stof kan ook ontstaan door reacties tussen verschillende gassen in de lucht. De gemiddelde hoeveelheid fijn stof in Nederland is hoger in het zuiden, nabij grote steden en bij grote industriegebieden.

Bij de toetsing van fijn stof zijn er 2 criteria:

1. de jaargemiddelde fijn stof concentratie. Deze mag niet hoger zijn dan 40 µg/m³
2. het aantal dagen dat de grenswaarde van 50 µg/m³ mag niet meer dan 35 bedragen.

Op de volgende pagina treft u een tweetal tabellen waarbij de fijn stof concentratie en het aantal overschrijdingsdagen is berekend (in µg/m³). Dit onderdeel wordt nader toegelicht in hoofdstuk 6.3 van deze rapportage.

Blootstellingslocatie	Primaire referentie (vergund)	Gewenst	Alternatief
Beitelweg 4	22.83	22.58	22.58
Beitelweg 5	25.15	24.81	24.82
Beitelweg 6	24.98	24.75	24.75
Nijkerkerstraat 37	24.67	24.69	24.68
Beitelweg 8	24.88	24.82	24.82
Beitelweg 9	24.77	24.83	24.84
Hooiweg 24	24.75	24.80	24.79
Beitelweg 1	22.75	22.60	22.60
Kraakweg 12	22.63	22.58	22.58
Roggestraat 83	22.50	22.52	22.51
Roggestraat 81	22.50	22.51	22.50
Roggestraat 77	22.49	22.51	22.50
Roggestraat 71	22.48	22.20	22.49
Hooiweg 22a	24.74	24.78	24.77
Enghuusweg 15a	22.64	22.59	22.58
Effect		+/-	+/-

Tabel 7: weergave jaargemiddelde concentratie fijn stof

Uit voorgaande tabel blijkt dat het bedrijf in alle scenario's kan voldoen aan de jaargemiddelde concentratie van fijn stof. De maximale fijn stof belasting op de gevel van een woning van derden mag maximaal 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ bedragen. Op de meest nabijgelegen woningen is een verbetering waarneembaar. Op verder weg gelegen woningen een minieme verslechtering. De gewenste situatie iets beter uit in vergelijking met het luchtwasseralternatief. Dit is waarschijnlijk te wijten aan de lagere luchtsnelheid die hier gehanteerd wordt.

Blootstellingslocatie	Primaire referentie (vergund)	Gewenst	Alternatief
Beitelweg 4	11.3	11.0	11.0
Beitelweg 5	17.3	15.4	15.5
Beitelweg 6	16.2	15.4	15.4
Nijkerkerstraat 37	14.8	14.8	14.8
Beitelweg 8	15.2	15.3	15.3
Beitelweg 9	14.9	15.2	15.2
Hooiweg 24	14.8	14.8	14.8
Beitelweg 1	11.1	11.1	11.1
Kraakweg 12	11.0	10.8	10.7
Roggestraat 83	10.7	10.7	10.7
Roggestraat 81	10.7	10.7	10.7
Roggestraat 77	10.7	10.7	10.7
Roggestraat 71	10.7	10.7	10.7
Hooiweg 22a	15.0	14.9	14.9
Enghuusweg 15a	10.9	10.8	10.8
Effect		+/-	+/-

Tabel 8: aantal overschrijdingsdagen van de daggemiddelde grenswaarde

Uit bovenstaande tabel kan dezelfde conclusie getrokken worden als voor de jaargemiddelde fijn stof concentratie. Het aantal overschrijdingsdagen overstijgt het maximum aantal overschrijdingsdagen zoals dat middels de Wet luchtkwaliteit is vastgesteld niet (maximaal 35 overschrijdingsdagen). Het aantal

overschrijdingsdagen is vergeleken met bijvoorbeeld het westen of zuiden van Nederland vele malen lager.

Overige aspecten

De aspecten geur, ammoniak en fijn stof zijn de drie belangrijkste aspecten voor de omgeving van het bedrijf. Daarnaast wordt in de milieu effect rapportage ingegaan op tal van andere aspecten. Enkele aspecten die noemenswaardig voor de samenvatting zijn: kostenaspecten, welzijn en geluid.

Kosten

Om goed inzicht te krijgen van de financiële consequenties van de keus voor emissiereducerende systemen ziet u hieronder het geïndiceerde investeringsoverzicht.

Conform de KWIN 2013-2014 bedragen de bouwkosten van een vleeskuikensstal circa € 180,- tot € 200,- per m². Gelet op de huidige crisis in de bouw en de grootte van het project is het waarschijnlijk dat € 180,- een goede indicatie van de bouwkosten van de is. Stallen O en P hebben beide een grootte van 2.540 m², totale oppervlakte bedraagt 5.080 m². De casco bouwkosten bedragen voor dit project (ongeacht of het de beoogde situatie of het alternatief betreft) € 914.400. De extra kosten voor inventaris (voerpannen, verwarming, waterleiding, luchtinlaten, regelapparatuur) bedragen circa € 83,- per m², totaal € 421.640,- .

Hieronder treft u een globaal overzicht van de investerings- en exploitatiekosten per dierplaats. De prijzen zijn gebaseerd op kengetallen uit de KWIN 2013-2014.

	Aantal dieren	Investering per dierplaats	Totaal investering inrichting	Exploitatie per jaar per plaats (energie en onderhoud)	Totale exploitatie per jaar
Gewenst	119.000	€ 1,20	€ 142.800	- € 0,08	- € 9.520,-
Alternatief		€ 1,20 + € 3,70 = € 4,90	€ 583.100	- € 0,08 + € 0,64 = € 0,56	€ 66.640

Tabel 9: investeringsoverzicht van de verschillende huisvestingssystemen

Geluid

In hoofdstuk 7 van dit milieu effect rapport wordt ingegaan op het onderdeel geluid. Er is een akoestisch onderzoek uitgevoerd om te kijken of er voldaan kan worden aan geluidnormen. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat ter plekke van de woningen voldaan wordt aan de geluidnormen.

1. ALGEMENE GEGEVENS

Initiatiefnemer: Maatschap van Deuveren
Contactpersoon De heer H. (Heimo) van Deuveren
Correspondentieadres: Beitelweg 7
3882 MT PUTTEN
Telefoon: 0341 352771
e-mail: hvandeuveren@gmail.com

Bedrijfslocatie: Beitelweg 7 en 7a
3882 MT PUTTEN
Kadastrale ligging: kadastrale gemeente Putten, Sectie N, nummers 737, 738, 3924 en 3925
Soort activiteit: Het houden van rund- en pluimvee

Adviseur / opsteller: VanWestreenen B.V., de heer Ing. J.G.P. (Sjaak) van Schaik
Correspondentieadres: Anthonie Fokkerstraat 1a
3772 MP BARNEVELD
Telefoon: 0342 474 255 / 06 2121 4136
e-mail: schaik@vanwestreenen.nl

Bevoegd gezag: Burgemeester & Wethouders van Putten
Contactpersoon: J. Doornbos (afdeling ROG)
Correspondentieadres: Postbus 400
3880 AK PUTTEN
Telefoon: 0341 359 611
e-mail: jdoornbos@putten.nl

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r 1994: C14.0

2. INLEIDING (PROBLEEMSTELLING EN DOEL)

2.1 *Aanleiding voorgenomen uitbreiding van de veehouderij*

Maatschap van Deuveren exploiteert sedert vele jaren een gemengde veehouderij aan Beitelweg 7 en 7a te Putten. De maatschap bestaat uit Van Deuveren senior en zijn twee zoons. Het bedrijf moet dus inkomen genereren voor 3 gezinnen.

Het bedrijf is van oorsprong een gemengde veehouderij, zoals vele Veluwe bedrijven had het in het verleden meerdere vormen van veehouderij. Een soort risicospreiding. Er was melkvee en varkenshouderij aanwezig, maar ook vleeskalver-, vleeskuiken- en vleeskalkoehouderij. In de laatste jaren (de jaren dat de zoons zijn gaan participeren in de bedrijfsvoering) is het bedrijf zich gaan specialiseren in de vleeskalver- en vleeskuikenhouderij.

De laatste jaren heeft het bedrijf een grote ontwikkeling doorgemaakt: er zijn een viertal nieuwe vleeskuikenstallen gebouwd (deels ter vervanging van oude bebouwing). Om het bedrijf toekomstbestendig te maken wil de maatschap het bedrijf completeren met twee nieuwe stallen voor vleeskuikens. Het bedrijf heeft na realisatie een zodanige omvang dat er een competitief bedrijf ontstaat dat door de schaalgrootte haar kostprijs kan verlagen (kwantumvoordeel bij inkoop voeders, kuikens, etc.) en opbrengstprijzen kan verhogen.

De keus om uitbreiding van de vleeskuikenhouderij op deze plaats te laten plaatsvinden heeft te maken met een efficiëntieslag. Investeren elders levert allereerst logistieke problemen op, daarnaast wordt de arbeidsdruk verhoogd doordat het reizen tijd vraagt. Tot slot zal de grip op de vleeskuikenhouderij niet optimaal zijn doordat men geen permanent toezicht heeft. Dit is voor Maatschap van Deuveren reden om verdergaande maatregelen te treffen op de thuislocatie. Behalve verdergaande technieken op de nieuw te bouwen stallen, zijn zij ook bereid om de ventilatiesystemen op de bestaande stallen rigoureus aan te passen (zowel op de vleeskuiken- als vleeskalverstallen). Dit alles zal tot gevolg hebben dat -ondanks de toename van het aantal dieren- de geurbelasting op de omgeving zal dalen ten opzichte van de huidige situatie.

Let op: ten opzichte van de startnotitie zijn de nieuw te bouwen vleeskuikenstallen korter geworden.

2.2 Aanleiding milieu effect rapport (m.e.r.)

De reden dat er een m.e.r. opgesteld moet worden is omdat er sprake is van een wijziging van een installatie, waarbij het aantal dierplaatsen de drempelwaarde van kolom 2 van onderdeel C14 van het besluit m.e.r. overstijgt. Hieronder ziet u onderdeel C14 uit het besluit m.e.r.

Onderdeel C. Activiteiten, plannen en besluiten, ten aanzien waarvan het maken van een milieueffectrapportage verplicht is

	Kolom 1	Kolom 2	Kolom 3	Kolom 4
	Activiteiten	Gevallen	Plannen	Besluiten
C 14	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op meer dan: 1°. 85.000 stuks mesthoenders (Rav ¹ cat. E 3 t/m 5), 2°. 60.000 stuks hennen (Rav cat. E 1 en E2), 3°. 3.000 stuks mestvarkens (Rav cat. D3) of 4°. 900 stuks zeugen (Rav cat. D 1.2, D 1.3 en D 3 voor zover het opfokzeugen betreft).	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en het plan, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet, de vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied, het reconstructieplan, bedoeld in artikel 11 van de Reconstructiewet concentratiegebieden en het plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden.	De besluiten waarop afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en een of meer artikelen van afdeling 13.2 van de wet van toepassing zijn.

Er worden 119.000 nieuwe plaatsen voor mesthoenders gerealiseerd en dit overstijgt dus de 85.000 die hierboven genoemd wordt. Dit is de onderliggende reden waarom het hier gaat om een m.e.r. plichtig Besluit.

Er is een uitgebreide m.e.r.-procedure en een beperkte m.e.r.-procedure. Bij de beperkte m.e.r.-procedure vervallen een aantal eisen uit de uitgebreide procedure. Bij een groot deel van de m.e.r.-plichtige gevallen is de uitgebreide procedure aan de orde: bij alle plannen en bij complexe besluiten. De beperkte procedure geldt alleen voor besluiten in kolom 4 als afdeling 3.4 Awb en één of meer artikelen van afdeling 13.2 Wm van toepassing zijn (art 7.24, lid 1 Wm). Uitzonderingen hierop, en waar toch de uitgebreide procedure geldt, zijn besluiten waar wel afdeling 3.4 Awb en een of meer artikelen van afdeling 13.2 Wm van toepassing zijn maar:

- waarvoor op grond van art. 19f lid 1 Natuurbeschermingswet 1998 een passende beoordeling gemaakt moet worden;
- die tevens een omgevingsvergunning tot het afwijken van het bestemmingsplan / beheersverordening inhouden op basis van:
 - art. 2.12 lid 1 onder a onder 3 Wabo (het oude projectbesluit) óf
 - art 2.12 lid 2 Wabo (tijdelijk afwijken);

- waarbij voor de inpassing van die activiteit (met het besluit) ook tegelijkertijd een plan wordt voorbereid en dat plan uitsluitend wordt voorbereid met het oog op de inpassing van die activiteit (en er dus één milieueffectrapportage moet worden gemaakt (art. 14.4b Wm)).

Het belangrijkste besluit dat mogelijk via de beperkte m.e.r.-procedure genomen kan worden is de omgevingsvergunning op basis van art. 2.1 lid 1 onder e Wabo (het oprichten, veranderen of in werking hebben van een inrichting of een mijnbouwwerk).

Er hoeft voor de beoogde situatie geen passende beoordeling op grond van art. 19f lid 1 Natuurbeschermingswet 1998 opgesteld te worden. Er is namelijk een Natuurbeschermingswetvergunning aanwezig voor de beoogde situatie welke is gebaseerd op bestaande rechten.

Het bestemmingsplan dient echter aangepast te worden om de voorgenomen ontwikkeling mogelijk te maken en dus dient er op basis van dat feit een uitgebreide m.e.r. procedure te doorlopen worden.

Met het feit dat het bestemmingsplan moet worden aangepast is er hier ook sprake van een m.e.r.-plichtig plan. De inhoudsvereisten van het m.e.r. zijn gelijk voor plannen en besluiten, afgezien van enkele voor de hand liggende verschillen. Zo dient voor een m.e.r.-plichtig plan een overzicht van eerder vastgestelde plannen gegeven worden die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT

3.1 Algemene omschrijving gewenste bedrijfssituatie

Stal	Omschrijving diercategorie	Diercat. RAV	Aantal dieren	Ou _E / m ³ per dier	Totaal ou _E / m ³	NH ₃ / dier	Totaal kg NH ₃	G fijn stof / dier	Totaal fijn stof
D	Vleeskalveren - overige huisvesting	A 4.100	34	35,6	1.210,4	2,5	85,0	33	1.122
E	Vleeskalveren - overige huisvesting	A 4.100	212	35,6	7.547,2	2,5	530,0	33	6.996
F	Vleeskalveren - overige huisvesting	A 4.100	344	35,6	12.246,4	2,5	860,0	33	11.352
G1	Vleeskalveren - overige huisvesting	A 4.100	201	35,6	7.155,6	2,5	502,5	33	6.633
G2	Vleeskalveren - overige huisvesting	A 4.100	121	35,6	4.307,6	2,5	302,5	33	3.993
K	Vleeskuikens - stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	32.625	0,24	7.830,0	0,021	685,13	19	619.875
L	Vleeskuikens - stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	32.625	0,24	7.830,0	0,021	685,13	19	619.875
M	Vleeskuikens - stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	34.875	0,24	8.370,0	0,021	732,38	19	662.625
N	Vleeskuikens - stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	34.875	0,24	8.370,0	0,021	732,38	19	662.625
O	Vleeskuikens - stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	59.500	0,24	14.280	0,021	1.249,50	19	1.130.500
P	Vleeskuikens - stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	59.500	0,24	14.280	0,021	1.249,50	19	1.130.500
Totaal					93.427,2		7.614,02		4.856.096

Tabel 3.1.1: weergave gewenste bedrijfsopzet in aantallen dieren emissies

De activiteiten, naast het houden van pluimvee en vleesklaveren, die op het bedrijf aan de Beitelweg 7 en 7a te Putten plaatsvinden laten zich als volgt samenvatten:

Naast het houden van de kalveren en het pluimvee vinden binnen het bedrijf nog de volgende activiteiten plaats:

- Het reiniging van stallen: De stallen worden nat gereinigd. In de pluimveestallen zijn schrobputjes aanwezig voor de afvoer van water. Bij de kalverstallen verdwijnt het water direct in de ondergelegen mestkelder. Het omliggende erf wordt bezemschoon gehouden en wanneer nodig met een hogedrukspuit gereinigd;
- Opslag van veevoerders. Binnen de inrichting zullen mengvoerders, melkpoeder en ruwvoermix worden opgeslagen in diverse bulksilo's;
- Opslag van mest. Kalvermest wordt onder de stallen opgeslagen. Deze wordt met een bepaalde regelmaat afgevoerd. De pluimveemest wordt in de stallen opgeslagen en na elke ronde uit de stallen verwijderd en direct afgevoerd;
- Opslag van kadavers. Voor de opslag van dode vleeskuikens is een kadaverkoeling op het bedrijf aanwezig. De gekoelde tonnen worden eenmaal per week geleegd. Gestorven kalveren worden op een betonplaat (op afroep) aangeboden aan de destructor. In afwachting van afvoer worden ze afgedekt met een kunststof kap of zeil;
- Er is een noodstroomaggregaat aanwezig, welke automatisch wordt ingeschakeld in het geval de stroom uitvalt. Deze installatie wordt enkele keren per jaar getest op een correcte werking.
- Opslag medicijnen. Om zieke dieren te kunnen behandelen, of om op voorhand ziekten te voorkomen worden binnen de inrichting diverse medicamenten opgeslagen;
- Opslag reinigings-, en ontsmettingsmiddelen. Voor het reinigen van de stallen maar ook ter desinfectie van schoeisel worden binnen de inrichting diverse reinigings- en ontsmettingsmiddelen opgeslagen;
- Ter preventie en bestrijding van ongedierte en onkruid worden bestrijdingsmiddelen opgeslagen in een kast;
- Administratie. Binnen het bedrijf is een kantoor aanwezig voor administratiewerkzaamheden. In deze kantoor staat ook de managementcomputer waarmee bijvoorbeeld ook ventilatie en voeding worden aangestuurd. Adviseurs worden vooralsnog gewoon in huis ontvangen.
- Opslag afvalstoffen:
 - papierafval: komt vrij bij administratiewerkzaamheden of van verpakkingen en wordt ingezameld door een lokale vereniging;
 - restafval: komt vrij bij diverse werkzaamheden en wordt opgeslagen in container. Deze container worden leeggehaald door een erkende inzamelaar;
 - gevaarlijke afvalstoffen: o.a. zoals eventueel kapotte TI's, bestrijdingsmiddelen worden afgegeven aan bij het chemo-depot (erkende inzamelaar).
 - eventueel vrijkomend oud ijzer wordt gescheiden en ingezameld door een oud ijzerverwerker.

3.2 Beitelweg 5

Beitelweg 5 wordt bewoond door de dochter / zus van de leden van de Maatschap. Zij is eveneens actief in de bedrijfsvoering, zij het dat zij niet voor haar inkomen volledig afhankelijk is van de veehouderij. De woning is bij voorgaande aanvragen om (hinderwet- en) milieuvergunning altijd meegenomen als bedrijfswoning van de veehouderij. De woning heeft echter niet die status in het bestemmingsplan. Derhalve is besloten de woning mee te nemen in de beoordeling van de milieubelasting.

3.3.1 Fasering en planning

Het is de intentie alle procedures (ruimtelijke procedures, milieu en bouw) in de eerste helft van 2015 te doorlopen zodat in de tweede helft van 2015 aangevangen kan worden met de bouw van de nieuwe stallen.

3.3 Beschrijving huisvestingssystemen

3.3.1 Stallen D^t/_m G

Stallen D, E, F en G betreffen vleeskalverenstallen waar de kalveren op conventionele wijze worden gehouden. Dit houdt in dat de vloeren in hardhouten roosters zijn uitgevoerd met direct daaronder de mestkelder. De kalveren worden in groepshuisvesting gehouden, in de praktijk liggen de kalveren bij elkaar, maar de grootte van het hok is erop berekend dat elk kalf minimaal 1,8 m² ter beschikking heeft. Dit is conform de welzijnseisen die gesteld worden in het Kalverenbesluit. Stal G1 wordt mechanisch geventileerd middels ventilatoren die op het dak zijn gemonteerd. De ventilatiebehoefte wordt afgestemd op basis van de heersende binnentemperatuur en de leeftijd van de kalveren. Dit geschiedt volautomatisch. De overige stallen zijn natuurlijk geventileerd. Dit houdt in dat de stallucht door natuurlijke trek via de open nok de stal verlaat.

Aan de voorzijde van de hokken zijn voertroggen geïnstalleerd waar voermelk en ruwvoer wordt verstrekt. Als de kalveren worden opgestart worden ze individueel gehuisvest om ze zelfstandig te kunnen leren drinken. Individueel huisvesten geschiedt middels het gebruik van demontabele hekjes. Na enkele weken worden de hekjes weggehaald en hebben de kalveren het volledige hok tot hun beschikking.

3.3.2 Stallen K^t/_m P

De vleeskuikens worden gehouden op een strooiselvloer (betonnen ondergrond). De aantallen dieren per stal kunnen als volgt worden weergegeven:

Stal	Aantal kuikens	Oppervlakte	Aantal dieren per vierkante meter
K	32.625	1.430	22,8
L	32.625	1.430	22,8
M	34.875	1.537	22,7
N	34.875	1.537	22,7
P	59.500	2.497	23,8
Q	59.500	2.497	23,8

De stallen zijn voorzien van voer- en waterlijnen. De kuikens vinden zelf hun weg naar deze voorzieningen. De kuikens komen binnen als "eendagskuiken" en verlaten het bedrijf als ze zes weken oud zijn. Daarnaast zijn alle vleeskuikenstallen voorzien van warmtewisselaars. De warmtewisselaars zorgen ervoor dat er efficiënt wordt omgegaan met energie (warmte). Het principe achter de warmtewisselaar is dat de geproduceerde warmte in de stal wordt hergebruikt voor de opwarming van inkomende buitenlucht. Bijkomend voordeel van het systeem is dat ook de ammoniak- en fijn stofemissie gereduceerd worden.

Vleeskuikenbesluit 2003

Het Vleeskuikenbesluit 2003 is bedoeld om het welzijn van de dieren te waarborgen. Het bevat bijvoorbeeld regels over het maximaal aantal te houden dieren per m² staloppervlak. Hiervoor wordt overigens een gewichtmaat aangehouden variërend van 33 tot 42 kg per m². Aan het houden van meer dieren per vierkante meter staloppervlak worden hogere eisen gesteld aan bijvoorbeeld het klimaat in de stal (temperatuur, concentratie ammoniak, relatieve vochtigheidsgraad) en welzijn. Bedrijven die grotere dieraantallen per stal willen houden, krijgen speciaal toezicht van daartoe aangestelde ambtenaren. Zij voeren controles uit op bijvoorbeeld zaken als documentatie van dagelijkse mortaliteit en de bekende zool- of hakafwijkingen van de vleeskuikens. Door tweemaal per ronde uit te vangen wordt de maximale 42 kg per m² niet overschreden. Er is overigens sprake van een “all-in all-out principe”, dat betekent dat alle stallen tegelijk leeg zullen staan en tegelijk opgezet zullen worden.

3.4 Voervoorziening

Vleeskuikens

De vleeskuikens krijgen een op maat gemaakt rantsoen verstrekt in voerpannen. Het voer wordt automatisch enkele malen per dag verstrekt. De samenstelling van het rantsoen is mede afhankelijk van het groeistadium en de beschikbare componenten van de voerfabriek. Het gaat in alle gevallen om droogvoer.

Vleeskalveren

De vleeskalveren krijgen een rantsoen van melk en ruwvoermix. Het hoofdbestanddeel is voermelk. Voermelk wordt aangemaakt in de op het bedrijf aanwezige voerkeuken: er wordt melkpoeder opgelost in heet water en vervolgens met melkleidingen getransporteerd naar de afdelingen alwaar het handmatig met een tappistool voor de kalveren wordt verstrekt. Nadat de kalveren de melk op hebben krijgen zij ruwvoermix verstrekt, dit is bedoeld om werking van de pens te bevorderen wat een welzijnsverhogend effect heeft.

3.5 Ventilatie

De klimaatbeheersing in pluimveestallen, en dus de ventilatie, is een geavanceerd proces. In de gewenste situatie, evenals in het alternatief, wordt de minimumventilatie vervuld door de warmtewisselaars. Het andere deel van de minimumventilatie verlaat de stal via de ventilatoren. Het grootste deel van de ventilatie is voor rekening van de ventilatoren die op de kopgevels zijn gesitueerd (stallen K, L, M, N) en in de ventilatieschachten van de stal zijn gemonteerd (stallen O en P). De ventilatieschachten van stallen O en P staan in open verbinding met de stal, de ventilatoren zijn in de bovenkant van de ventilatieschacht geïnstalleerd en zorgen ervoor dat de lucht in verticale richting wordt uitgestoten. Het verticaal uitstoten van stallucht heeft een positief effect op de omgeving (zie hoofdstuk 6.2.1.1 voor een nadere toelichting). Deze ventilatoren zijn cascade geschakeld en schakelen pas in zodra er ventilatiebehoefte is. Er wordt gebruik gemaakt Fancom ventilatoren met een diameter van 80 centimeter, welke frequentiegeregeld zullen zijn om extra elektriciteit te kunnen besparen. Daarnaast zijn deze ventilatoren stiller dan conventionele lengteventilatoren. De warmtewisselaars hebben een verhoogde uitlaat met dempende werking, deze draaien altijd. Als uitgangspunt bij de berekeningen ten behoeve van geur, ammoniak en fijn stof is de gebruikershandleiding V-stacks vergunning gevolgd, versie 2010.1.

Alle uitstroomhoogtes zijn op de bijgevoegde plattegrondtekening terug te vinden. Een nauwkeurige toelichting van de gehanteerde parameters is weergegeven in bijlage 1 bij dit rapport.

4. ACHTERGRONDEN

In dit hoofdstuk wordt in het kort de relevante en van toepassing zijnde wet- en regelgeving aangaande deze MER en de vergunningaanvraag op grond van de Wet milieubeheer. Een aantal van deze aspecten wordt nader uitgediept verderop in deze rapportage.

De genoemde wet- en regelgeving is onderverdeeld in Europese, nationale, provinciale en gemeentelijke regelgeving.

4.1 EUROPESE REGELGEVING

4.1.1 IPPC-richtlijn

De IPPC-richtlijn of richtlijn 1996/61/EC staat voor Integrated Pollution Prevention and Control, geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging. Ze maakt deel uit van het Europese milieurecht. Ze bestaat uit een set regels om industriële installaties te controleren. De richtlijn werd gecodificeerd in richtlijn 2008/1/EG. Ze is in 2010, samen met een aantal andere richtlijnen inzake industriële emissies, vervangen door de "RIE", de Richtlijn van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging). De IPPC-richtlijn wordt ingetrokken op 7 januari 2014. Deze nieuwe richtlijn 2010/75/EU combineert en verbetert de bepalingen van de IPPC-richtlijn en van richtlijnen betreffende de verontreiniging door de titaandioxide-industrie, de verbranding van afval, de emissies van grote stookinstallaties, en de emissies van vluchtige organische stoffen.

Grotere varkens- en kippenbedrijven hebben te maken met Richtlijn 96/61/EG van de Raad van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging, PbEG L 257/26, de IPPC-richtlijn. De IPPC-richtlijn beoogt een geïntegreerde preventie en beperking van de verontreiniging door industriële activiteiten tot stand te brengen en zo een hoog niveau van bescherming van het milieu in zijn geheel te bereiken (artikel 1, IPPC). Europese richtlijnen, en dus ook de IPPC-richtlijn, moeten door lidstaten in nationale wetgeving geïmplementeerd worden. Daarbij is het in beginsel aan de lidstaat op welke wijze zij dit doen, als het in de richtlijn voorgeschreven resultaat maar bereikt wordt. De IPPC-richtlijn wordt geïmplementeerd in Nederlandse wetgeving. Voor veehouderijen is dat de Wet milieubeheer en de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en in het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij. De richtlijn is onder meer van toepassing op intensieve pluimveehouderijen met meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee. Volgend uit de IPPC zijn in Europees verband referentiedocumenten ontwikkeld, de zogenaamde BREF's². Ook voor de pluimveehouderij is een BREF-document beschikbaar, de BREF Intensieve Veehouderij Intensieve teelt van varkens en pluimvee.

Op basis van de IPPC-richtlijn en de bedoelde BREF dient te worden beoordeeld of in de gewenste situatie de "best beschikbare technieken" (BBT)³ worden toegepast en of sprake is van een "significante toename van de verontreiniging". Hierbij is met name het aspect ammoniak van belang.

Het ministerie van VROM heeft voor IPPC-veehouderijen een Beleidslijn omgevingstoets IPPC vastgesteld. Hierin wordt een generiek beleid voorgesteld voor IPPC-veehouderijen met een ammoniakuitstoot hoger

² BREF = Best Available Techniques reference document, een Europees document, gepresenteerd in 2002, waarin alle beschikbare huisvestingsystemen voor de intensieve veehouderij worden omschreven en waarin wordt aangegeven wat als best beschikbare techniek kan worden beschouwd

³ BAT = Best Available Techniques = Best Beschikbare Technieken (BBT)

dan 5.000 kg. Boven deze hoeveelheid ammoniak wordt er van de veehouder verwacht verdergaande technieken toe te passen om de ammoniakuitstoot te beperken. De IPPC-omgevingstoets wordt nader toegelicht in hoofdstuk 6.1.5

4.1.2 *Habitatrichtlijn*

De Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna) is in 1992 in werking getreden. De Habitatrichtlijn heeft tot doel de biologische diversiteit in de Europese Unie in stand te houden. Activiteiten, plannen en projecten rondom de bedoelde gebieden moeten vooraf worden getoetst op “significante toename van de verontreiniging” en mogelijk negatieve effecten op deze gebieden ten gevolge hiervan.

4.1.3 *Vogelrichtlijn*

De Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand) is in 1979 in werking getreden. De Vogelrichtlijn heeft tot doel de bescherming en het beheer van alle vogels die op het grondgebied van de EU (zogeheten communautair grondgebied) in het wild leven en hun habitats (leefomgeving). Op basis van de Vogelrichtlijn dient te worden beoordeeld of ter plaatse van een vogelrichtlijngebied als gevolg van de gewenste activiteiten, sprake is van een “significante toename van de verontreiniging” en mogelijk negatieve effecten op de bedoelde gebieden.

4.1.4 *Vogel- en Habitatrichtlijn implementatie in Natura 2000*

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de EU het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de EU. Dit netwerk vormt de bouwsteen van het EU-beleid voor het behoud en herstel van de biodiversiteit. Natura-2000 omvat de gebieden die reeds beschermd zijn op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Beide richtlijnen zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet. De soortenbescherming vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn wordt overigens geregeld in de Flora- en faunawet. In en rond Natura 2000-gebieden geldt voor activiteiten of projecten, die mogelijk schadelijk zijn voor de natuur, mogelijk een vergunningplicht in het kader van de Natuurbeschermingswet. De Natuurbeschermingswet en de effecten van het bedrijf worden verder besproken onder hoofdstuk 4.2.14 en 6.1.3.

4.1.5 *Kaderrichtlijn Water*

De Kaderrichtlijn water (KRW) is een Europese richtlijn gericht op de verbetering van de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater. De KRW is sinds december 2000 van kracht en maakt het mogelijk om waterverontreiniging van oppervlaktewater en grondwater internationaal aan te pakken. De kaderrichtlijn is geen vrijblijvende richtlijn, ze vormt een Europese verplichting. De belangrijkste uitgangspunten van de KRW zijn:

- de vervuiler betaalt;
- de gebruiker betaalt;
- geen achteruitgang van de chemische en ecologische toestand van het water;
- resultaatsverplichting in 2015;
- stroomgebiedbenadering.

Via de Implementatiewet EG-kaderrichtlijn water is de KRW vertaald in de Nederlandse Wetgeving (Staatsblad 2005, nr. 303). Het bindende karakter van de KRW-doelstellingen vereist vastlegging van de doelstellingen in wettelijke voorschriften. Het gaat daarbij om een AMvB en provinciale verordeningen op

basis van hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer. Hierin wordt ook de doorwerking van de doelstellingen naar vergunningverlening en andere besluiten van overheidsinstanties geregeld.

4.1.6 *National Emission Ceilings Directive*

De National Emission Ceilings Directive (NEC richtlijn) is niet direct (op individueel niveau) van toepassing, maar is verwerkt in onze nationale wetgeving met betrekking tot ammoniakuitstoot en luchtkwaliteit. In de NEC richtlijn (2001/81/EC) zijn voor de Europese lidstaten emissieplafonds (National Emission Ceilings) voor 2010 vastgesteld voor de stoffen NO_x, SO₂, NH₃ en VOS (Vluchtige Organische Stoffen). De richtlijn heeft tot doel de oppervlakte in Europa die door verzuring is aangetast minimaal met de helft te verminderen. Een tweede doel van de richtlijn is de vermindering van de ozonbelasting voor de mens: door het terugdringen van de NO_x en VOS emissies kan de vorming van ozon worden tegengegaan.

In het dit rapport wordt in hoofdstuk 6.1.1 ingegaan op de invloed die de richtlijn heeft op de ammoniakuitstoot (NH₃) van het bedrijf. Een andere belangrijke emissie die in de NEC-richtlijn genoemd wordt betreft fijn stof. Dit onderdeel wordt behandeld in hoofdstuk 6.3.1. De overige stoffen die in de NEC-richtlijn genoemd worden, worden door de landbouw wel geproduceerd, maar dermate weinig dat toetsing hieraan geen toegevoegde waarde heeft.

4.2 *NATIONALE REGELGEVING*

4.2.1 *Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz)*

De Wet op de Archeologische Monumentenzorg is de Nederlandse uitwerking van het Verdrag van Malta (la Valetta). De wet is een raamwet, die regelt hoe rijk, provincie en gemeente bij hun ruimtelijke plannen rekening moeten houden met het erfgoed in de bodem. De Wet op de Archeologische Monumentenzorg is op 1 september 2007 in werking getreden.

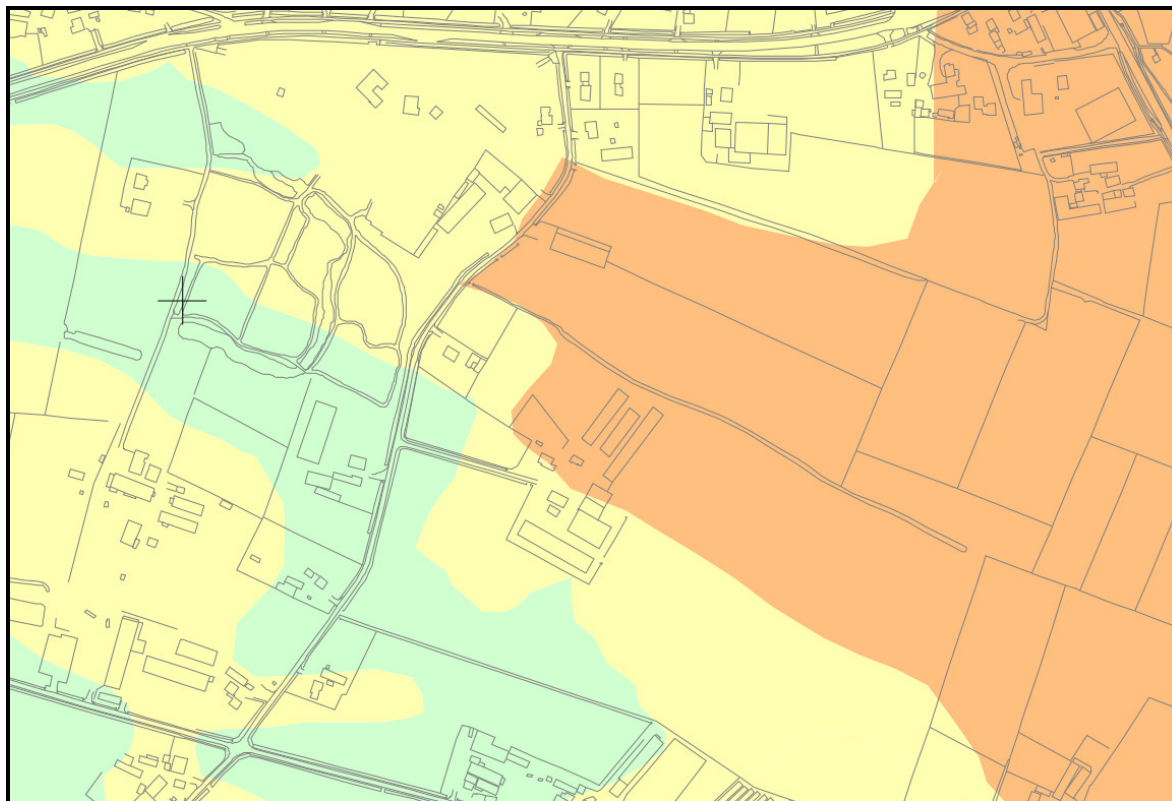
Deze wet beoogt het culturele erfgoed (en vooral het archeologische erfgoed) te beschermen. Onder archeologisch erfgoed wordt verstaan: alle fysieke overblijfselen, zowel in als boven de grond, die bijdragen aan het verkrijgen van inzicht in menselijke samenlevingen uit het verleden.

De uitgangspunten van de wet zijn:






- Archeologische waarden zoveel mogelijk in de bodem bewaren en alleen opgraven als behoud in de bodem niet mogelijk is.
- Vroeg in de ruimtelijke ordening al rekening houden met archeologie. Initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen moeten in een vroegtijdig stadium aangeven hoe met eventuele archeologische waarden bij bodemversturende ingrepen zal worden omgegaan. Dit houdt in een verplichting tot vooronderzoek bij werkzaamheden die de grond gaan verstoren. De invoering hiervan wordt geregeld via bestemmingsplannen en vrijstellingen, de mer-plichtige activiteiten en ontgrondingen.
- Bodemverstoorders betalen archeologisch onderzoek en mogelijke opgravingen (principe verstoorder betaalt). De kosten voor noodzakelijke archeologische werkzaamheden komen ten laste van de initiatiefnemer tot de bodemversturende activiteit.

De gemeente Putten heeft voor het grondgebied van de gemeente een Archeologische waarden- en verwachtingskaart laten opstellen met daarop aangegeven AMK-terreinen (de monumenten) en archeologische verwachtingszones. Deze is overgenomen in het nieuwe bestemmingsplan. Op de volgende pagina treft u een uitsnede uit de Archeologische waarden- en verwachtingskaart ter hoogte

van het perceel Beitelweg 7 en 7a. Daaronder treft u de legenda met de verplichtingen die voortvloeien uit de betreffende zoneringen.



Figuur 4.2.1: uitsnede archeologische waarden en verwachtingskaart Putten

archeologische verwachting	voorschriften
 Beschermd Archeologisch rijksmonument	De bescherming van deze terreinen is geregeld in de Monumentenwet. Voor alle bodemingrepen in een monument is goedkeuring van de Minister nodig. Bij de gemeente is hiertoe een monumentenvergunning aan te vragen.
 AMK-terrein	Archeologische waarden zijn bij eerder onderzoek vastgesteld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen met een verstoringsoppervlak groter dan 50 m ² en die dieper gaan dan 40 centimeter beneden maaiveld is archeologisch onderzoek verplicht. Een bouw- of aanlegvergunning is voor deze werkzaamheden nodig.
 hoge verwachting	Bij ruimtelijke ontwikkelingen met een verstoringsoppervlak groter dan 100 m ² en die dieper gaan dan 40 centimeter beneden maaiveld is archeologisch onderzoek verplicht. Een bouw- of aanlegvergunning is voor deze werkzaamheden nodig.
 middelhoge verwachting	Bij ruimtelijke ontwikkelingen met een verstoringsoppervlak groter dan 500 m ² en die dieper gaan dan 40 centimeter beneden maaiveld is archeologisch onderzoek verplicht. Een bouw- of aanlegvergunning is voor deze werkzaamheden nodig.
 lage verwachting	Bij ruimtelijke ontwikkelingen met een verstoringsoppervlak groter dan 5.000 m ² en die dieper gaan dan 40 centimeter beneden maaiveld is archeologisch onderzoek verplicht. Een aanlegvergunning is voor deze werkzaamheden nodig.

Figuur 4.2.2: legenda archeologische waarden en verwachtingskaart Putten

4.2.2 *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte*

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de plannen voor ruimte en mobiliteit. Zo beschrijft het kabinet in de Structuurvisie in welke infrastructuurprojecten het de komende jaren wil investeren. Provincies en gemeentes hebben meer bevoegdheden in de ruimtelijke ordening gekregen. De Rijksoverheid richt zich op nationale belangen, zoals verbetering van de bereikbaarheid. De nationale belangen reiken niet zo ver dat ze effect hebben op het voorgenomen plan.

4.2.3 *Reconstructiewet*

De aanpak van reconstructie staat beschreven in de Reconstructiewet concentratiegebieden. Deze gebieden kennen een hoge veedichtheid en kampen met bijzondere milieuproblemen, zoals vermessing, verzuring, stank en verdroging. Het Rijk geeft de komende jaren prioriteit aan de reconstructie van de zandgebieden in Zuid- en Oost-Nederland (Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord-Brabant en Limburg). Er zijn binnen de genoemde provinciën twaalf reconstructiegebieden vastgesteld waar, in opdracht van de provincie, plannen zijn gemaakt. Met de reconstructie wil het Rijk een goede ruimtelijke structuur bewerkstelligen en het woon-, werk- en leefklimaat en het economische klimaat verbeteren. De beoogde locatie ligt in een gebied waarvoor een reconstructieplan is vastgesteld. Op dit punt wordt nader ingegaan in hoofdstuk 4.3.1 van deze rapportage.

4.2.4 *Omgevingsvergunning*

Uit artikel 2.1, lid 1, onder e van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) vloeit voort, dat het in principe verboden is zonder vergunning een inrichting op te richten, te veranderen of in werking te hebben. Wie een inrichting wil oprichten of veranderen waarvoor een omgevingsvergunning verplicht is, moet zo'n vergunning aanvragen bij het bevoegde gezag (art. 2.4 lid 1). 2.14, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht bepaalt dat de vergunning slechts in het belang van de bescherming van het milieu kan worden geweigerd. Ingevolge artikel 2.14, zesde lid, wordt bij een vergunningaanvraag in ieder geval betrokken dat ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken worden toegepast. De bedoelde, in aanmerking komende beste beschikbare, technieken volgen met name uit hetgeen is vastgelegd in de BREF Intensieve Veehouderij Intensieve teelt van varkens en pluimvee en het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij. Aan deze regelgeving zal in dit kader getoetst moeten worden. Voor de gewenste ontwikkeling is een omgevingsvergunning vereist. Het betreft hier een zogenaamde nieuwe alles omvattende revisievergunning op grond van artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Op 1 januari 2013 is het Activiteitenbesluit milieubeheer in werking getreden, een groot deel van de Nederlandse veehouderijen valt direct onder de werkingssfeer van dit Besluit. Dit geldt voor zogenaamde type A en B bedrijven, omdat op Beitelweg 7 en 7a meer dan 40.000 stuks pluimvee worden gehouden is het een zogenaamd type C bedrijf (IPPC-bedrijf). Om die reden geldt dat voor dit bedrijf geen meldings- maar een vergunningsplicht is. Bepaalde voorschriften van het Activiteitenbesluit gelden als basis voor de voorschriften zoals die opgenomen worden in de uiteindelijke omgevingsvergunning (of er kan naar verwezen worden).

4.2.5 *Wet Ammoniak en Veehouderij*

Op 8 mei 2002 is de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) in werking getreden. De Wav vormt een onderdeel van de ammoniakregelgeving voor dierenverblijven van veehouderijen. Deze wet kent een emissiegerichte benadering voor heel Nederland met daarnaast aanvullend beleid ter bescherming van de kwetsbare gebieden. De emissiegerichte benadering zal tevens gestalte krijgen door het Besluit huisvesting ammoniakemissie veehouderij. Het aanvullend beleid ter bescherming van de kwetsbare

gebieden is geregeld in de Wav. Uit de Wav volgt, dat er onderscheid moet worden gemaakt tussen bedrijven, welke zich bevinden binnen een “kwetsbaar gebied” of in een zone van 250 meter hieromheen en bedrijven, welke hierbuiten zijn gelegen. Voor de eerste groep bedrijven kunnen in de zin van de Wav beperkingen gelden bij uitbreiding van het bedrijf. Binnen de nieuwe Wav (vastgesteld en in werking per 1 mei 2007) moet een gebied, overigens voldoen aan een aantal criteria om te worden aangemerkt als “zeer kwetsbaar” om daarmee in de zin van de Wav te worden beschermd. Een gebied kan op dat moment bijvoorbeeld slechts als “zeer kwetsbaar” worden aangemerkt indien deze is opgenomen in de provinciale ecologische hoofdstructuur (EHS) en bovendien groter is dan 50 hectare. Op dit punt wordt nader ingegaan in hoofdstuk 6.1.2.

4.2.6 *Regeling Ammoniak en Veehouderij*

De Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) is een op de Wet ammoniak en veehouderij gebaseerde ministeriële regeling. In deze regeling zijn emissiefactoren opgenomen, die moeten worden gehanteerd bij het berekenen van de ammoniakemissie in de vergunde en de aangevraagde situatie. De Rav bevat hiertoe een lijst met de verschillende stalsystemen per diercategorie en de daarbij behorende emissiefactoren (zie bijlage 1 van de Rav). Op basis van deze regeling kan voor de vergunde, gewenste en alternatieve bedrijfsopzet de ammoniakemissie worden bepaald. Momenteel is de Rav d.d. 24 oktober 2012 (Staatscourant 21301) van toepassing.

4.2.7 *Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij*

Voor veehouderijen gaan op grond van artikel 8.44 van de Wet milieubeheer algemene regels gelden met betrekking tot de ammoniakemissie uit huisvestingssystemen. Dit besluit is op 1 april 2008 in werking getreden. In bijlage 1 bij het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij worden maximale ammoniakemissiewaarden genoemd voor diverse huisvestingsystemen. Voor veel intensieve vormen van vee geldt dat de ammoniakuitstoot uit mest beperkt kan worden door het huisvestingssysteem op een bepaalde wijze in te richten. Indien er geen maximale emissiewaarde is opgenomen voor een diersoort, dan geldt dat traditionele huisvesting kan worden toegestaan. Op dit punt wordt nader ingegaan in hoofdstuk 6.1.4.

4.2.8 *Rapport Stallucht en Planten*

Naast schade aan aangewezen beschermingsgebieden kan ammoniak tevens schadelijk zijn voor andere soorten, waaronder agrarische gewassen. Uit onderzoek is gebleken, dat niet alle soorten even gevoelig zijn voor ammoniak. Als gevoelig kunnen worden aangemerkt kasgewassen, fruitteelt, coniferen en voedselarme vegetaties. Andere gewasgroepen lopen een verwaarloosbare kans te worden beschadigd. In 1981 is het rapport Stallucht en Planten door het Instituut voor Plantenziektenkundig Onderzoek (IPO) opgesteld. Uit diverse uitspraken van de Raad van Staten blijkt dat dit rapport gehanteerd kan worden ter beoordeling van de directe ammoniak schade door de uitstoot van ammoniak bij intensieve kippen- en pluimveehouderijen. Uit dit rapport blijkt onder andere dat ter voorkoming van directe ammoniakschade een afstand van minimaal 50 meter tussen stallen en gevoelige planten en bomen moet worden aangehouden. Voor minder gevoelige planten dient een afstand van minimaal 25 meter aangehouden te worden. Op basis van dit besluit wordt bepaald of in een bepaalde situatie sprake kan zijn van “directe ammoniakschade”. Binnen de genoemde afstanden zijn geen kwekerijen van derden gelegen.

4.2.9 *Wet geurhinder veehouderij*

Op 1 januari 2007 is de nieuwe Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) in werking getreden. Deze wet is nu het exclusieve beoordelingskader voor de bepaling van eventuele geurhinder. In deze nieuwe wet wordt de geurbelasting op een geurgevoelig object uitgedrukt in odour units per kubieke meter lucht en is het

beoordelingskader van de mestvarkeneenheden verlaten. Berekening van de geurbelasting vindt vanaf 1 januari 2007 plaats door middel van een verspreidingsmodel (V-Stacks) dat samen met de nieuwe wet is gepubliceerd. De geurbelasting op een geurgevoelig object wordt hierbij ondermeer bepaald door het aantal te houden dieren, de hoogte en diameters van de ventilatoren, de verticale uitstroomsnelheid en de exacte ligging van het bedrijf en omliggende woningen (met behulp van x- en y-coördinaten). Bovendien speelt hierbij de overwegende windrichting een belangrijkere rol dan voorheen. Met het in werking treden van de Wgv is het vroeger beoordelingskader, voor een niet- Reconstructiegebied, uit de Richtlijn veehouderij en stankhinder 1996, de Brochure Veehouderij en Hinderwet 1985 en de Publicatie Lucht 46 komen te vervallen. Tevens is de speciale stankwet voor Reconstructiegebieden vervallen. De cumulatieve berekening van stankhinder ten behoeve van vergunningverlening in het kader van de Wet milieubeheer is daarmee tevens komen te vervallen. Een vergunning voor een veehouderij wordt, binnen het kader van de geurhinder, slechts geweigerd indien de geurbelasting van de individuele veehouderij op een geurgevoelig object boven de in de Wgv, of bij gemeentelijke verordening, gestelde normen ligt. Op dit punt wordt nader ingegaan in hoofdstuk 6.2.

4.2.10 Regeling geurhinder en veehouderij

De Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) is een op de Wet geurhinder en veehouderij gebaseerde ministeriële regeling. In deze regeling zijn emissiefactoren opgenomen, die moeten worden gehanteerd bij het berekenen van de geuremissie in de vergunde en de aangevraagde situatie. De Rgv bevat hiertoe een lijst met de verschillende stalsystemen per diercategorie en de daarbij behorende emissiefactoren. Op basis van deze regeling kan voor de gewenste bedrijfsopzet geuremissie worden bepaald. Momenteel is de Rav d.d. 18 oktober 2011 (Staatscourant 18729) van toepassing.

4.2.11 Wet luchtkwaliteit

De Eerste kamer heeft op 9 oktober 2007 het wetsvoorstel voor de wijziging van de Wet milieubeheer goedgekeurd en hierdoor is onder meer hoofdstuk 5 veranderd. Gelet op voornoemde (titel 2) is de Wet luchtkwaliteit op 15 november 2007 in werking getreden en het vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005. De Wet luchtkwaliteit voorziet in een gebiedsgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De beoogde aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen. Van bepaalde projecten met getalsmatige grenzen is vastgesteld dat deze 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze projecten mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging als de 1 % grens niet wordt overschreden. De 1 % grens is gedefinieerd als 1 % van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof (PM10) of stikstofdioxide (NO2). Dit komt overeen met 0,4 microgram/m3 voor zowel PM10 als NO2. De kern van de Wet luchtkwaliteit bestaat uit de (Europese) luchtkwaliteitseisen. Verder bevat zij basisverplichtingen op grond van de richtlijnen, namelijk: plannen, maatregelen, het beoordelen van luchtkwaliteit, verslaglegging en rapportage. De uitvoeringsregels behorend bij de wet zijn vastgelegd in een AMvB en ministeriële regelingen die gelijktijdig met de wet in werking treden. Hiertoe kan worden verwezen naar de volgende documenten:

- wijziging Wet milieubeheer (hoofdstuk 5) (Stb. 2007, 414);
- AMvB "Niet in betekende mate" (NIBM) (stb. 2007, 440);
- Ministeriële regeling "Niet in betekende mate" (NIBM) (Stcrt. 2007, 218)
- Ministeriële regeling "Beoordeling luchtkwaliteit 2007" (Stcrt. 2007, 220)
- Ministeriële regeling "Projectsaldering luchtkwaliteit 2007" (Stcrt. 2007, 218)

Op dit punt wordt nader ingegaan in hoofdstuk 6.3.

4.2.12 Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (GWWD)

In de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren d.d. 24 september 1992 is het aspect dierwelzijn geregeld. Uitgangspunt van deze wet is dat geen handelingen met dieren verricht mogen worden, tenzij in de wet staat dat het wel mag. De GWWO geldt voor alle dieren die door mensen gehouden worden, dus productiedieren, hobbydieren en gezelschapsdieren. Voor in het wild levende dieren geldt wel het verbod uit de GWWO om de dieren zonder redelijk doel pijn of letsel toe te brengen. Verder is de Flora- en faunawet op deze dieren van toepassing. De Gezondheids- en welzijnswet voor dieren is een 'kaderwet', waarbinnen de uiteindelijke regels vastgesteld worden aan de hand van een AMvB of Ministeriële regeling.

4.2.13 Vleeskuikenbesluit 2010 en Kalverenbesluit 1994

Met het Vleeskuikenbesluit 2010 en Kalverenbesluit 1994 wordt uitvoering gegeven richtlijn 2007/43/EG van de Raad van de Europese Unie tot vaststelling van minimumvoorschriften voor de bescherming van vleeskuikens. In het Vleeskuikenbesluit worden regels gesteld met betrekking tot het houden, huisvesten en verzorgen van vleeskuikens; regels in het belang van dierenwelzijn en diergezondheid. Deze besluiten zijn gebaseerd op artikelen 3, 35, 38, 40 tweede lid, onderdeel c, 45 en 111 van de Gezondheids- en Welzijnswet voor dieren. De besluiten stellen naast inrichtingseisen ook eisen om het welzijn van deze dieren te optimaliseren, zoals voorschriften voor het behandelen van zieke en gewonde dieren en de huisvesting.

4.2.14 Flora- en Faunawet

De Habitatrichtlijn verplicht de lidstaten de nodige maatregelen te treffen voor de instelling van een systeem van strikte bescherming van een aantal soorten planten en dieren. Nederland heeft hiervoor de Flora- en faunawet in het leven geroepen. De Flora- en Faunawet heeft tot doel in het wild levende planten en dieren te beschermen met het oog op de instandhouding van soorten. De Flora- en Faunawet is daarmee expliciet gericht op de soortenbescherming. In Nederland komen zo'n 40.000 plant- en diersoorten voor, waarvan er zo'n 1.000 onder de werking van de Flora- en Faunawet vallen. Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. In de Flora- en Faunawet zijn verbodsbepalingen opgenomen. Naast de verbodsbepalingen geldt er bij elk project tevens een zorgplicht. Deze zorg houdt in ieder geval in, dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd, teneinde die gevolgen te voorkomen te beperken of ongedaan te maken. Een ieder dient zó te handelen of juist handelingen na te laten, dat de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten daarvan géén of zo min mogelijk hinder ondervinden. Gelet op het feit dat de nieuw te bouwen stallen gebouwd worden op een plek dat thans gebruikt wordt als intensief bouwland voor de teelt van mais zijn geen soorten te verwachten welke beschermd worden op basis van deze wet. Voor het plan hoeven geen houtwallen of bomen gekapt te worden, noch worden er oude gebouwen gesloopt. Er hoeft dus niet gevreesd te worden voor verstoring van soorten.

4.2.15 Natuurbeschermingswet 1998

Nederland heeft sinds 1967 een Natuurbeschermingswet. De Natuurbeschermingswet 1967 voldeed echter niet aan de verplichtingen, die de internationaal- en Europeesrechtelijk voor de bescherming van gebieden en soorten worden gesteld. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet tot stand gekomen. Deze wet richt zich op de gebiedsbescherming. De verplichtingen voor soortbescherming worden nagekomen door de Flora- en faunawet (1992).

De Natuurbeschermingswet 1998 moest de bescherming van natuurgebieden, zoals vastgelegd in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, in nationale wetgeving vastleggen. Al snel bleek dat de omzetting van Europese regels in deze wet onvoldoende was. De wet is wederom gewijzigd en op 1 oktober 2005 in werking getreden. Onder de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 worden de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden aangewezen, gezamenlijk Natura 2000-gebieden genoemd. De Natuurbeschermingswet vormt het wettelijke kader en geeft de richtlijnen aan. Nederland zal een vergunningstelsel toepassen. Hiermee wordt het verboden om, zonder vergunning, activiteiten te ondernemen die de beschermde natuurwaarden in gevaar kunnen brengen. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de minister van ELI. Daarnaast zal Nederland in de komende jaren voor alle gebieden die samen Natura 2000 vormen, beheerplannen opstellen. Deze beheerplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden.

Alle Beschermd- en Staatsnatuurmonumenten heten sinds de wijziging van de wet in 2005 Beschermd Natuurmonumenten. In die gevallen dat Beschermd Natuurmonumenten ook aangewezen worden als Natura 2000-gebied vervalt de status van Beschermd Natuurmonument. De natuurwaarden en het natuurschoon waarvoor deze gebieden waren aangewezen, worden opgenomen in de doelstellingen voor instandhouding van het betreffende Natura 2000-gebied. Vergunningverlening gaat plaatsvinden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en het bevoegd gezag is daarbij zijn Gedeputeerde Staten van Gelderland. Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben een verordening opgesteld ten behoeve van dynamische bedrijfsontwikkeling in combinatie met een afname van de ammoniakdepositie op de gevoelige habitats. Op dit punt wordt nader ingegaan in hoofdstuk 6.1.3.

4.2.16 Waterwet

In de nieuwe Waterwet, die sinds 22 december 2009 in werking is getreden en onder meer de Grondwaterwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) vervangt, stelt regels ter bescherming van het grond- en oppervlaktewater. Op grond van de Waterwet zijn diverse algemene maatregelen van bestuur vastgesteld. Voor een veehouderij is in het bijzonder van toepassing het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij. Dit Besluit stelt regels ten aanzien van lozingen in het oppervlaktewater van (niet verontreinigd) water vanaf het erf, alsmede het gebruik van bestrijdingsmiddelen en meststoffen in de nabijheid van oppervlaktewater. Door de activiteiten en bedrijfsvoering van het agrarisch bedrijf vinden geen directe lozingen op het oppervlaktewater plaats. Het hemelwater stroomt van het dakvlak af en zal op natuurlijke wijze de bodem infiltreren. De vleeskuikenstallen worden nat gereinigd, dit gebeurt na elke ronde, de stal wordt dan ook ontsmet. Het spoelwater stroomt via een stalriolering naar de bestaande spoelwateropslagen en een nieuw te realiseren spoelwateropvang achter de nieuw te bouwen stallen. Als de spoelwateropslagen vol zijn worden deze geleegd met een vrachtwagen of tractor en wordt het vervolgens over het land uitgereden of afgevoerd naar derden.

De vleeskalverstallen worden ook na elke ronde schoon gespoten, dit water valt direct in de ondergelegen mestkelder. Het spoelwater dat vrijkomt bij het reinigen van de melkinstallatie en melkleidingen wordt eveneens afgevoerd naar de mestkelders. De depositie van ammoniak, afkomstig van een veehouderij, wordt niet gezien als een lozing en is hierdoor uitgezonderd. Het waterschap is normaliter het bevoegd gezag ten aanzien van vergunningsprocedures op grond van de Waterwet.

Er vinden geen lozingen plaats anders dan de afvoer van hemelwater afkomstig van daken en erf een vergunning op grond van de Waterwet is derhalve niet nodig (artikel 3.129 van het Activiteitenbesluit milieubeheer is van toepassing). Een nadere toelichting op het aspect water treft u in hoofdstuk 7.6.

4.2.17 Nederlandse richtlijn bodembescherming

Het risico van het ontstaan van bodemverontreiniging, alsmede de mogelijke bodembeschermende voorzieningen en maatregelen die een bedrijf kan treffen, worden getoetst aan de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten 2001 (NRB).

De NRB geeft voor bodembedreigende, bedrijfsmatige activiteiten een beschrijving van de stand der wetenschap en techniek van geschikte bodembeschermende voorzieningen en maatregelen. Of sprake is van bodembedreigende activiteiten kan bepaald worden met een stappenplan (hoofdstuk 3 NRB). Voor alle activiteiten die de bodem kunnen verontreinigen geldt het zorgplichtbeginsel uit de Wet bodembescherming. In een gewenste bedrijfssituatie moet dan ook worden beoordeeld of ten behoeve van de gewenste (bodembedreigende) activiteiten afdoende bodembeschermende maatregelen zijn getroffen, zodat er sprake is van en verwaarloosbaar bodemrisico. Ook het Activiteitenbesluit milieubeheer bevat voorschriften ter bescherming van de bodem.

4.2.18 Oplegnotitie bij de BREF voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij

Bij de toepassing van het artikel 2.14, zesde lid, Wabo bepaalt de vergunningverlener wat de beste beschikbare technieken (BBT) zijn. Het bevoegd gezag dient de eisen in de milieuvergunning te baseren op BBT. Wat onder BBT wordt verstaan is omschreven in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer. In artikel 5.a.1 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb, gebaseerd op bijlage IV van de IPPC-richtlijn) zijn een aantal aspecten opgesomd waarmee bij de vaststelling van BBT voor een inrichting rekening moet worden gehouden. In het tweede lid, onder a, van dit artikel worden de door de Europese Commissie bekendgemaakte BREF's (BBT-referentiedocumenten) die in een ministeriële regeling (Regeling omgevingsrecht) zijn aangewezen, genoemd als documenten waarmee bij het vaststellen van de voor een inrichting in aanmerking komende BBT rekening moet worden gehouden. Ook voor intensieve pluimvee- of varkenshouderijen die onder de werking van de IPPC-richtlijn vallen, is er een BREF opgesteld (Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Pigs and Poultry, juli 2003). Deze is op 7 juli 2003 vastgesteld door de Europese Commissie en op 19 juli 2003 bekend gemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie (PbEU 2003, C 170). De BREF voor de intensieve veehouderij is inmiddels ook aangewezen in de regeling aanwijzing BBT-documenten. De oplegnotitie wordt bovendien ook opgenomen in de Regeling aanwijzing BBT-documenten, zodat bij het bepalen van de voor een veehouderij in aanmerking komende beste beschikbare technieken eveneens met deze notitie rekening moet worden gehouden.

De BREF / oplegnotitie behandelt de beste beschikbare technieken voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij onderverdeeld naar een aantal aspecten.

1. Goede landbouwpraktijk in de intensieve varkens- en pluimveehouderij
2. Voerstrategieën voor pluimvee en varkens
3. Huisvestingssystemen
4. Water in de varkens- en pluimveehouderij
5. Energie in de varkens- en pluimveehouderij
6. Opslag van varkens- en pluimveemest
7. Behandeling van varkens- en pluimveemest op bedrijfsniveau
8. Het uitrijden van varkens- en pluimveemest

De aspecten "Goede landbouwpraktijk in de intensieve varkens- en pluimveehouderij", "Voerstrategieën voor pluimvee en varkens" en "Het uitrijden van varkens- en pluimveemest" zijn niet relevant in het kader van een vergunningprocedure op grond van de Wabo. De overige aspecten worden behandeld in deze rapportage, dit zit verweven in de verschillende hoofdstukken.

4.2.19 *Regeling omgevingsrecht*

In artikel 9.2 van de Regeling omgevingsrecht (MOR) staat dat het bevoegd gezag bij de bepaling van beste beschikbare technieken (BBT) in het kader van de vergunningverlening rekening moet houden met de relevante BBT-conclusies en Nederlandse informatiedocumenten over BBT.

4.2.20 *Geluid*

De geluidsproductie afkomstig van een inrichting wordt bepaald en doorgaans beoordeeld aan de hand van de Circulaire Industrielawaai en de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening. Gemeente Putten heeft echter haar eigen geluidbeleid. Dit staat verwoord in de Geluidnota gemeente Putten. Om inzichtelijk te maken of er voldaan kan worden aan akoestisch criteria is er een akoestisch onderzoek uitgevoerd welke onderdeel uitmaakt van deze rapportage. Hier wordt nader op in gegaan in hoofdstuk 7.1.

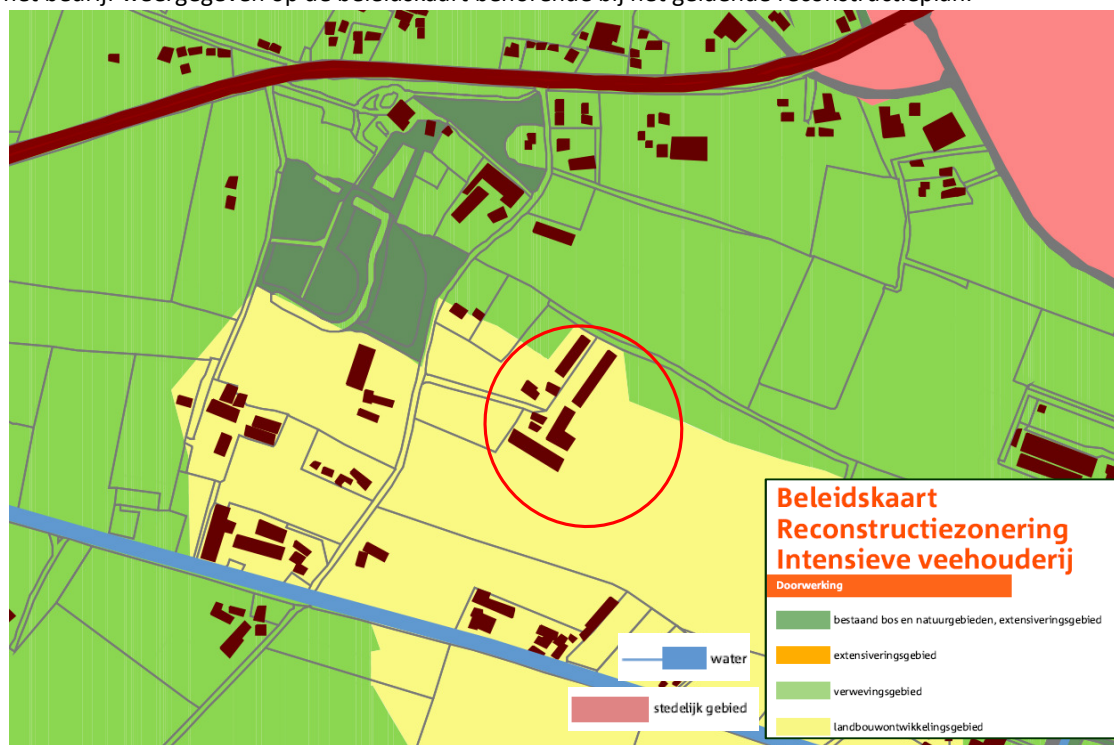
4.2.21 *Meststoffenwet*

Bij een veehouderij komt mest vrij. Deze mest wordt van het bedrijf afgevoerd en elders aangewend als meststof in overeenstemming met de meststoffenwet. Per 1 januari 2006 is de gewijzigde meststoffenwet van kracht. Belangrijkste wijziging in de nieuwe meststoffenwet 2006 is de introductie van het stelsel van gebruiksnormen. Er geldt een gebruiksnorm ten aanzien van dierlijke meststoffen. Tevens dient rekening te worden gehouden met een stikstofgebruiksnorm en fosfaatgebruiksnorm. Met de gift aan dierlijke meststoffen, kunstmeststoffen en overige organische meststoffen mogen deze gebruiksnormen niet worden overschreden. De introductie van stikstofgebruiksnormen en de gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen is een directe uitwerking van de Europese Nitraatrichtlijn. Deze stelt dat de concentratie nitraat in grondwater maximaal 50 milligram per liter zijn. Aan deze verplichting kan alleen worden voldaan wanneer er maatregelen worden genomen die de toevoer van stikstof beperken, dus een stelsel van gebruiksnormen. Ondanks dat de meststoffenwet geen toetsingskader is bij milieuvergunningverlening, is deze wet wel van invloed op de bedrijfsvoering. In het Staatsblad (nr. 645) van 9 november 2005 is het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet gepubliceerd. Dit besluit is op 1 januari 2006 in werking getreden, met de invoering van de nieuwe Meststoffenwet en het stelsel van gebruiksnormen.

4.3 PROVINCIALE REGELGEVING

4.3.1 Reconstructieplan Gelderse Vallei - Utrecht Oost

De inrichting ligt in het Reconstructieplan Gelderse Vallei - Utrecht Oost. Dit plan is door GS van Gelderland goedgekeurd en vervolgens hebben Minister Veerman van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en Staatssecretaris Van Geel van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) op 1 maart 2005 de goedkeuringsbrief ondertekend. Het plan beschrijft maatregelen die moeten leiden tot een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en de milieu- en leefkwaliteit van de Gelderse Vallei en het oosten van de provincie Utrecht. Zo krijgt onder meer de landbouw ruimte voor ontwikkeling. Het biedt planologische ruimte om intensieve veehouderijbedrijven te verplaatsen naar gebieden waar de bedrijven kunnen groeien terwijl kwetsbare natuurgebieden worden beschermd. Het plan heeft aandacht voor natuur- en landschapswaarden en creëert nieuwe mogelijkheden voor de bewoners die leven en werken in het gebied. De uitvoering van het plan neemt 12 jaar in beslag. De kosten worden gedragen door het Rijk, de Europese Unie, de provincie, de gemeenten, de waterschappen en particulieren. Het reconstructieplan Gelderse Vallei - Utrecht Oost wil kansen bieden voor ontwikkeling van een duurzame intensieve veehouderij. Er wordt ruimte veilig gesteld voor geschikte locaties voor toekomstgerichte intensieve veehouderijbedrijven. Er wordt hierbij gestreefd naar geleidelijke concentratie van intensieve veehouderijbedrijven, met name in landbouwontwikkelingsgebieden. In het verwevingsgebied kan intensieve veehouderij plaatsvinden op bestaande locaties. De inrichting is voor het grootste deel gelegen in het landbouwontwikkelingsgebied. Bedrijven die zijn gelegen in het landbouwontwikkelingsgebied kennen niet de ruimtelijk beperkingen zoals die wel gelden voor bedrijven in verwevingsgebied en extensiveringsgebied. Er is geen maximale omvang opgenomen in het reconstructieplan voor bedrijven die in deze zone liggen. Op dit moment is overleg over aanpassing van het reconstructieplan, waarbij mogelijk een omvang van 2,5 hectare als maximum zou worden opgenomen. Hieronder is de ligging van het bedrijf weergegeven op de beleidskaart behorende bij het geldende reconstructieplan.



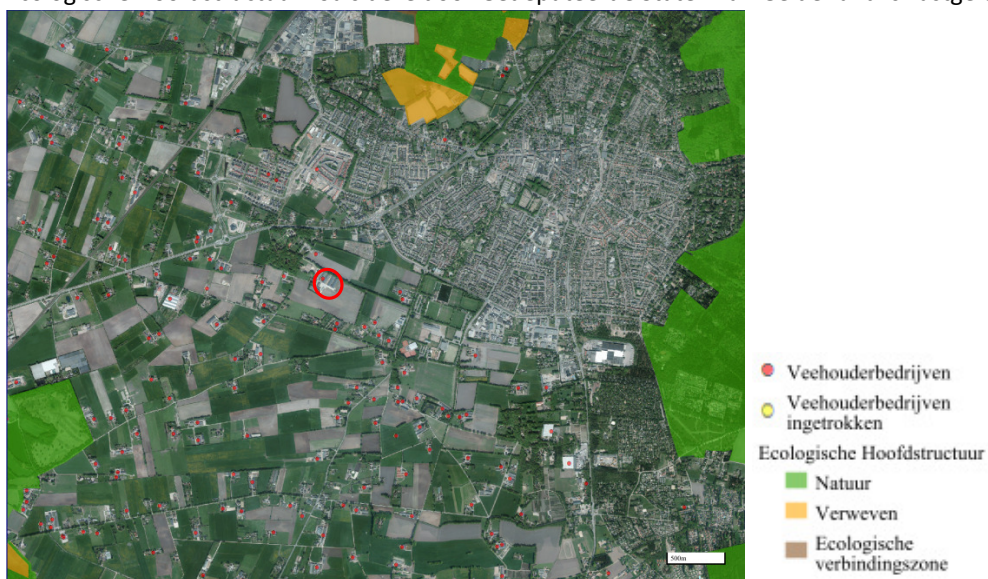
Figuur 4.1.3.1.1: uitsnede beleidskaart reconstructieplan Gelderse Vallei - Utrecht Oost

4.3.2 Ecologische Hoofdstructuur

De term 'Ecologische Hoofd Structuur' (EHS) werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. De EHS bestaat uit: Bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen. Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden). Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee). De EHS moet in 2018 klaar zijn. Kleinere natuurgebieden, kleine bosjes, sloten, rietkragen et cetera maken geen deel uit van de EHS, maar dragen uiteraard wel bij aan de natuurkwaliteit van stad en platteland.

Het Rijk gaat ervan uit dat deze in voldoende mate door andere partijen (gemeente, waterschappen, grondeigenaren e.d.) worden beschermd. Het Rijk heeft hiervoor een kwaliteitsimpuls voor het landschap opgezet. Soorten hebben niet alleen een leefgebied nodig dat groot genoeg is, ze moeten ook kunnen migreren tussen de verschillende leefgebieden, om de populaties gezond te houden. Dit bevordert de genetische uitwisseling en hierdoor kan, als de omstandigheden in een bepaald gebied tijdelijk verslechteren, een soort uitwijken naar een ander geschikt gebied. Dit aspect wordt belangrijker in het licht van de klimaatveranderingen. Uit onderzoek naar dieren als loopkevers, vlinders, muizen, dassen en vlermuizen blijkt dat de veranderingen in aantal bij deze dieren groot zijn, vaak heeft het weer (vocht, vorst) grote invloed. Hetzelfde geldt voor planten met zaden, die niet door vogels verspreid worden, zoals bosviooltjes en orchideeënsoorten. Er is altijd de kans dat in een bepaald gebied in een jaar alle vertegenwoordigers van een soort (uit)sterven. Aanvulling uit een ander gunstiger (hoger, lager, luwer) gelegen gebied is dan nodig. Daarom is zo'n groen wegennet van groot belang. Om de Ecologische hoofdstructuur als netwerk te laten functioneren werken we ook aan het aanleggen van verbindingzones en het oplossen van faunaknelpunten in de wegenstructuur. Op bepaalde plaatsen worden tunnels of viaducten voor diersoorten aangelegd. Hieronder ziet u hoe de inrichting is gelegen ten opzichte van de Ecologische Hoofdstructuur zoals deze door Gedeputeerde Staten van Gelderland is vastgelegd:



Afbeelding 4.3.2.1: weergave ligging Beitelweg 7 en 7a ten opzichte van Ecologische Hoofdstructuur

Gelet op bovenstaande staat de ligging van het bedrijf ten opzichte van de Ecologische Hoofdstructuur de wijziging van het bedrijf niet in de weg.

4.3.3 *Aanwijzing zeer kwetsbare natuurgebieden (Wav)*

Zeer kwetsbare natuur wordt beschermd tegen neerslag van ammoniak. Dit gebeurt met behulp van de Wet Ammoniak en veehouderij (Wav). Op grond van die wet hebben Provinciale Staten van Gelderland gebieden aangewezen die als zeer kwetsbaar moeten worden aangemerkt. Indien een veehouderij in een dergelijk kwetsbaar gebied ligt, of in de 250-meter zone daaromheen, wordt de ammoniakuitstoot wettelijk beperkt. Uitbreiding van ammoniak is in dat geval uitgesloten en middels een gecorrigeerd ammoniakemissieplafond kan de ammoniakproductie eventueel gereduceerd worden (dit wordt geregeld in de Wet ammoniak en veehouderij). De aangewezen zeer kwetsbare gebieden zijn weergegeven in hoofdstuk 6.1.2.

4.3.4 *Verordening stikstof en natura2000*

Provinciale Staten van Gelderland hebben in oktober 2011 de verordening stikstof en natura2000 vastgesteld. De verordening vloeit voort uit het convenant dat op 4 januari 2010 is vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland. Dit convenant heeft tot doel een pakket maatregelen toe te kunnen passen die moeten leiden tot een voor de landbouw evenredige vermindering van de stikstofdepositie op Natura2000-gebieden. Tegelijkertijd wordt er ontwikkelingsruimte aan veehouderijbedrijven geboden (het maakt bijvoorbeeld het salderen van ammoniakdepositie, middels een salderingsbank, tussen twee locaties mogelijk). Een deel van de verordening is op 16 april 2013 buiten werking gesteld.

Op dit onderwerp wordt in hoofdstuk 6.1.3 dieper ingegaan.

4.3.5 *Programmatische aanpak stikstof*

De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) is begin 2009 van start gegaan als onderdeel van Natura 2000, met het doel om de vastgelopen vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 weer vlot te trekken.

Nieuwe economische activiteiten moeten namelijk een vergunning aanvragen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Als de depositie in een bepaald gebied te hoog is, worden zulke vergunningen niet of zelden verleend. Gebeurt dat namelijk wel, dan is zo'n vergunning direct vatbaar voor vernietiging door de rechter. Om dit alles in beweging te zetten werkt de PAS aan twee fronten: Behoud en herstel van de bedreigde habitattypes bevorderen door de huidige daling van de stikstofdepositie een extra impuls te geven en door aparte herstelmaatregelen per habitatype; Binnen de grenzen van de dalende stikstofdepositie verantwoorde ruimte zoeken om met behoud van de instandhoudingdoelen toch vergunningen te kunnen geven voor nieuwe economische activiteiten: ontwikkelingsruimte.

De PAS staat op twee pijlers. De ene pijler omvat maatregelen om de bedreigde habitattypes, die in het kader van Natura 2000 worden beschermd, weer te laten opbloeien. De andere pijler is: zorgen dat er, met behoud van die natuurdoelstellingen, toch weer ruimte komt voor nieuwe economische ontwikkelingen.

De omstandigheden voor de bedreigde habitattypes worden op twee manieren verbeterd. De ene manier is: garanderen dat de daling van de stikstofdepositie in Nederland, die al enige tijd aan de gang is,

voldoende doorzet. Dat gebeurt door maatregelen op nationaal niveau die vooral ingrijpen in de uitstoot vanuit de landbouw.

De andere manier maakt gebruik van de zogenaamde herstelmaatregelen. Dat zijn maatregelen die in en rond natuurgebieden kunnen worden getroffen om, los van de stikstofdepositie die nog plaats vindt, de omstandigheden te verbeteren voor de habitattypes die het moeilijk hebben. Zulke maatregelen kunnen erop zijn gericht de stikstof die (door vroegere depositie) al in de bodem aanwezig is, versneld te verwijderen door bijvoorbeeld maaien en/of plaggen in natuurgebieden. Ze kunnen ook dienen om langs andere wegen de omstandigheden voor bepaalde habitattypes te verbeteren, bijvoorbeeld door het beïnvloeden van de waterstand.

Als al deze maatregelen voldoende gunstig effect garanderen - wat wordt beoordeeld door deskundige ecologen in het zogenaamde ecologisch oordeel - ontstaat er ruimte voor stikstofdepositie door nieuwe economische activiteiten. Dat is de ontwikkelingsruimte. Ook die bestaat weer uit twee onderdelen. Van de ruimte die ontstaat door nationale maatregelen in de landbouw om de stikstofuitstoot te verminderen, mag de helft weer worden 'teruggeploegd' in de economie. Voorwaarde is dan wel dat het daarbij gaat om activiteiten die gebruik maken van de nieuwste en meest efficiënte technieken om stikstofuitstoot te beperken.

Het andere onderdeel van de ontwikkelingsruimte bestaat uit de economische groei die door het Planbureau voor de Leefomgeving is meeberekend toen dat vaststelde dat voor de komende twintig jaar een verdere daling van de depositie valt te voorzien. Die economische groei van 2,5% kan dus plaatsvinden zonder dat dat een bedreiging vormt van de voorziene daling van de depositie.

Om de PAS als zelfstandig mechanisme te laten werken voor het verlenen van vergunningen in het kader van de Natuurbeschermingswet, is een wijziging van die wet nodig. Dat heeft de Raad van State vastgesteld in haar voorlichting van april 2012.

Aan deze wetswijziging wordt momenteel hard gewerkt. Het streven is om hem tijdig aan het parlement voor te leggen zodat hij na goedkeuring in 2014 van kracht kan worden. Om het zo ver te laten komen is het, volgens diezelfde voorlichting, eveneens nodig dat alle 133 stikstofgevoelige gebieden officieel in de PAS zijn opgenomen. Voordat het zo ver is moet ieder gebied een opnametoets doorstaan. Op dit moment kan dus nog geen rekening gehouden worden met de PAS, gelet op het feit dat er een afname is van ammoniakdepositie druist de voorgenomen ontwikkeling niet in tegen de doelstellingen van de PAS.

4.3.5 Cultuurhistorische waardenkaart

Op de website van provincie Gelderland is de 'Gelderse Cultuurhistoriekaart' te raadplegen. Onderstaand treft u een weergave van de omgeving van Beitelweg 7 en 7a.



Figuur 4.3.5.1: weergave cultuur historische waardenkaart Gelderland.

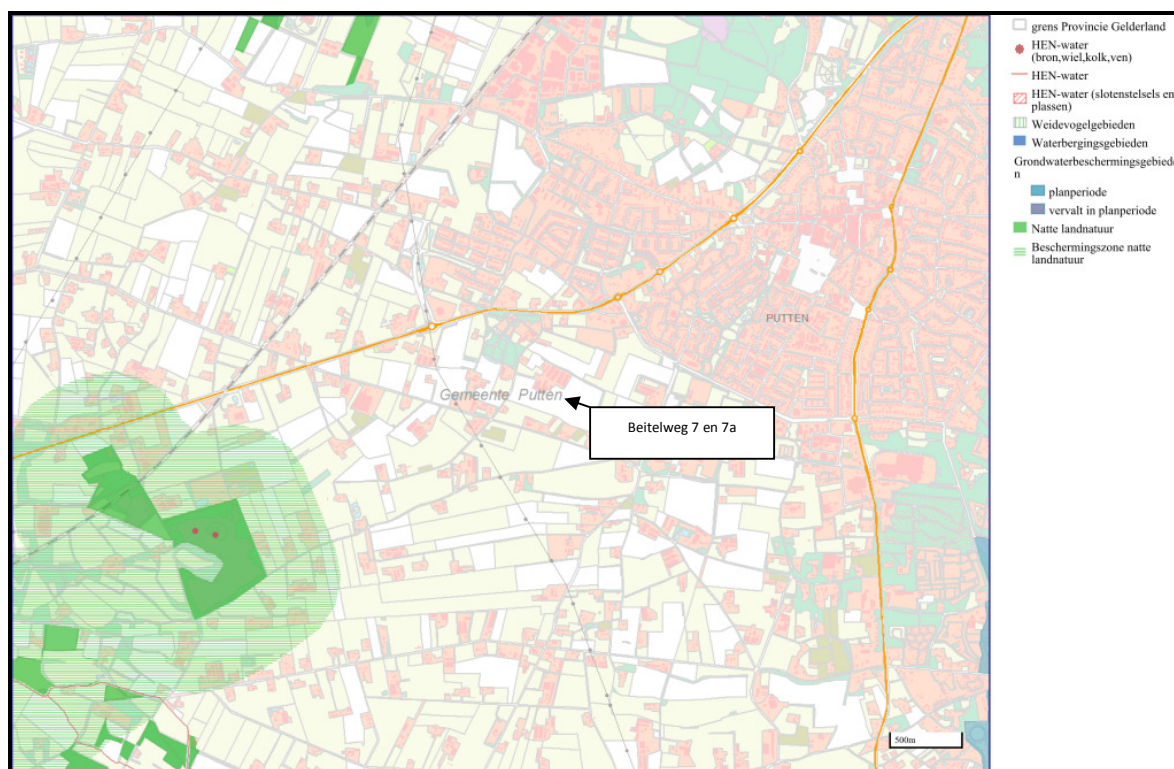
Sinds 2000 werkt provincie Gelderland aan de duurzame ontwikkeling en instandhouding van de Gelderse cultuurhistorische waarden. Om dit in de praktijk uitvoerbaar te maken is het 'Belvoir' concept ontwikkeld. Het cultuurhistorisch beleid van de provincie richt zich op het onroerende deel van het erfgoed. Het roerende erfgoed, het historisch verhaal achter de cultuurhistorische waarden; musea, geschiedenisboeken en archieven, is onderdeel van het provinciaal cultuurbeleid, dat is vastgelegd in de nota Meer Verbindingen (PS 28 mei 2008). Het levert een eigentijdse aanvulling op de cultuurhistorie met vormgeving, beeldende kunst en (landschaps)architectuur.

Het Belvoirconcept is vooral bedoeld voor stimulering van cultuurhistorische conservering en vormgeving. Hier stelt de provincie gelden beschikbaar en planologisch kan het Belvoirconcept bijdragen aan de totstandkoming van maatwerkbestemmingen. Voor Beitelweg 7 en 7a geldt dat er geen archeologische monumenten aanwezig zijn, noch wordt de omgeving van de veehouderij in het uitvoeringsprogramma genoemd. De omgeving is aangeduid met een middelmatige historisch geografische aanduiding. Het gebied is zeer waarschijnlijk aan het begin van de vorige eeuw ontgint en in gebruik genomen voor akkerbouw en veeteelt.

4.3.6 Waterplan 2010-2015

Het Waterplan Gelderland 2010-2015 is op 11 november 2009 door Provinciale Staten vastgesteld en op 22 december 2009 in werking getreden. In het plan staan de doelen voor het waterbeheer, de maatregelen die daarvoor nodig zijn en wie ze gaat uitvoeren. Voor oppervlaktewaterkwaliteit, hoogwaterbescherming, regionale wateroverlast, watertekort en waterbodems gelden provinciebrede doelen. Voor een aantal functies, zoals landbouw, natte natuur, waterbergingsgebieden en grondwaterbeschermingsgebieden, zijn specifieke doelen geformuleerd.

Voor de realisatie van bepaalde waterdoelen zijn ruimtelijke maatregelen nodig. Hiervoor krijgt het Waterplan Gelderland op basis van de nieuwe Waterwet de status van structuurvisie. In het Waterplan Gelderland is beschreven welke instrumenten uit de Wet ruimtelijke ordening de provincie wil inzetten. Bij het Waterplan Gelderland hoort een beleidskaart (structuurvisiekaart), welke bovenstaande doelen weergeeft. Hieronder is een uitsnede van deze kaart weergegeven van de omgeving van Beitelweg 7 en 7a.



Figuur 4.3.6.1: weergave uitsnede structuurvisiekaart Waterplan 2010-2015

Er zijn geen specifieke waarden of doelen aangewezen voor de nabije omgeving van de veehouderij. Het Waterplan 2010-2015 heeft geen direct effect op de plannen van initiatiefnemer.

4.4 BELEID WATERSCHAP VALLEI EN VELUWE

4.4.1 Waterbeheersplan Waterschap Vallei en Eem/Veluwe

In de Waterbeheersplannen 2010 - 2015 hebben beide Waterschappen hun ambities en uitvoeringsprogramma's vastgelegd voor de periode 2010 tot en met 2015. De plannen bepalen in grote

lijnen de agenda's voor de komende zes jaar. De plannen zijn mede kaderstellend voor de wijze waarop omgegaan wordt met water in de plangebieden.

4.4.2 *Algemene aandachtspunten*

4.4.2.1 *Vasthouden - bergen - afvoeren*

Een belangrijk principe is dat een deel van het hemelwater binnen het plangebied wordt vastgehouden en/of geborgen en dus niet direct afgevoerd wordt naar de riolering of het oppervlaktewater. Hiermee wordt bereikt dat de waterzuiveringsinstallatie beter functioneert, verdroging wordt tegen gegaan en piekafvoeren in het oppervlaktewater (met eventueel wateroverlast in benedenstrooms gelegen gebieden) wordt voorkomen. Bij lozing op oppervlaktewater zal hiervan een melding gedaan moeten worden bij het waterschap.

4.4.2.2 *Grondwaterneutraal bouwen*

Om grondwateroverlast te voorkomen adviseert het waterschap om boven de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) te ontwerpen. Dit betekent dat aspecten zoals ontwateringsdiepte en infiltratie van hemelwater, beschouwd worden ten opzichte van de GHG. Het structureel onttrekken / draineren van grondwater is geen duurzame oplossing en moet worden voorkomen. Het waterschap adviseert de initiatiefnemer dan ook om voorafgaand aan de ontwikkeling een goed beeld te krijgen van de heersende grondwaterstanden en GHG. Eventuele grondwateroverlast is in eerste instantie een zaak voor de betreffende perceeleigenaar.

4.4.2.3 *Schoon houden - scheiden - schoon maken*

Om verontreiniging van bodem, grond- en/of oppervlaktewater te voorkomen is het van belang dat het afstromende hemelwater niet verontreinigd raakt. Dit kan door nadere eisen / randvoorwaarden te stellen aan bijvoorbeeld de toegepaste (bouw)materialen.

4.4.3 *Gebiedsspecifieke aandachtspunten*

Grondwaterfluctuatietoneel

Het plangebied ligt in de grondwaterfluctuatietoneel, zoals die door de Provincie Gelderland is bepaald. Dit is een zone langs de flanken van het Veluwemassief, waar de grondwaterstanden naar verwachting op termijn zullen stijgen. Afhankelijk van de verwachte stijging kan het raadzaam zijn daar nu rekening mee te houden, om toekomstig grondwateroverlast te voorkomen.

4.4.4 *Afsprakennotitie voor ruimtelijke plannen met mogelijk een groot waterbelang (normale procedure)*

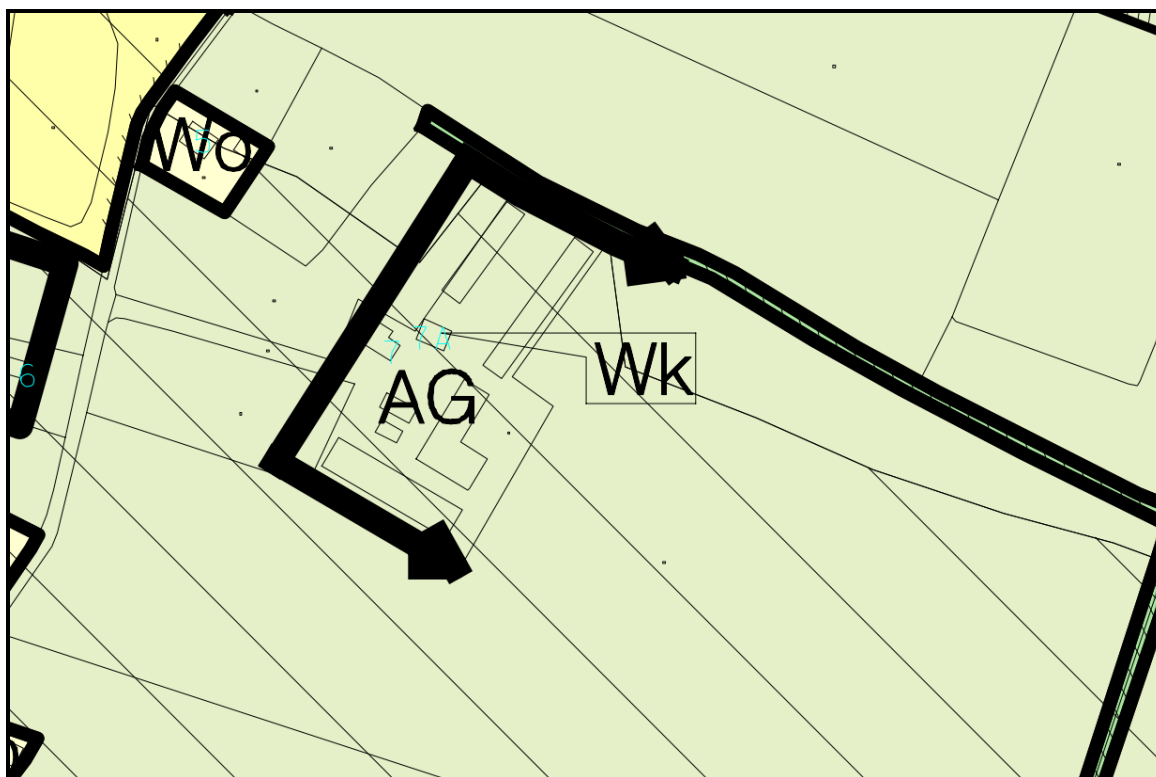
4.4.4.1 *Algemeen*

Sinds 1 november 2003 is voor alle ruimtelijke plannen de watertoets verplicht. Het doel van de watertoets is waterbelangen evenwichtig mee te nemen in het planvormingsproces van Rijk, Provincies en gemeenten. Hiermee wordt een veilig, gezond en duurzaam watersysteem nagestreefd. De toets omvat het gehele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de in ruimtelijke plannen voorkomende waterhuishoudkundige aspecten. Via de digitale watertoets is beoordeeld of en welke waterbelangen voor het plan relevant zijn.

4.5 GEMEENTELIJKE REGELGEVING

4.5.1 Bestemmingsplan

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben bij besluit van 17 oktober 2006 het door de raad in zijn vergadering van 28 februari 2006 vastgestelde bestemmingsplan "Westelijk Buitengebied" goedgekeurd⁴. De huidige bestemming van het perceel betreft: "Agrarisch gebied" en is bedoeld voor de uitoefening voor een agrarisch bedrijf. Daarnaast is het bedrijf gelegen in het zogeheten 'landbouwontwikkelingsgebied'.



Figuur 4.4.1.1: uitsnede bestemmingsplankaart

Het betreft een zogenaamd verbaal bouwperceel. De systematiek is dat de gewenste groeirichting van het bedrijf op kaart is weergegeven met pijlen. De aanduiding AG houdt in dat er bij recht 1 hectare bebouwd mag worden, waarbij geen van de zijden langer zijn dan 120 meter. Daarnaast mogen de lijnen / pijlen met maximaal 25 meter worden overschreden. De huidige bedrijfsomvang is reeds groter dan 1 hectare. Het bestemmingsplan bevat een bevoegdheid voor Burgemeester en wethouders om het bouwperceel te vergoten tot 1,5 hectare. De huidige bedrijfsomvang is ook reeds groter dan 1,5 hectare. Gelet op dit feit is op 13 juli 2012 een principeverzoek ingediend bij het College van Burgemeester en wethouders (verder te noemen: het College) waarin verzocht wordt medewerking te verlenen voor het vergroten van het agrarisch bouwperceel ten behoeve van de in dit plan benoemde ontwikkeling. Op 1 oktober 2012 heeft het College zich positief uitgelaten over deze ontwikkeling, met als randvoorwaarde dat de totale bouwperceelsgrootte niet groter wordt dan 2,5 hectare. De wijze van meten is verwoord in de

⁴ Aan enkele onderdelen is goedkeuring onthouden, dit betreffen echter niet de hier van belang zijnde onderdelen.

beleidsregel die vorig jaar is toegevoegd aan het bestemmingsplan, dit omdat sommige onderdelen in het vigerende bestemmingsplan verduidelijking nodig hadden.

Nu er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling waarbij een nieuwe activiteit wordt aangevraagd die de drempelwaarde van het Besluit mer overschrijdt dient ook een Plan mer uitgevoerd te worden. Dit document heeft dan ook een dubbel doel: het is bedoeld als Besluit mer en als Plan mer.

4.5.2 Visiedocument Westelijk Buitengebied en voorontwerpbestemmingsplan Westelijk buitengebied

In het voorjaar van 2012 heeft het Visiedocument Westelijk Buitengebied ter inzage gelegen. Dit document toont de koers die het College wil varen in het nieuwe bestemmingsplan. Dit document gaat vooral in op de bestaande mogelijkheden van het bestemmingsplan, wat omliggende gemeenten voor mogelijkheden bieden. Per 1 januari 2010 moeten bestemmingsplannen voldoen aan de RO standaarden 2008 (IM-RO2008, SVBP2008, STRI2008). Dit houdt in dat elk bestemmingsplan een soortgelijk uiterlijk moeten hebben en dat deze digitaal raadpleegbaar via een centrale website. De opmaak en opzet van het vigerende bestemmingsplan kan niet 1 op 1 overgenomen worden naar de RO standaarden zoals hierboven genoemd. Een van de grootste wijzigingen is dat er overgegaan moet worden op een vastomlijnd bouwvlak, in plaats van een verbaal bouwvlak. De pijlen verdwijnen.

4.5.3 Omgevingsvergunning

Zoals beschreven dient voor de wijziging van het bedrijf een vergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO) worden aangevraagd. De gemeente is het bevoegd gezag voor de behandeling van deze aanvraag. Toetsing van de aanvraag wordt gedaan door "omgevingsdienst Noord Veluwe", welke de gemeente (Burgemeester en wethouders van Putten) adviseert ten aanzien van het te nemen besluiten in deze.

5. REFERENTIE EN ALTERNATIEVEN

5.1 Vergunde situatie

Voor de huidige bedrijfsopzet is op 16 mei 2011 vergunning afgegeven voor het volgende veebestand:

Stal	Omschrijving diercategorie	Diercat. RAV	Aantal dieren	Ou _E / m ³ per dier	Totaal ou _E / m ³	NH ₃ / dier	Totaal kg NH ₃	G fijn stof / dier	Totaal fijn stof
D	Vleeskalveren - overige huisvesting	A 4.100	34	35,6	1.210,4	2,5	85,0	33	1.122
E	Vleeskalveren - overige huisvesting	A 4.100	212	35,6	7.547,2	2,5	530,0	33	6.996
F	Vleeskalveren - overige huisvesting	A 4.100	344	35,6	12.246,4	2,5	860,0	33	11.352
G1	Vleeskalveren - overige huisvesting	A 4.100	201	35,6	7.155,6	2,5	502,5	33	6.633
G2	Vleeskalveren - overige huisvesting	A 4.100	121	35,6	4.307,6	2,5	302,5	33	3.993
J	Vleeskuikens - stal met verwarmingssysteem met warmteheaters en ventilatoren (BWL 2009.14.V2)	E 5.10	9.000	0,24	2.160,0	0,035	315,00	22	198.000
K	Vleeskuikens - stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	32.625	0,24	7.830,0	0,021	685,13	19	619.875
L	Vleeskuikens - stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	32.625	0,24	7.830,0	0,021	685,13	19	619.875
M	Vleeskuikens - stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	34.875	0,24	8.370,0	0,021	732,38	19	662.625
N	Vleeskuikens - stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	34.875	0,24	8.370,0	0,021	732,38	19	662.625
Totaal					81.607,2		5.430,02		2.793.096

5.2 Referentiesituatie

In het richtlijnenadvies is bepaald wat de referentiesituatie voor deze milieueffectrapportage moet zijn. Dit is als volgt beschreven:

Gebruik voor de referentiesituatie de vergunde situatie voor zover deze is gerealiseerd. Ga er van uit dat de vergunning voldoet aan (toekomstige) regelgeving, bijvoorbeeld dat ten minste de best beschikbare technieken worden toegepast.

De op 16 mei 2011 vergunde situatie is volledig uitgevoerd en voldoet bovendien aan alle wet- en regelgeving. Het bedrijf voldoet bijvoorbeeld volledig aan de eisen die voortvloeien uit bijvoorbeeld het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij en de welzijnseisen die voortvloeien uit het Vleeskuikenbesluit en Kalverenbesluit. De vergunde situatie zal derhalve als referentiesituatie worden genomen.

5.3 Alternatief

Gelet op het feit dat het hier gaat om een uitbreiding met vleeskuikens beperkt het alternatieven onderzoek zich tot de alternatieven voor vleeskuikens.

Zoals aangegeven is er in de bestaande situatie reeds sprake van vergaande maatregelen. Zo is de ammoniakuitstoot van de stallen de laagst haalbare als gekeken wordt naar gangbare systemen in de vleeskuikenhouderij. Gelet op de ligging van het bedrijf, is het de overweging waard te kijken naar huisvestingssystemen die, naast ammoniak-, ook geuremissie reduceren. Gelet op het type houderij van vleeskuikens is het toepassen van een "end of pipe" techniek, lees: een luchtwasser, dan de enige optie. Er zijn verschillende soorten luchtwassers voor vleeskuikens beschikbaar: chemische luchtwassers, biologische luchtwassers en het zogenaamde biofilter.

5.3.1 Chemische luchtwasser

Een chemische luchtwasser is het meest eenvoudige systeem: achter de stal (en dus achter de ventilatoren) wordt een ruimte gerealiseerd waar een kunststof filterpakket in wordt geplaatst. Dit kunststof filterpakket wordt besprenkeld met een water/zwavelzuuroplossing (middels een rondpompinstallatie). De stallucht die door het filterpakket wordt geblazen komt in aanraking met de water/zwavelzuuroplossing, waardoor er een chemische reactie plaatsvindt. Het vluchtige ammoniak slaat neer als stikstof. Als het water verzadigd is met stikstof wordt het afgevoerd ('gespuid') naar een kunststof spuiwatertank.

5.3.2 Biologische luchtwasser

Een biologische luchtwasser kent een soortgelijk werkingsprincipe, echter wordt daar geen zwavelzuur gebruikt, maar nemen bacteriën die taak op zich. Een biologische luchtwasser is ideaal bij stallen waar een constante luchtverversing is (een gelijk gewicht in de stal). Als de stal leeg staat, is er dus ook geen aanvoer van stallucht met stikstof en zullen de bacteriën sterven. Dit heeft als groot nadeel dat het biologische filterproces opnieuw moet worden opgestart. Een vleeskuikenstal staat gemiddeld om de zes weken leeg en dus is een biologische luchtwasser niet geschikt.

5.3.3 biofilter

Tot slot is er het biofilter. Dit systeem heeft het hoogste geurverwijderingsrendement. Het systeem bestaat uit een bak, achter de stal, gevuld met pakkingsmateriaal van (in tegenstelling tot biologische

luchtwassers) organische oorsprong, zoals compost, boomschors, houtsnippers, heide of turf. Stallucht wordt met behulp van drukventilatoren naar een drukkamer gebracht. In de drukkamer wordt de stallucht gehomogeniseerd. Bij sommige installaties wordt de lucht daarnaast bevochtigd en verzadigd met waterdamp. De stallucht stroomt verder naar de onderzijde van de bak en treedt via een open (latten/rooster)bodem het filterpakket binnen. De stallucht passeert het filterpakket in opwaartse richting en verlaat het biofilter aan de bovenzijde. Het filtermateriaal zorgt voor een groot contactoppervlak dat omgeven is door een film van water en bacteriën. In het filterpakket worden de in de ventilatielucht aanwezige componenten geabsorbeerd door de waterfilm en door bacteriën omgezet/afgebroken. Boven het filterpakket is een bevochtigingsinstallatie aangebracht waarmee het organisch materiaal van de bovenzijde met water wordt bevochtigd. Dit systeem kent ook weer als belangrijkste nadeel dat de bacteriën afsterven op het moment dat ze niet meer gevoed worden. Het nadeel van dit systeem is de grote hoeveelheid ruimte die het inneemt voor stallen van deze omvang, maar ook de gevoeligheid van het systeem van bijvoorbeeld verstoppingen, de hoeveelheid arbeid en de afvoerkosten van grote hoeveelheden moeilijk afzetbaar spuiwater.

5.3.4

Gelet op bovenstaande is een chemische luchtwasser met een hoge geurreductie de beste optie als alternatief. Dit betreft de chemische luchtwasser conform leaflet BWL 2007.08.V3. Deze reduceert 40% geur en 90% ammoniak. Door dit alternatief kan voor de omgeving inzichtelijk gemaakt worden wat het effect van een luchtwasser is ten opzichte van verhoogde luchtsnelheden.

Vervolgens is de vraag waar deze luchtwassers toegepast zullen worden. Feit is dat de bestaande stallen (K, L, M en N) aangepast in de voorkeursituatie dienen te worden om de geurbelasting op de omgeving te reduceren. Deze stallen worden op dit moment aan de achterzijde (noordoostzijde) geventileerd. Achter de ventilatoren is een bak geïnstalleerd met een smalle luchtopening die ervoor zorgt dat de stallucht met enige snelheid wordt uitgestoten. De geïnstalleerde ventilatoren zijn geschikt voor toepassing van een luchtwasser. Deze bakken kunnen vrij eenvoudig verwijderd worden en vervangen worden door luchtwassers. Door een wasser met tegenstroom te kiezen hoeft er geen ruimte verloren te gaan voor een drukkamer. Het is bekend dat een luchtwasser van zichzelf een lagere luchtuitstroomsnelheid. Dit zal een negatieve uitwerking hebben op de geurbelasting op de omgeving. Daarom is bij de berekeningen uitgegaan van een smalle geuropening boven de wasser, welke ervoor zorgt dat de lucht met een hogere snelheid zal uitstromen. Hier is 4 meter per seconde (in plaats van 0,9) aangehouden omdat die snelheid nog verdedigbaar is voor een luchtwasser. Na meermalen de gegevens in te voeren in V-stacks vergunning blijkt dat de lagere geuremissie er niet automatisch voor zorgt dat de geurbelasting op de omgeving daalt. Integendeel zelfs. De lagere luchtuitstroom blijkt zelfs voor een toename van de geurbelasting te zorgen. Er is getracht om nog in de hoogte van het emissiepunt te sturen, maar dit blijkt geen soelaas te bieden. In hoofdstuk 6.2 wordt hier dieper op ingegaan. Een andere optie zou het plaatsen van luchtwassers aan de voorzijde van de stallen zijn. Hierdoor wordt het zwaartepunt van de geurbronnen verschoven: van de overbelaste woonwijk af. Het plaatsen van luchtwassers aan de voorzijde van de stallen is echter geen optie. Dit leidt namelijk tot diverse praktische problemen: aan de voorzijde van de stallen zijn de staldeuren geplaatst waardoor vleeskuikens aan- en afgevoerd, mest wordt afgevoerd etc. Deze kunnen niet naar de achterzijde worden geplaatst. Daarnaast zit de hygiënesluis in de weg en is de ruimte tussen de gebouwen ontoereikend om luchtwassers te plaatsen. Om die reden valt het plaatsen van luchtwassers op de bestaande stallen als optie af. In het alternatief zal daarom voor stallen K, L, M en N dezelfde geurbelastingreducerende maatregel worden getroffen als in het voorkeursalternatief, aangevuld met het voorzien van alle kalverstallen met ventilatoren. Alleen op deze wijze is een alternatief mogelijk (zie verdere toelichting in hoofdstuk 6.2)

Er is vervolgens voor gekozen om de nieuw te bouwen stallen O en P uit te rusten met luchtwassers in plaats van de plaatsing van de cascade geschakelde ventilatoren. De geuremissie per stal zal hierdoor afnemen en uit de geurberekeningen blijkt dat er tot een vergunbare veebezetting gekomen kan worden voor. Hier wordt dieper op ingegaan in hoofdstuk 6.2. Er wordt bij het alternatief wel gekozen voor de plaatsing van warmtewisselaars omdat de luchtwassers zelf niets doen aan het klimaat in de stal. De warmtewisselaars zorgen voor een gezond klimaat in de stal en zorgen voor een besparing op de verwarmingskosten. Hieronder ziet u het alternatief weergegeven met bijbehorende emissies:

Stal	Omschrijving diercategorie	Diercat. RAV	Aantal dieren	Ou _E / m ³ dier	Totaal ou _E / m ³	NH ₃ / dier	Totaal kg NH ₃	G fijn stof / dier	Totaal fijn stof
D	Vleeskalveren - overige huisvesting	A 4.100	34	35,6	1.210,4	2,5	85,0	33	1.122
E	Vleeskalveren - overige huisvesting	A 4.100	212	35,6	7.547,2	2,5	530,0	33	6.996
F	Vleeskalveren - overige huisvesting	A 4.100	344	35,6	12.246,4	2,5	860,0	33	11.352
G1	Vleeskalveren - overige huisvesting	A 4.100	201	35,6	7.155,6	2,5	502,5	33	6.633
G2	Vleeskalveren - overige huisvesting	A 4.100	121	35,6	4.307,6	2,5	302,5	33	3.993
K	Vleeskuikens - stal met luchtmengstelsel voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	32.625	0,24	7.830,0	0,021	685,13	19	619.875
L	Vleeskuikens - stal met luchtmengstelsel voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	32.625	0,24	7.830,0	0,021	685,13	19	619.875
M	Vleeskuikens - stal met luchtmengstelsel voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	34.875	0,24	8.370,0	0,021	732,38	19	662.625
N	Vleeskuikens - stal met luchtmengstelsel voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	34.875	0,24	8.370,0	0,021	732,38	19	662.625
O	Vleeskuikens - stal met luchtmengstelsel voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)+ chemisch luchtwassysteem 90% (BWL 2007.08.V3)	E 5.4+5.11	50.208	0,14	7.029,12	0,0021	105,43	14	702.912
	- stal met luchtmengstelsel voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	9.292	0,24	2.230,08	0,021	195,13	19	176.548
P	Vleeskuikens - stal met luchtmengstelsel voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)+ chemisch luchtwassysteem 90% (BWL 2007.08.V3)	E 5.4+5.11	50.208	0,14	7.029,12	0,0021	105,43	14	702.912
	- stal met luchtmengstelsel voor droging strooisellaag i.c.m. een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V3)	E 5.11	9.292	0,24	2.230,08	0,021	195,13	19	176.548
Totaal					83.385,6		5.716,14		4.350.016

Tabel 5.3.1: weergave dieraantallen en emissies alternatief

5.4 Vergelijking investerings- en exploitatiekosten

Conform de KWIN 2013-2014 bedragen de bouwkosten van een vleeskuikensstal kost circa € 180,- tot € 200,- per m². Gelet op de huidige crisis in de bouw en de grootte van het project is het waarschijnlijk dat € 180,- een goede indicatie van de bouwkosten van de is. Stallen O en P hebben beide een grootte van 2.540 m², totale oppervlakte bedraagt 5.080 m². De casco bouwkosten bedragen voor dit project (ongeacht of het de beoogde situatie of het alternatief betreft) € 914.400. De extra kosten voor inventaris (voerpannen, verwarming, waterleiding, luchtinlaten, regelapparatuur) bedragen circa € 83,- per m², totaal € 421.640,- .

Hieronder treft u een globaal overzicht van de investerings- en exploitatiekosten per dierplaats. De prijzen zijn gebaseerd op kengetallen uit de KWIN 2013-2014.

	Aantal dieren	Investering per dierplaats	Totaal investering inrichting	Exploitatie per jaar per plaats (energie en onderhoud)	Totale exploitatie per jaar
Gewenst	119.000	€ 1,20	€ 142.800	- € 0,08	- € 9.520,-
Alternatief		€ 1,20 + €3,70 = € 4,90	€ 583.100	- € 0,08 + € 0,64 = € 0,56	€ 66.640

Tabel: 5.4.1: vergelijking investerings- en exploitatiekosten

Bovenstaand prijsvergelijk beperkt zich tot de investering in de nieuw te bouwen vleeskuikensstallen. In het alternatief worden op de vleeskalverstallen meer ventilatoren geplaatst (14 in totaal). De meerprijs van deze ventilatoren inclusief regelapparatuur en installatiekosten bedraagt circa € 12.500,- Het energieverbruik per kalverplaats stijgt van 20 kWh naar 60 kWh, waardoor de exploitatiekosten met circa € 10.000 - 12.500 per jaar stijgen (op basis van energieverbruiksnormen /-prijzen uit KWIN 2013-2014).

6. MILIEUASPECTEN

6.1 NATUUR VERMESTING EN VERZURING

6.1.1 Algemeen

Sinds 1980 is de emissie van ammoniak in Nederland vrijwel gehalveerd. In 1990 bedroeg de uitstoot van ammoniak nog 226 kton. In 2000 was de emissie gedaald tot 157 kton. (Effecten van ammoniak op de Nederlandse natuur, Alterra 2008). Voor 2010 is het op grond van de NEC-richtlijn vastgelegde emissieplafond voor ammoniak op 128 kton. In het NMP4 is een lange termijn doelstelling voor 2030 aangegeven van 30-55 kton. Dit resulteert in een gemiddelde stikstofdepositie van 550-900 mol/ha/jaar. In 2007 bedroeg de gemiddelde stikstofdepositie 2200 mol/ha/jaar (Ammoniak in Nederland; Planbureau voor de Leefomgeving, 2008). Het planbureau voor de Leefomgeving verwachtte dat de depositie in 2010 zou zijn gedaald tot 1900 mol/ha/jaar. De gerealiseerde daling in de emissies is een gevolg van het door Nederland gevoerde beleid ten aanzien van stalsystemen en de opslag en het gebruik van meststoffen zoals vastgelegd in de Meststoffenwet, het Besluit Mestbassins milieubeheer, Besluit Gebruik dierlijke meststoffen, de Wet ammoniak en veehouderij, het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij en Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij. In Duitsland, waar geen wettelijke verplichtingen zijn opgelegd om de ammoniakemissie terug te dringen, is van een daling in de emissie geen sprake. Duitsland zal naar verwachting dan ook niet kunnen voldoen aan het emissieplafond zoals vastgelegd op basis de NEC-richtlijn.

Bij het houden van dieren komt mest vrij. Uit deze mest emitteert ammoniak. Hieronder staat een tabel met daarin de totale emissie van de veehouderij weergegeven in de verschillende situaties.

	Vergund in 2000 / 2004	Referentie	Gewenst	Alternatief
Kg NH ₃ Emissie	8.061,2	5.430,00	7.614,02	5.716,14

Tabel 6.1.1.1: weergave ammoniakemissies

6.1.2 Wet ammoniak en veehouderij

Op 8 mei 2002 is de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) in werking getreden. De Wav beschermt zeer kwetsbare gebieden tegen de ammoniak die wordt veroorzaakt door veehouderijen. Deze regelgeving kent een emissiegerichte benadering voor heel Nederland met daarnaast aanvullend beleid ter bescherming van de kwetsbare gebieden.

De ammoniakemissie van een agrarisch bedrijf dient getoetst te worden aan het gestelde in de Wet ammoniak en veehouderij. Een vergunning voor het oprichten of veranderen van een veehouderij wordt geweigerd indien de aanvraag betrekking heeft op een uitbreiding van het aantal dieren en deze veehouderij geheel of gedeeltelijk is gelegen in een (zeer) kwetsbaar gebied (als bedoeld in de gewijzigde Wav van 1 mei 2007), dan wel in een zone van 250 meter rond een zodanig gebied. Provinciale Staten van Gelderland hebben op 1 juli 2009 een besluit tot aanwijzing van zeer kwetsbare gebieden vastgesteld, onderstaande kaart is de verbeelding hiervan. Dit besluit is op 23 november 2009 goedgekeurd door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, waarna het op 9 december 2009 in werking is getreden. Hieronder is de ligging van de kwetsbare gebieden weergegeven.



Figuur 6.1.2.1: weergave ligging bedrijf t.o.v. zeer kwetsbare gebieden

Het bedrijf ligt op 1.460 en 1.750 meter afstand van de meest nabij gelegen kwetsbare gebieden, dit betreffen respectievelijk het bosgebied in het gebied “Norden / Volenbeek” en de heide aan de Broekermolenweg (heide op de Hoef). Het bedrijf ligt dus niet in een kwetsbaar gebied of in de 250-meter zone daaromheen. De ammoniakemissie afkomstig van onderhavige veehouderij vormt op grond van de Wet ammoniak en veehouderij voor de aan te vragen vergunningen in principe geen beperkend toetsingskader en / of belemmering.

In de streekplanuitwerking “kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur” wordt dieper ingegaan over de kwaliteiten en ontwikkelingsdoelstellingen die Gelderland heeft met de natuurgebieden / waarden in haar ecologische hoofdstructuur. De streek waarin het bedrijf gelegen is wordt de “Gelderse Vallei” genoemd.

In zijn algemeenheid worden de volgende kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelstellingen voor de Gelderse Vallei gegeven.

Kernkwaliteiten in de Gelderse Vallei

- De vanuit ecologisch oogpunt grote samenhang in en dichtheid aan natuur- en bosgebieden, landschapselementen, beken en beekdalen in de groene gordel van Putten tot Scherpenzeel (en doorlopend naar de Utrechtse Heuvelrug).

- Het karakteristieke landgoederen- en kampenlandschap met daarin de ‘natuurlijke’ rangschikking van beken, natte heideterreinen en beekbegeleidende bossen.
- Het samenhangend systeem van infiltratie op de stuwwallen en kwel in lagen delen met de daarbij behorende hoge waarden van en potenties voor kwelafhankelijke vegetaties (natte schrale graslanden en broekbos) in de omgeving van Zwartebroek-de Bunt en in het zuiden van de Gelderse Vallei: het Binnenveld en het Allemanskampje.

Ontwikkelingsopgaven in de Gelderse Vallei

- Het realiseren van de robuuste verbinding tussen Veluwe en Heuvelrug. Het herstellen van de ecologisch waardevolle beeksystemen van de Veldbeek en Appelse beek.
- Het ontwikkelen van het Binnenveld tot een complex van schraallanden met een verbinding naar het Allemanskampje via het stedelijk uitloopgebied tussen Ede en Veenendaal.
- Het realiseren van ecologische verbindingzones. Het aanleggen van natte landschapselementen voor amfibieën. Het terugdringen van de ammoniakbelasting op de meest gevoelige natuurgebieden. Het verlagen van de stikstof- en fosfaatbelasting van de beken.
- Het opheffen van de verdroging en versterken van de kwel in de verdroogde natuurterreinen.

In de streekplanuitwerking worden bepaalde deelgebiedjes uitgelicht. Zo wordt over het gebied ten noorden van het bedrijf geschreven: *“Kleinere waardevolle gebieden zijn de Volenbeek en omgeving en de landgoederen Schaffelaar en Hoevelaken. De omgeving van Volenbeek bevat de meest noordelijk gelegen dassenburcht van de Veluwepopulatie en kan als springplank fungeren voor de kolonisatie van Flevoland.”*

Over het zuidwesten gelegen gebied wordt het volgende geschreven: *De Appelse heide en Kruishaarse heide, de heide op de Hoef en de heide op het landgoed Erica zijn de belangrijkste heideterreinen met tal van karakteristieke soorten, hoewel ook hier verdroging en een hoge stikstofbelasting de kwaliteit bedreigen. Onder de karakteristieke soorten bevinden zich een groot aantal bedreigde soorten, waaronder vaatplanten, insecten (m.n. dagvlinders), amfibieën, reptielen, vogels en zoogdieren (m.n. vleermuizen en boomarter).*

De heide op de Hoef wordt als “parel” beschouwd, in bijlage 4 van het eerder genoemde document wordt extra aandacht besteed aan het gebied, en wel als volgt:

	NAAM	KARAKTERISTIEK	KANSEN EN BEDREIGINGEN	GEWENSTE MAATREGELEN
48	Heide op de Hoef (Putten)	Heideterrein met ven. Restant van de eertijds uitgestrekte heide langs de Veluwerand. De heide bestaat grotendeels uit dopheide en struikheide vegetaties, met daarin moerasvooitje, gevlekte orchis en klokjesgentiaan. In het ven komt waterlepelkje voor. Het is een belangrijk gebied voor reptielen.	De stikstofbelasting vanuit de lucht is erg hoog. Er bestaat een abrupte overgang van heide naar cultuurland. De aanwezigheid van deze intensieve agrarische functies vormen een bedreiging voor het gebied.	

Er worden geen “gewenste maatregelen” weergegeven. Gesteld kan worden dat stikstofbelasting van het initiatief een bedreiging vormt op de instandhoudingsdoelstelling van de karakteristiek van deze parel. Echter moet in ogenschouw genomen worden dat de ammoniakemissie en dus de -depositie ten opzichte van vroegere vergunningen is afgenomen. Op de volgende pagina treft u het verloop van de ammoniakemissie in eerder vergunde situaties:

Periode	Ammoniakemissie
5 maart 1997 - 11 april 2005	8.061,2 kg
11 april 2005 - 2 juli 2007	9.618,7 kg
2 juli 2007 - 16 mei 2011	4.049,6 kg
16 mei 2011 - heden	5.430,0 kg
Gewenst	7.614,0 kg

Tabel 6.1.2.1: weergave verloop ammoniakemissie vanaf 1997

Ten opzichte van de op dit moment vergunde ammoniakemissie is er sprake van een toename, echter ten opzichte van de vergunningen voor mei 2011 is er een afname van ammoniakemissie. Daar komt bij dat er reeds veel veehouderijen in de onmiddellijke nabijheid van de betreffende heide zijn gestaakt. De oorzaak hiervan is het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij. Dit besluit eist van veehouders dat zij hun stallen emissiearm moeten maken. Dit vergt grote investeringen die voor de relatief kleine veehouderijen in die omgeving niet gedaan worden, in plaats daarvan worden de activiteiten gestaakt. De inschatting is dat de netto ammoniakdepositie ter plekke van de heide in de afgelopen jaren is gedaald.

De achtergronddepositie op dit gebied is circa 1.900 - 2000 mol (jaar 2012), de verwachting is dat dit in 2015 daalt naar circa 1.800 - 1.900 mol (bron: grootschalige concentratie- en depositiekaarten Nederland, online raadpleegbaar via <http://geodata.rivm.nl/gcn/>)

Om een duidelijk beeld te krijgen van de ammoniakdepositie van de veehouderij op deze kwetsbare gebied is een berekening gemaakt middels het rekenmodel Aagrostacks. De werking van dit model is grotendeels gelijk aan de rekenmodellen 'V-stacks vergunning' en 'ISL3a'. Een toelichting op de in te voeren parameters wordt gegeven in hoofdstuk 6.2.1. Er zijn vijf punten gekozen langs de zuidelijke grens van het kwetsbare gebied. Hieronder is de uitslag van de berekening weergegeven.

Toetsingslocatie	Referentie	Gewenst	Alternatief
Heide op de Hoef Zuidoost	6,47	8,28	6,43
Heide op de Hoef Noordoost	5,82	7,20	5,70
Norden Zuidwest	15,78	19,33	15,24
Norden Zuidoost	16,45	20,21	15,95
Effect		-	+

Tabel 6.1.2.2: weergave ammoniakdeposities (mol N per hectare per jaar)

Er kan worden geconcludeerd dat de ammoniakdepositie ten opzichte van de referentie toeneemt. Het alternatief laat een lichte daling zien van de ammoniakdepositie.

6.1.3 Natuurbeschermingswet 1998

6.1.3.1 Achtergrond

Deze wet regelt de bescherming van de Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) en beschermde natuurmonumenten. De achtergronddepositie van ammoniak ligt in Gelderland veelal boven de kritische depositiewaarden van de te beschermen habitattypen. Veel Natura 2000-gebieden zijn derhalve al te zwaar belast met ammoniak.

Per habitatype is een kritische depositiewaarde vastgesteld. Indien de depositie hoger is dan deze waarde kunnen soorten verdwijnen die kenmerkend zijn voor dit habitatype. Of deze situatie zich voordoet is echter afhankelijk van een groot aantal factoren zoals de bodemsamenstelling en waterhuishouding. Ook het beheer heeft een grote invloed op de ontwikkeling van de vegetatie. De natuur kan met effectgerichte maatregelen, zoals het plaggen van heide, meer depositie verdragen dan zonder dergelijke maatregelen. Zo kunnen verzuringsgevoelige vennen veel hogere depositieniveaus verdragen door het verwijderen van de zwavelrijke en stikstofrijke bagger. Door het open houden van de oever, waardoor het ven minder depositie invangt, kan de jaarlijkse kritische depositie per hectare bijvoorbeeld toenemen van gemiddeld 400 mol stikstof tot 1000 mol (Verzuring: oorzaken, effecten, kritische belastingen en monitoring van de gevolgen van ingezet beleid; Alterra, 2008).

Voor alle Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelstellingen vastgelegd. Voor habitattypen en soorten met een ongunstige staat van instandhouding geven de instandhoudingsdoelstellingen aan dat gestreefd dient te worden naar verbetering van de kwaliteit. Hierbij is niet aangegeven in hoeverre de kwaliteit dient te worden verbeterd. Ook is geen termijn verbonden aan het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen. In het beheerplan zal steeds voor een periode van 6 jaar worden aangegeven welke maatregelen genomen en in hoeverre de achtergronddepositie dient te worden gereduceerd om de gewenste verbetering te bereiken. In de Leidraad bepaling significantie van het Steunpunt Natura 2000 welke op 7 juli 2009 is vastgesteld door de Regiegroep Natura 2000 is aangegeven dat van significante gevolgen (of een significant negatief effect) sprake is indien ten gevolge van menselijk handelen een instandhoudingsdoelstelling van een Natura 2000-gebied niet gehaald zal worden. In de Leidraad wordt het volgende gesteld over trends in ontwikkeling van kwaliteitsaspecten van habitattypen en leefgebieden.

Het kan voorkomen dat zich al een positieve trend richting verbetering heeft ingezet of met bepaalde maatregelen daarin is voorzien. Het tempo van verbetering wordt door de wet en richtlijnen echter niet voorgeschreven. Activiteiten die een vertragend effect op de verbetering hebben zijn niet per definitie activiteiten met significante gevolgen, zolang er maar verbetering is en blijft en het halen van de instandhoudingsdoelstellingen binnen redelijke termijn niet in de weg wordt gestaan.

Nu de instandhoudingsdoelstellingen aangegeven dat de kwaliteit van de habitattypen en leefgebieden van soorten verbetert dient te worden is sprake van een significant effect indien op termijn de stikstofdepositie niet of onvoldoende zal dalen. Op grond van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij dient bij intensieve veehouderijbedrijven emissiearme huisvesting te worden toegepast. Hiermee is gegarandeerd dat de ammoniakemissie en daarmee ook de depositie in Gelderland (en de rest van Nederland) de komende jaren verder zal dalen.

6.1.3.2 Wettelijke bepalingen

Ingevolge artikel 19d, eerste lid van de Natuurbeschermingswet 1998 is het verboden zonder vergunning, of in strijd met aan die vergunning verbonden voorschriften of beperkingen, van Gedeputeerde Staten of, ten aanzien van projecten of andere handelingen als bedoeld in het vierde lid, van Onze Minister, projecten of andere handelingen te realiseren onderscheidenlijk te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van doelstellingen bedoeld in artikel 10a, derde lid, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

Ingevolge artikel 19kd, eerste lid van de Natuurbeschermingswet 1998 betreft het bevoegd gezag bij besluiten over het toepassen van artikel 19c en het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, niet de gevolgen die een handeling kan hebben door het veroorzaken van stikstofdepositie op voor stikstof gevoelige habitats in een Natura2000-gebied in de volgende gevallen:

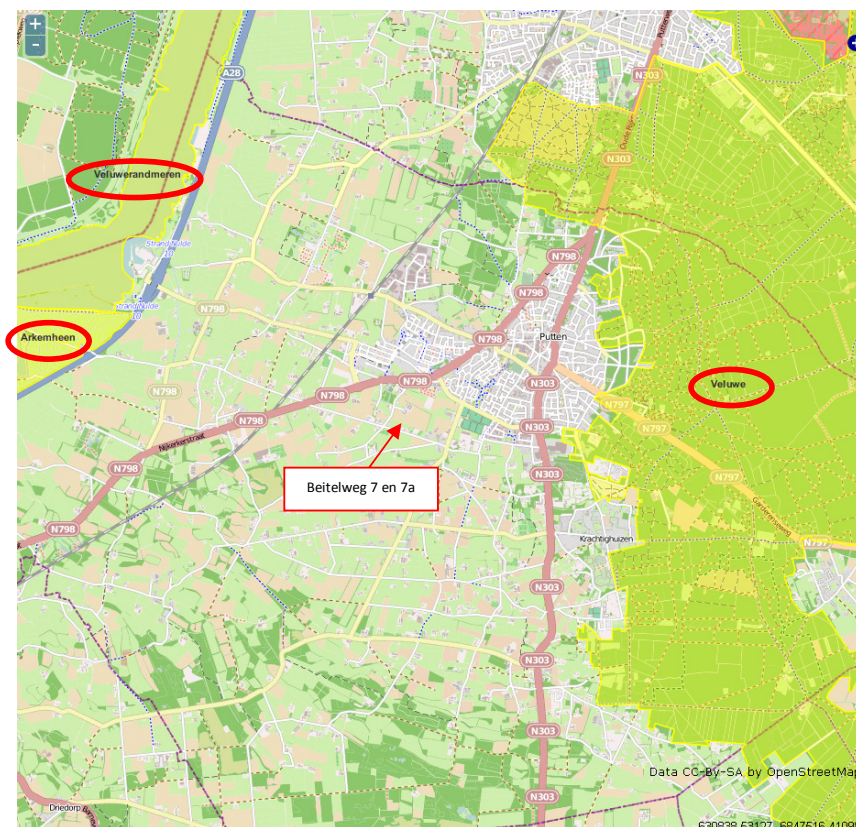
- a. De handeling is gebruik dat op de referentiedatum werd verricht en sedertdien niet of niet in betekenende mate gewijzigd, en heeft sedertdien per saldo geen toename van stikstofdepositie op de voor stikstofgevoelige habitats in een Natura2000-gebied veroorzaakt;
- b. De handeling is een activiteit die na de referentiedatum is begonnen, of een gebruik dat na de referentie in betekenende mate is gewijzigd, waarbij is verzekerd dat, in samenhang met voor die activiteit getroffen maatregelen, de stikstofdepositie op de voor stikstofgevoelige habitats in een Natura2000-gebied als gevolg van die activiteit of dat gebruik per saldo niet is toegenomen of zal toenemen.

Ingevolge artikel 19kd, lid 3, wordt onder “referentiedatum” als bedoeld in het eerste lid verstaan:

- a. 7 december 2004, of
- b. De datum waarop het desbetreffende gebied is aangewezen ter uitvoering van richtlijn 79/409/EEG dan wel, ingeval dit eerder is, de datum waarop het desbetreffende gebied door de Europese Commissie tot een gebied van communautair belang is verklaard ter uitvoering van artikel 4, tweede lid, van richtlijn 92/43/EEG, voor zover die aanwijzing, onderscheidenlijk verklaring plaatsvindt na 7 december 2004.

Gedeputeerde Staten van Gelderland zijn op grond van artikel 2 lid 1/5 van de Natuurbeschermingswet 1998 bevoegd om op een aanvraag om vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet te beslissen.

Het initiatief is, op afstand, gelegen tussen de Natura2000-gebieden Veluwe, Veluwerandmeren en Arnhemheen. Op de volgende pagina treft u een overzicht van de meest nabijgelegen natura2000 gebieden.



Figuur 6.1.3.3.1: weergave ligging Beitelweg 7 en 7a ten opzichte van natura2000 gebieden.

Het bedrijf ligt op een afstand van circa 1.900 meter Natura2000 gebied 'Veluwe', op circa 3.700 meter van (polder) Arkemheen en op een afstand van circa 3.790 meter van de 'Veluwerandmeren'. Zowel Arkemheen als de Veluwerandmeren zijn weinig tot niet gevoelig voor ammoniakdepositie, om die reden is er voor dat gebied geen kritische depositiewaarde vastgesteld.

Ten aanzien van de Veluwe kunnen de mogelijke schadelijke effecten op de instandhoudingsdoelstellingen uitsluitend worden veroorzaakt door stikstofdepositie. De Veluwe is een groot gebied met veel verschillende te beschermen habitattypen. Daarom heeft provincie Gelderland een kaart⁵ gepubliceerd waar alle locaties van de te beschermen habitattypen te vinden zijn. Bij de toetsing van een aanvraag om vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 zal men niet op de rand van het Natura2000-gebied toetsen, maar op de dichtstbijzijnde aangewezen habitattypen. Op de volgende pagina is deze kaart weergegeven.

⁵ Te vinden op de website van provincie Gelderland:

[http://ags.prvgld.nl/GLD.Atlas/\(S\(ii4y3jyvvyatopnoq1b5bef5\)\)/Default.aspx?applicatie=Landbouw_stikstof#](http://ags.prvgld.nl/GLD.Atlas/(S(ii4y3jyvvyatopnoq1b5bef5))/Default.aspx?applicatie=Landbouw_stikstof#)



Figuur 6.1.3.4.2: ligging habitattypen

6.1.3.4 Verordening stikstof en natura2000

Provinciale Staten van Gelderland hebben een stikstofverordening vastgesteld.

De verordening, die 12 oktober 2011 is vastgesteld, vloeit voort uit het convenant dat op 4 januari 2010 is vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland. Dit convenant heeft tot doel een pakket maatregelen toe te kunnen passen die moeten leiden tot een voor de landbouw evenredige vermindering van de stikstofdepositie op Natura2000-gebieden. Tegelijkertijd wordt er ontwikkelingsruimte aan veehouderijbedrijven geboden (het maakt bijvoorbeeld het salderen van ammoniakdepositie, middels een salderingsbank, tussen twee locaties mogelijk).

De verordening is van toepassing op aanvragen om een vergunning op grond van artikel 19d van de wet, dan wel verzoeken ontvangen van het bevoegd gezag op grond van de Wabo, om een verklaring van geen bedenkingen op grond van artikel 47b, lid 1, van de wet voor zover:

- a. De aanvraag dan wel het verzoek betrekking heeft op de oprichting of wijziging van een bedrijf zoals bedoeld in artikel 1⁶ van de verordening én
- b. De aanvraag danwel het verzoek leidt tot een toename van de stikstofdepositie op een in Natura2000 gebied gelegen stikstofgevoelig habitatype, waar de totale depositie groter is dan de kritische depositiewaarde.

De hierboven beschreven systematiek vloeit voort uit de wettelijke bepalingen. Daarnaast bevat de verordening een soort van generaal pardon voor bedrijven die hebben uitgebreid na 24 maart 2000/ 7 december 2004, maar voor 1 februari 2009. Middels een passende beoordeling is besloten de toen vergunde rechten (via milieuvergunning) tot bestaand recht te benoemen. Tot slot bevatte de verordening een mogelijkheid voor bedrijven om vergunning te krijgen indien de invloed verwaarloosbaar klein was: als de depositie van het bedrijf op een habitatype kleiner of gelijk was aan 0,5% van de kritische depositiewaarde kon vergunning verleend worden (en 1% op de uiterwaarden). Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben op 16 april 2013 besloten dat zij deze laatste optie niet meer toe te staan. Ook de door de provincie beheerde depositiebank, welke onderdeel uitmaakte van de verordening, is buiten werking gesteld. Daarentegen staat de provincie het verplaatsen van ammoniak tussen bedrijven onderling wel toe.

Voor de gewenste situatie is een aanvraag om vergunning ex artikel 16 en 19d Natuurbeschermingswet ingediend bij Gedeputeerde Staten van Gelderland. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het bestaand recht zoals dat bepaald is op basis van de vergunde situatie ten tijde van het plaatsen van het Habitatrichtlijngebied op de lijst van communautair belang danwel de aanwijzing in het kader van de Vogelrichtlijn. De Veluwe is op 24 maart 2000 aangewezen.

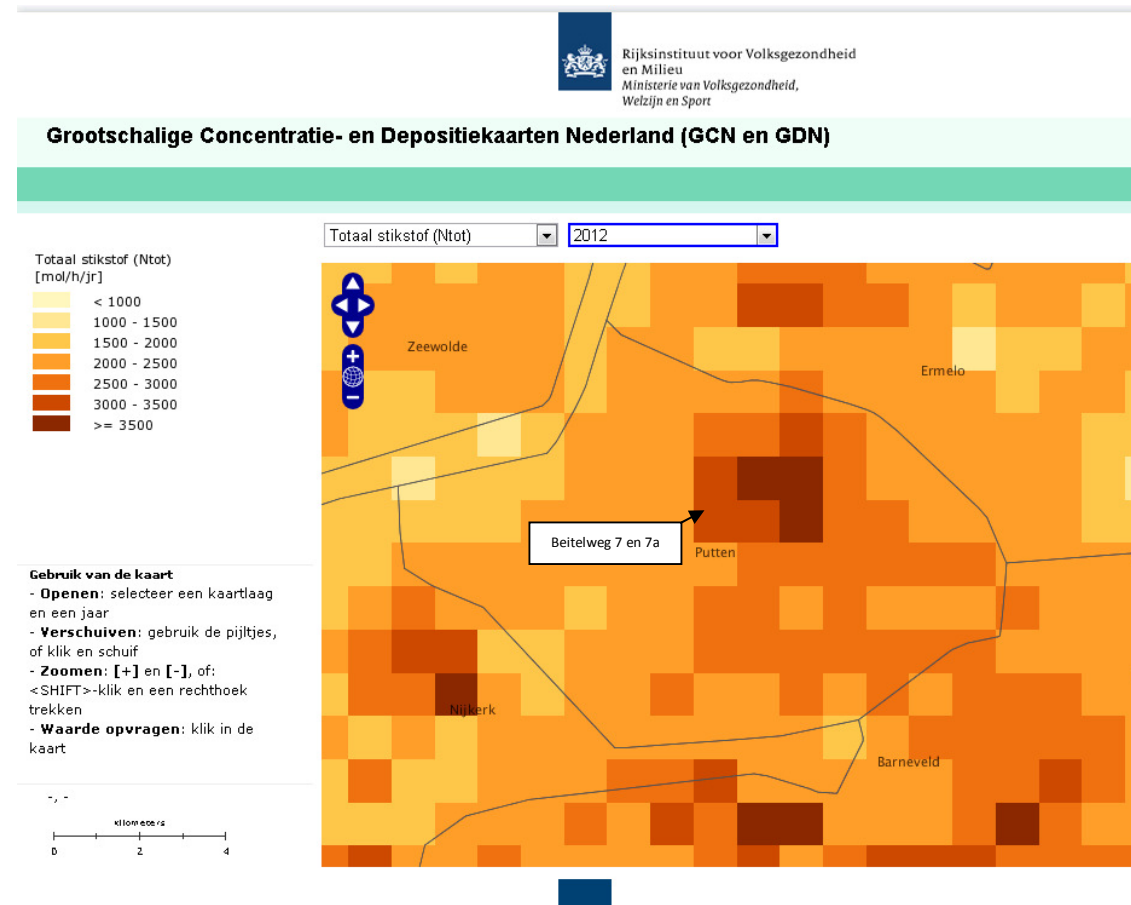
Op 21 januari 2014 is voor de boogde situatie een Natuurbeschermingswetvergunning verleend door Gedeputeerde Staten van Gelderland met zaaknummer 2013-014115. Deze vergunning is 4 maart 2014 onherroepelijk geworden.

⁶ Inrichting in de zin van artikel 1.1, eerste lid van de Wet milieubeheer, bestemd voor het fokken, mesten en houden van dieren, inclusief de aan de betreffende inrichting gekoppelde mestopslag of -verwerkingstechnieken.

6.1.3.5 Achtergronddepositie

De achtergronddepositie van deze punten varieert tussen de 1.000 tot 1.500 mol stikstof per hectare per jaar (bron: Planbureau van leefomgeving grootschalige depositiekaart Nederland GCN).

Hieronder is de grootschalige Concentratie- en depositiekaart Nederland weergegeven, waarbij is ingezoomd op de omgeving van Beitelweg 7 en 7a. In vergelijking met andere delen van de veluwe is de achtergronddepositie relatief laag, dit is te verklaren doordat er in de directe omgeving van het initiatief weinig andere veehouderijen zijn gelegen.



Figuur 6.1.3.5.1: weergave achtergronddepositie omgeving initiatief (mol N per hectare per jaar)

6.1.3.6 Ammoniakdeposities van initiatief

Van de dichtstbijzijnde habitattypen zijn de coördinaten bepaald (deels op figuur 6.1.3.4.2 weergegeven). Om inzicht te krijgen in de ammoniakdepositie op de verschillende habitattypen is middels het programma Aagrostacks een berekening gemaakt. Hierbij zijn de door provincie Gelderland gehanteerde coördinaten gebruikt voor de te beschermen habitattypen

Onderstaand is de ammoniakdepositie weergegeven van de verschillende scenario's (de volledige berekening inclusief coördinaten van de habitattypen is als bijlage 2 bij deze rapportage gevoegd).

Habitatype / gebied	Code	Kritische depositie-waarde	Bestaand recht 24-03-2000	Referentie	Gewenst	Alternatief
Droge heiden	H4030	1.071	7,06	4,43	5,52	4,31
Beuken-eikenbossen met hulst	H9120	1.429	10,76	6,94	8,78	6,80
Oude Eikenbossen	H9190	1.071	3,48	2,17	2,56	2,03
Zandverstuiving	H2330	714	2,07	1,34	1,63	1,29
Zandverstuiving met struikhei	H2310	1.071	0,95	0,61	0,66	0,54
Zure vennen	H3160	714	0,94	0,60	0,65	0,54
Heischrale graslanden	H6230	714	1,00	0,65	0,77	0,62
Effect					-	+

Tabel 6.1.3.3: Weergave depositie op habitattypen Veluwe (in mol N per hectare per jaar)

6.1.3.7 Conclusie ten opzichte van referentie

Gewenste situatie

De depositie op de habitattypen in de gewenste situatie is lager dan het bestaand recht, echter ten opzichte van de referentie is er sprake van een stijging van de depositie. Echter omdat er -ten opzichte van het bestaand recht- geen sprake is van een verslechtering voor de voor stikstof gevoelige habitattypen kunnen Gedeputeerde Staten van Gelderland de vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet afgeven.

Alternatief

Het alternatief geeft, ondanks de kleine emissietoename, een lichte afname van de ammoniakdepositie ten opzichte van de referentie. Dit is te verklaren door de hogere lichtsnelheden die in deze situatie worden gehanteerd.

6.1.3.8 Passende beoordeling

Omdat het hier ook om een ruimtelijk plan gaat dient ook rekening gehouden worden met artikel 19j tweede lid. Dit artikel luidt als volgt:

Voor plannen als bedoeld in het eerste lid, die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt het bestuursorgaan alvorens het plan vast te stellen een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, van dat gebied

Kort gezegd komt het erop neer dat als een plan in potentie gevolgen kan hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura2000 gebied er een passende beoordeling zou moeten worden uitgevoerd om te bezien wat de effecten van het vast te stellen plan zijn en welke maatregelen er getroffen kunnen worden.

Op basis van het geldende bestemmingsplan kan elke soort vee gehouden worden binnen de aanwezige of eventueel nieuw te bouwen bebouwing. Dit kan tot gevolg hebben dat de ammoniakemissie (en dus – depositie) zou kunnen stijgen. Dit is een potentieel significant negatief effect als bedoeld in Artikel 19j, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet. Als dit ook het geval is bij het nieuwe vast te stellen bestemmingsplan zou er dus een passende beoordeling moeten worden gemaakt. Er zou dan een gekeken moeten worden naar de effecten die een eventuele omschakeling naar een andere soort vee tot gevolg kan hebben. Dit is een theoretische benadering, de Natuurbeschermingswet verbiedt de veehouder immers om te produceren zonder een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998.

Bij het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan voor dit project is bewust gekozen om de ammoniakemissie vast te leggen conform de afgegeven Natuurbeschermingswetvergunning. In de verbodsbepalingen is vastgelegd dat het bedrijf niet meer dan 7.614 kg ammoniakemissie mag produceren.

Nu dit op deze manier is vastgelegd kan een passende beoordeling achterwege worden gelaten. Het plan bevat namelijk niet meer de potentie om een significant negatief effect op de meest nabijgelegen Natura2000 gebieden te veroorzaken.

6.1.4 Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij

Dit besluit is op 1 april 2008 inwerking getreden. In bijlage 1 bij het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij worden maximale ammoniakemissiewaarden genoemd voor diverse huisvestingsystemen. Voor bestaande huisvestingssystemen kan een overgangstermijn gelden. Hieronder wordt aangegeven hoe de gewenste situatie en het alternatief zich verhoudt tot dit Besluit.

6.1.4.1 Vleeskuikens

Het te installeren huisvestingssysteem in de gewenste situatie betreft 'stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar'. In de Regeling Ammoniak en Veehouderij is deze opgenomen onder nummer E 5.11. De ammoniakuitstoot bedraagt 0,021 kg ammoniak per dierplaats per jaar. Voor vleeskuikens is een maximale emissiewaarde vastgesteld van 0,045 kg NH₃ per dierplaats per jaar. De gewenste ammoniakemissie is dus meer dan 50% lager dan het Besluit voorschrijft. Bij het alternatief wordt gebruik gemaakt van een luchtwasser die het grootste deel van de stallucht reinigt. Van dat deel van de stallucht dat hierdoor verdwijnt wordt 90% van de ammoniakemissie weggewassen waardoor de ammoniakemissie gemiddeld op 0,0051 uitkomt per dierplaats (rekening houdend met de verdeling tussen stallucht uit de warmtewisselaar en uit de luchtwasser).

6.1.4.2 Vleeskalveren

Voor de vleeskalveren die op onderhavige inrichting gehouden worden zijn geen maximale emissiewaarden opgenomen in het Besluit huisvesting. Er zijn wel emissie beperkende systemen beschikbaar, te weten luchtwassers. Gelet op de kostprijs van luchtwassers en de gebruikskosten kan deze techniek niet als best beschikbaar worden beschouwd en is de emissiefactor die vasthangt aan deze

wassers niet als maximale emissiewaarde opgenomen in bijlage 1 van het Besluit. Traditionele huisvesting, zoals op dit bedrijf voldoet dus aan het Besluit.

6.1.5 Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij

Op 25 juni 2007 is door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer de 'Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij' gepresenteerd. Hiermee kan het bevoegd gezag beslissen in welke mate strengere emissie-eisen in de milieuvergunning kan worden opgenomen dan de eisen die gelden op grond van het Besluit huisvesting. De beleidslijn heeft alleen betrekking op veehouderijen die onder de werkingssfeer vallen van de IPPC-richtlijn (IPPC-veehouderij) en is alleen van toepassing als dergelijke veehouderijen uitbreiden in aantal dieren. Zolang een IPPC-veehouderij niet uitbreidt, kan worden volstaan met het toepassen van BBT. De beleidslijn stelt het volgende:

- *Bij uitbreiding kan worden volstaan met toepassing van BBT zolang de emissie niet meer bedraagt dan 5.000 kg ammoniak per jaar;*
- *Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding bij toepassing van BBT meer dan 5.000 kg, dan dient boven het meerdere een extra reductie ten opzichte van BBT te worden gerealiseerd. De hoogte daarvan hangt af van de uitgangssituatie (de mate waarin BBT ammoniakemissie reduceert) en de beschikbaarheid van verdergaande technieken in de betreffende diercategorie;*
- *Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding met toepassing van BBT (tot 5.000 kg) en verdergaande technieken dan BBT (vanaf 5.000 kg) daarna nog meer dan 10.000 kg, dan dient boven het meerdere een reductie van circa 85% te worden gerealiseerd.*

In deze beleidslijn is voor vleeskuikens een tabel opgenomen waarin bovenstaande is vertaald in concrete ammoniakemissiewaarden:

Diercategorie	Emissie traditioneel	BBT	> BBT	>> BBT
Vleeskuikens	0,08	0,045	0,037	0,012

Indien de Beleidslijn IPPC omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij wordt gevolgd dan is de berekening voor de gewenste situatie (254.000 vleeskuikens) als volgt:

Diersoort	Aantal dieren	Maximale emissiewaarde	Totaal
Vleeskuikens BBT	111.111	0,045	5.000,0
Vleeskuikens > BBT	135.135	0,037	5.000,0
Vleeskuikens >> BBT	7.754	0,012	93,05
Totaal			10.093,05

De werkelijke ammoniakuitstoot uit de huisvestingssystemen van de vleeskuikens in de gewenste situatie is 5.334 kg. Dit is 4.759,05 kg (ruim 47 %) lager dan het emissieplafond dat volgt uit de berekening voor de IPPC-beleidslijn.

Het alternatief geeft een ammoniakemissie van 3.436,14 kg ammoniak, dit is zelfs 6.656,91 kg (bijna 66%) lager dan het emissieplafond.

Er wordt dus ruimschoots voldaan aan het gestelde in de Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing.

6.1.6 Soortenbescherming

Per 1 april 2002 is de Flora- en Faunawet van kracht geworden. De Flora- en Faunawet heeft ten doel planten- en diersoorten te beschermen, alsmede nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen van dieren. Ongeacht de status van het gebied moet altijd aandacht worden geschonken aan de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten in het gebied. De initiatiefnemer is in de eerste instantie verantwoordelijk om te voldoen aan de wetgeving. Een locatie moet getoetst worden aan artikel 75 van deze wet. Doormiddel van een quickscan of door veldonderzoek kan een redelijk beeld verkregen worden van de voorkomende dier- en plantensoorten. De conclusie of een veldonderzoek wel of niet noodzakelijk is, kan door raadpleging van het Natuurloket worden gemaakt, alsmede door het beoordelen van de situatie ter plaatse.

De Flora- en Faunawet is een raamwerk en werkt volgens het 'nee-tenzij' principe. De ontheffingen worden verleend door het ministerie van ELI (aanvragen voor ontheffing bij Laser). In de Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB) wordt geregeld voor welke activiteiten de verboden voor bepaalde dier- en plantensoorten niet gelden.

Als er een vermoeden bestaat dat op de planlocatie beschermde dier- of plantensoorten aanwezig zijn, dan moet op grond van de Flora- en Faunawet onderzocht worden of deze soorten negatieve gevolgen kunnen ondervinden van de planontwikkeling en moet aannemelijk gemaakt worden dat een ontheffing in het kader van deze wet verleend kan worden.

In het geval van het initiatief is er sprake van bouwwerkzaamheden waar op dit moment intensief gebruikt akkerbouwland is. Dit is land dat elk jaar bemest en bewerkt wordt. Er hoeven geen sloten gedempt te worden. Deze factoren zorgen ervoor dat het "plangebied" ongeschikt is als habitat voor beschermde planten- en diersoorten. Een onderzoek of quickscan kan derhalve achterwege worden gelaten.

6.2 GEURHINDER

6.2.1 Individuele geurbeoordeling

Op 1 januari 2007 zijn de Wet geurhinder en veehouderij en de bijbehorende Regeling geurhinder en veehouderij in werking getreden (de regeling is op 18 oktober 2011 gewijzigd). De geuremissie uit een veehouderij dient te worden getoetst aan de voornoemde wet en regeling.

De wet maakt onderscheid tussen dieren mét en zonder geuremissiefactoren. Voor dieren zonder geuremissiefactoren gelden vaste afstanden die moeten worden aangehouden tot geurgevoelige objecten. Voor dieren met omrekeningsfactoren wordt middels het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' de geuremissie uit de veehouderij omgerekend naar geurbelasting op de geurgevoelige objecten in de omgeving van de veehouderij.

6.2.1.1 Werking rekenmodel V-stacks vergunning (ISL3a en Aagrostacks)

Rekenmodellen als 'ISL3a' (luchtkwaliteit) en 'Aagrostacks' (ammoniakdepositie) zijn grotendeels vergelijkbaar met 'V-stacks vergunning'. Hieronder is een toelichting gegeven op de parameters en hun invloed op de uitslag van de berekening. In bijlage 1 van dit rapport is een bedrijfsspecifieke toelichting gegeven op de parameters.

6.2.1.1.1 Meteorologie

Het rekenmodel kan met 2 verschillende meteostations rekenen: Schiphol of Eindhoven. Het verschil tussen deze 2 stations ligt voornamelijk in het feit dat er sprake is van een andere windsnelheid en windrichting. De keuze voor meteostation Eindhoven of Schiphol wordt bepaald door de ligging van het bedrijf in Nederland. Hiervoor is een kaart gemaakt die Nederland in tweeën deelt, bij een positie links van de scheidslijn moet Schiphol worden geselecteerd en bij een positie rechts van de lijn Eindhoven.



figuur 6.2.1.1.1.1: verdeling Nederland per meteostation

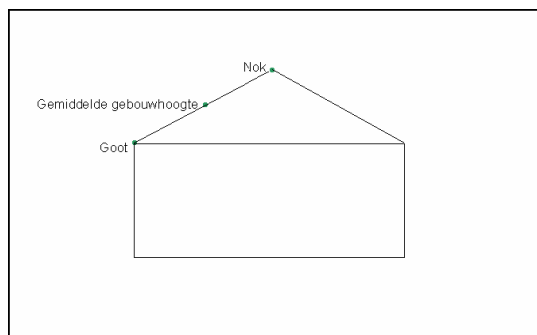
Beitelweg 7 en 7a ligt aan de rechterzijde van de scheidslijn en dus dient meteostation Eindhoven geselecteerd worden.

6.2.1.1.2 X-, Y-coördinaten van de bronnen

In het rekenmodel dienen de coördinaten van de bronnen van het bedrijf worden ingegeven. Met coördinaten worden de rijksdriehoeks- of Amersfoortse coördinaten bedoeld. Met bron wordt het emissiepunt bedoeld van de stal bedoeld. Als er sprake is van verspreidliggende emissiepunten op een stal dan dient het geografisch gemiddelde worden ingevoerd.

6.2.1.1.3 De gemiddelde gebouwhoogte

De gemiddelde gebouwhoogte van de bron is het gemiddelde tussen de goot- en de nokhoogte van de stal. In regel zal een hogere gemiddelde gebouwhoogte zorgen voor een lagere geurbelasting op de omgeving.



figuur 6.2.1.1.3.1: Gemiddelde gebouwhoogte van de bron

6.2.1.1.4 Geuremissie per bron (ou_E/m^3)

De geuremissie per bron (stal) dient ingevoerd te worden. In de Regeling geurhinder en veehouderij is de geuremissie per dier aangegeven. De hoeveelheid geuremissie heeft, vanzelfsprekend, grote invloed op de geurbelasting op de omgeving.

6.2.1.1.5 De hoogte van de uitstroomopening

Met de hoogte van de uitstroomopening (emissiepunthoogte) wordt de hoogte bedoeld van het emissiepunt boven het maaiveld. Indien er sprake is van meerdere emissiepunten dan dient de gemiddelde emissiepunthoogte te worden ingevoerd. Een hogere emissiepunthoogte zorgt vaak voor een lagere geurbelasting voor de directe omgeving van de veehouderij.

6.2.1.1.6 De inwendige diameter van de uitstroomopening

De diameter van de uitstroomopening (emissiepuntdiameter) is, zij het marginaal, van invloed op de verspreiding van de geur.

6.2.1.1.7 De verticale uittreesnelheid

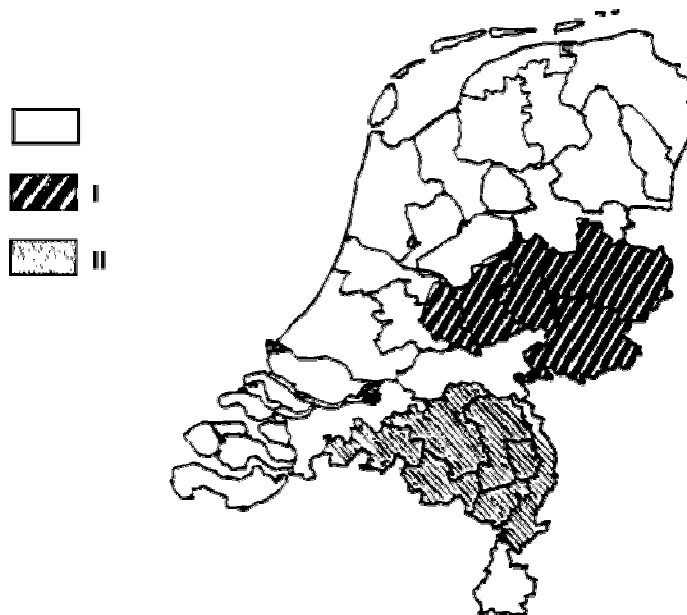
De uittreesnelheid is alleen van belang indien het een verticale of vrije uitstroming betreft (emissiepunt). Vrije en omhooggerichte (verticale) uitstroming heeft een 'emissiepuntverhogend effect' en resulteert daardoor in een lagere geurbelasting. Hoe hoger de uittreesnelheid (mits vrij en omhooggericht), hoe groter dit effect. Horizontaal gerichte uitstroming heeft geen emissiepuntverhogend effect. Voor de uittreesnelheid wordt een standaardwaarde ingevoerd van 0,4 meter per seconde. Bij verspreid liggende emissiepunten, die verticaal gericht zijn, dient een luchtsnelheid gehanteerd te worden van 4 meter per seconde. Alleen als er sprake is van een centraal emissiepunt in combinatie met vrije en omhooggerichte uitstroming wordt de uittreesnelheid berekend.

6.2.1.1.8 De coördinaten van de geurgevoelige objecten

Van het dichtst bij de veehouderij gelegen punt op de gevel van een woning van derden (niet behorend bij een veehouderij) dienen de X- en de Y-coördinaten te worden bepaald.

6.2.1.1.9 Geurnorm

Per geur gevoelig object moet de geurnorm worden ingevoerd waaraan getoetst moet worden. Hiervoor gelden de wettelijke geurnormen, of afwijkende geurnormen als hiervoor een verordening is opgesteld. Er wordt onderscheid gemaakt in de ligging van de geurgevoelige objecten binnen Nederland: in concentratiegebieden mag de geurbelasting hoger zijn dan in niet concentratiegebieden (het onderscheid zoals dat vastgelegd is in de meststoffenwet). De onderverdeling van Nederland kan als volgt worden weergegeven:



figuur 6.2.1.1.9.1: indeling Nederland volgens de Meststoffenwet (I = concentratiegebied Oost, II = concentratiegebied Zuid)

Ook wordt onderscheid gemaakt tussen woningen binnen de bebouwde kom en woningen buiten de bebouwde kom. De wettelijke normen met de bandbreedte voor de afwijkende normen (tussen haakjes) zijn hieronder weergegeven:

Concentratiegebied	Binnen de bebouwde kom	(0,1) – 3 – (14)
	Buiten de bebouwde kom	(3) – 14 – (35)
Niet concentratiegebied	Binnen de bebouwde kom	(0,1) – 2 – (8)
	Buiten de bebouwde kom	(2) – 8 – (20)

Tabel 6.2.1.1.9.1: geurnormen

Gemeente Putten heeft geen verordening vastgesteld waardoor er sprake zou kunnen zijn van andere geurnormen en dus is bovenstaande leidend. Putten ligt in concentratiegebied I.

6.2.1.2 Berekening V-stacks vergunning (toetsing aan maximaal toegestane geurbelasting)

Alle parameters worden toegelicht in bijlage 1 van deze rapportage. Beitelweg 7 en 7a ligt op een bijzondere plek waardoor maatwerk benodigd is. Er is namelijk in de vergunde situatie reeds sprake van

een met geur overbelaste situatie waardoor er zogeheten ‘geurbelastingreducerende maatregelen’ getroffen moeten worden. De geuroverbelasting betreft de op 415 meter afstand gelegen bebouwde kom van Putten. Het tot stand komen van deze geurbelastingreducerende maatregelen en de uiteindelijke toepassing van technieken in de gewenste situatie (en alternatief) heeft veel reken- en denkwerk gekost. Het rekenmodel is complex en de geurbelasting is op grotere afstand moeilijk te beïnvloeden. Daarom zijn in deze situatie verdergaande technieken toegepast waardoor de belasting op de omgeving naar een aanvaardbaar niveau wordt gebracht.

De geurreducerende maatregelen die hier getroffen worden zijn:

- De oudste pluimveestal, stal J, wordt buiten gebruik gesteld. Dit betrof een natuurlijk geventileerde stal. Natuurlijke ventilatie zorgt voor een hogere geurbelasting dan mechanische ventilatie met vrije uitstroming;
- De ventilatoren van stallen K, L, M en N zijn op dit moment aan de noordzijde van het bedrijf aanwezig. Dit is de zijde van de bebouwde kom. Er is besloten om de ventilatoren naar de zuidzijde van de stallen te verplaatsen, dit zorgt voor een afname van de geurbelasting;
- De uitstroombuigthe van stallen K, L, M en N bevindt zich op dit moment op 4,6 meter hoogte. De uitstroombuigthe wordt verhoogd naar 6 meter, dit zorgt eveneens voor een afname van de geurbelasting;
- Stal G1 is op dit moment natuurlijk geventileerd, deze stal zal worden voorzien van ventilatoren. Hierdoor wordt de uitstroombuigthe en -snelheid verhoogd.

Nadat alle parameters zijn ingevoerd in het rekenmodel⁷ kan de berekening gestart worden. Op basis van de ingevoerde coördinaten van de bronnen en de receptorpunten berekent het model automatisch de ruwheid van het gebied. Een hogere ruwheid van het gebied zorgt ervoor dat de geurbelasting in de omgeving lager zal zijn. Het programma gebruikt voor deze ruwheidsberekening een meegeleverd kwalitatief hoogstaand bestand voor Nederland. Daarnaast houdt het programma bijvoorbeeld ook rekening met de meest voorkomende windrichting en andere factoren. Onderstaand ziet u een tabel met de geurbelasting op de nabijgelegen woningen, de volledige berekeningen zijn als bijlage 3 bij deze aanvraag gevoegd.

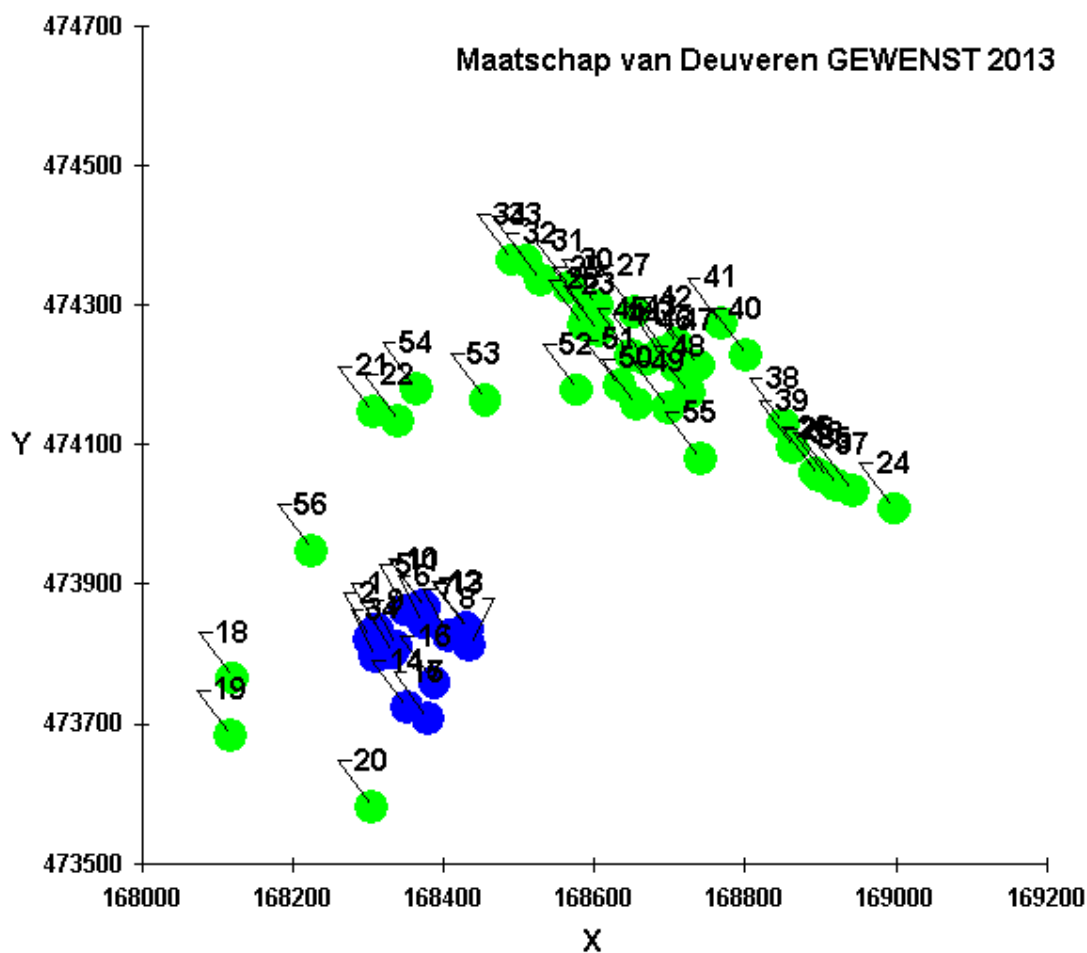
Geurvoelig object	Geurnorm	Referentie (nu vergund)	Gewenst	Alternatief
Beitelweg 8	14	9,6	9,2	8,2
Beitelweg 9	14	8,7	8,0	7,5
Hooiweg 24	14	7,3	8,1	7,3
Beitelweg 2	14	5,5	5,1	5,0
Beitelweg 1	14	6,2	5,7	5,6
Kraakweg 12	(3,0) 3,2 ⁷	3,6	3,1	3,0
Kraakweg 2	3,0	3,2	2,7	2,7
Kraakweg 14	(3,0) 3,1 ⁸	3,5	3,0	3,0
Kraakweg 7	3,0	3,3	2,9	2,9
De Kraak 6	3,0	3,2	2,8	2,7
Nijkerkerstraat 21	3,0	3,3	2,9	2,9
Nijkerkerstraat 23	(3,0) 3,2 ⁷	3,6	3,1	3,1
Nijkerkerstraat 25	(3,0) 3,3 ⁷	3,7	3,1	3,1

⁷ V-stacks vergunning versie 2010.01

⁸ Geurnorm na toepassing artikel 3, lid 4 van de Wet geurhinder en veehouderij

Geurvoelig object	Geurnorm	Referentie (nu vergund)	Gewenst	Alternatief
Enghusweg 6	3,0	3,2	2,8	2,8
Roggestraat 71	3,0	2,3	2,0	1,9
Roggestraat 77	3,0	2,4	2,1	2,0
Roggestraat 81	3,0	2,4	2,1	2,1
Roggestraat 83	3,0	2,4	2,2	2,1
Beitelweg 5	(14) 14,1 ⁷	14,6	14,1	12,2
Effect			+	++

Tabel 6.2.1.2.1: overzicht geurbelastingen



figuur 6.2.1.2.1: coördinatenraster met bronnen (blauw) en receptorpunten (groen). De nummers verwijzen naar de adressen in de vorige tabel

Uit de geurberekeningen blijken de volgende zaken:

Ten opzichte van de referentiesituatie neemt de geur in de gewenste situatie op alle punten af. Met name in de windrichting is duidelijk een verlaging van de geurbelasting gezien. Bij het alternatief neemt de belasting vooral in de directe omgeving verder af. Dit is te verklaren in het verschil van 10.000 odour units geuremissie. Op grotere afstand, dus op de bebouwde kom, is het verschil tussen gewenst en alternatief nihil.

6.2.1.3 Toetsing afstand tot andere veehouderijen

Voor geurgevoelige objecten die onderdeel uitmaken van een andere veehouderij, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij, gelden conform artikel 3, lid 2, vaste afstanden (gemeten vanaf het dichtstbijzijnde emissiepunt tot aan de dichtstbijzijnde gevel van de woning):

Ligging geurgevoelig object	Afstand in acht te nemen	Werkelijke afstanden
Binnen de bebouwde kom	100 meter	Niet binnen de invloedssfeer aanwezig
Buiten de bebouwde kom	50 meter	145 meter (Beitelweg 6)

Tabel 6.2.1.3.1: toetsing afstand tot andere veehouderijen

Nb. Er is geen verschil tussen de verschillende uitgangspunten (vergund, gewenst, alternatief)

6.2.1.4 Toetsing gevelafstand

Volgens artikel 5, lid 1, van de Wet geurhinder en veehouderij geldt een minimaal in acht te nemen afstand tussen de dichtstbijzijnde gevel van een stal waarin dieren worden gehouden en de gevel van het dichtstbijzijnde voor geur gevoelige object. Deze afstanden zijn als volgt:

Ligging geurgevoelig object	Afstand in acht te nemen	Werkelijke afstanden
Binnen de bebouwde kom	50 meter	Niet binnen invloedssfeer aanwezig
Buiten de bebouwde kom	25 meter	135 meter (Beitelweg 6)

Tabel 6.2.1.4.1: toetsing gevelafstand

Nb. Er is geen verschil tussen de verschillende uitgangspunten (vergund, gewenst, alternatief)

6.2.2 Cumulatie

Met de inwerkingtreding van de Wet geurhinder en veehouderij is de cumulatieve geurberekening komen te vervallen en wordt in dit kader alleen getoetst of in de gewenste situatie wordt voldaan aan de geurnormen uit artikel 3 van de Wet geurhinder en veehouderij. Een vergunning voor een veehouderij wordt, binnen het kader van de geurhinder, slechts geweigerd indien de geurbelasting van de individuele veehouderij op een geurgevoelig object boven de in de Wgv gestelde normen ligt. Overigens is er binnen het kader van de Wet geurhinder en veehouderij eventueel wel een mogelijkheid om binnen een bepaald gebied de cumulatieve geurhinder afkomstig van meerdere veehouderijen te bepalen. Dit geldt voor de situatie zoals beschreven in artikel 6 van de Wet geurhinder en veehouderij. In het betreffende artikel is geregeld dat er een gemeentelijke verordening kan worden opgesteld waarin een verruiming van de wettelijk geldende geurnormen (uit artikel 3 Wgv) wordt geregeld voor het grondgebied van de betreffende gemeente. Om in een gemeentelijke verordening een verruiming van de wettelijke geurnormen te kunnen regelen moet dit nader onderbouwd worden met een berekening met het berekeningsmodel 'V-Stacks gebied'.

Bij een cumulatieve berekening worden alle veehouderijen binnen een straal van 2 kilometer om het bedrijf in het rekenmodel ingevoerd. Dit betreffen alle intensieve veehouderijen met dieren waarvoor

geuremissiefactoren zijn vastgesteld⁹. Het rekenmodel schetst vervolgens een cijfermatig beeld van het leefklimaat in directe omgeving van het bedrijf. Binnen een straal van 2 kilometer rondom het bedrijf zijn veel veehouderijen aanwezig.

Op de volgende pagina is de uitslag van de cumulatieve berekening weergegeven van de gewenste situatie. Bij het invoeren van de gegevens (als bijlage bij dit rapport gevoegd) blijkt dat er veel bedrijven zijn waarvan het vermoeden is dat ze niet meer als zodanig in gebruik zijn. Dat betekent dat ze wel een vergunning hebben voor het houden van dieren, maar dat er vanwege bijvoorbeeld het Besluit huisvesting of welzijnseisen afgevraagd kan worden of ze in gebruik zijn zoals vergund. Het betreffen echter wel vergunde rechten die gerespecteerd moeten worden en daarom zijn deze bedrijven wel ingevoerd.

Cumulatieve geurbelasting op receptorpunten, zoals berekend						
ReceptID	X-coor	Y-coor	Geurnorm	Geurbelasting [OU/m3]		
1	168120.0	473765.0	14.000	19.713	Beitelweg 8	Matig
2	168117.0	473682.0	14.000	16.628	Beitelweg 9	Matig
3	168305.0	473580.0	14.000	15.893	Hooiweg 24	Matig
4	168306.0	474146.0	14.000	35.868	Beitelweg 2	Slecht
5	168340.0	474134.0	14.000	25.019	Beitelweg 1	Tamelijk Slecht
6	168606.0	474262.0	3.000	12.266	Kraakweg 12	Redelijk goed
7	168898.0	474056.0	3.000	11.403	Roggestraat 83	Redelijk goed
8	168586.0	474270.0	3.000	12.445	Kraakweg 14	Redelijk goed
9	168922.0	474042.0	3.000	11.315	Roggestraat 77	Redelijk goed
10	168909.0	474051.0	3.000	11.420	Roggestraat 81	Redelijk goed
11	168943.0	474034.0	3.000	11.295	Roggestraat 71	Redelijk goed
12	168669.0	474221.0	3.000	11.936	Nijkerkerstraat 23	Redelijk goed
13	168649.0	474228.0	3.000	12.155	Nijkerkerstraat 25	Redelijk goed
14	168364.0	474179.0	3.000	19.724	Nijkerkerstraat 31	Matig
15	168225.0	473948.0	14.000	31.924	Beitelweg 5	Slecht

Tabel 6.2.2.1: weergave gecumuleerde geurbelasting gewenste situatie

Het RIVM hanteert voor haar milieukwaliteitsrapportages en toekomstverkenningen voor het aspect geurhinder onderstaande 'milieukwaliteitscriteria'. Deze geven de relatie weer tussen de achtergrondbelasting, de kans op geurhinder en een classificatie van het woon- en leefmilieu.

Achtergrondbelasting in ou	Kans op geurhinder	Beoordeling leefklimaat
0-3.0	<5%	Zeer goed
3.1-7.4	5-10 %	Goed
7.5-13.1	10-15	Redelijk goed
13.2-20.0	15-20	Matig
20.1-28.3	20-25	Tamelijk slecht
28.4-38.5	25-30	Slecht
38.6-50.7	30-35	Zeer slecht
>50.7	>35%	Extreem slecht

⁹ Dieren zonder geuremissiefactoren kunnen niet worden meegenomen in het rekenmodel V-stacks gebied. De dieren zonder geuremissiefactoren binnen de straal van 2 kilometer rondom het initiatief zijn hoofdzakelijk melk- en kalfkoeien, vrouwelijk jongvee en nertsen. Er zijn ook geen fictieve geurfactoren voor te realiseren, omdat daar geen enkele juridische basis voor is.

Hieronder treft u de cumulatieve geurhinderberekening zoals de huidige situatie is:

Cumulatieve geurbelasting op receptorpunten, zoals berekend						
ReceptID	X-coor	Y-coor	Geurnorm	Geurbelasting [OU/m3]		
1	168120.0	473765.0	14.000	20.754	Beitelweg 8	Tamelijk slecht
2	168117.0	473682.0	14.000	17.433	Beitelweg 9	Matig
3	168305.0	473580.0	14.000	16.874	Hooiweg 24	Matig
4	168306.0	474146.0	14.000	36.082	Beitelweg 2	Slecht
5	168340.0	474134.0	14.000	25.261	Beitelweg 1	Tamelijk slecht
6	168606.0	474262.0	3.000	12.590	Kraakweg 12	Redelijk goed
7	168898.0	474056.0	3.000	11.774	Roggestraat 83	Redelijk goed
8	168586.0	474270.0	3.000	13.024	Kraakweg 14	Redelijk goed
9	168922.0	474042.0	3.000	11.607	Roggestraat 77	Redelijk goed
10	168909.0	474051.0	3.000	11.739	Roggestraat 81	Redelijk goed
11	168943.0	474034.0	3.000	11.689	Roggestraat 71	Redelijk goed
12	168669.0	474221.0	3.000	12.374	Nijkerkerstraat 23	Redelijk goed
13	168649.0	474228.0	3.000	12.656	Nijkerkerstraat 25	Redelijk goed
14	168364.0	474179.0	3.000	20.002	Nijkerkerstraat 31	Matig
15	168225.0	473948.0	14.000	34.092	Beitelweg 5	Slecht

Conclusie

De aanwezigheid van veel veehouderijen in het buitengebied van Putten is waarneembaar als het gaat om het leefklimaat. Ten opzichte van de thans vergunde situatie zal er in de toekomst een verbetering zijn van het leefklimaat. De cumulatieve geurhinder daalt namelijk enigszins (het effect beperkt zich dus niet enkel tot de voorgrondbelasting).

Gelet op het feit dat het alternatief een geuremissie van 10.000 odour units minder heeft dan de beoogde situatie, met verder dezelfde luchtsnelheden en gebouwdimensies, is het aannemelijk dat de cumulatieve geurbelasting op de omgeving lager zal zijn dan die van de beoogde situatie. Door de verhoogde luchtsnelheden zal deze ook lager zijn dan de referentiesituatie. Een doorberekening kan achterwege worden gelaten omdat deze geen toegevoegde waarde heeft ten opzichte van de reeds verstrekte informatie (de conclusie zal niet wijzigen ten opzichten van de individuele beoordeling).

6.2.3 Piekbelasting

Er kunnen piekbelastingen qua geur voorkomen bij het laden van de mest nadat de vleeskuikens van het bedrijf zijn afgevoerd. De stallen moeten dan worden gereinigd en voordat dat mogelijk is dient alle mest uit de stallen verwijderd te worden. Doordat de mest dan loskomt kan er sprake zijn van een grotere geuremissie. Er zijn echter geen emissiecijfers aan te verbinden, waardoor er geen belasting op de omgeving in beeld gebracht kan worden.

Piekbelasting kan zoveel mogelijk worden voorkomen door de mest direct van het bedrijf af te voeren. In de praktijk zal een shovel de mest uit de stallen scheppen en in vrachtwagens laden, waarna het direct van het bedrijf wordt afgevoerd. In een noodgeval kan de mest voor korte tijd op betonverharding worden opgeslagen, deze dient dan direct afgedekt te worden met een plastic zeil om zodoende geuremissie te voorkomen.

6.3 LUCHTKWALITEIT

6.3.1 Algemeen

Luchtkwaliteit heeft invloed op de volksgezondheid. Daarom gelden er Europese richtlijnen die zijn vertaald in Nederlandse regelgeving. Die regelgeving stelt eisen aan de luchtkwaliteit voor zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxiden, fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}), lood, kwik, koolmonoxide en benzeen in de buitenlucht. Ook zijn er inmiddels richtwaarden voor arseen, cadmium, nikkel en PAK's bijgekomen. Bij vergunningverlening moet op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht getoetst worden aan die milieukwaliteitseisen. De Landbouw is een belangrijke bron van fijn stof. Andere stoffen worden wel geproduceerd, maar dermate weinig dat toetsing hieraan geen toegevoegde waarde heeft.

Fijn stof is een verzamelnaam voor uiteenlopende deeltjes die door de lucht zweven: roetdeeltjes, opstuvend zand, uitlaatgassen, zeezout, plantmateriaal, cementdeeltjes en bijvoorbeeld stukjes afgesleten autoband of wegdek. Fijn stof kan ook ontstaan door reacties tussen verschillende gassen in de lucht. De gemiddelde hoeveelheid fijn stof in Nederland is hoger in het zuiden, nabij grote steden en bij grote industriegebieden.

Fijn stof wordt ook aangeduid als PM₁₀. PM staat voor particulate matter (fijn stof) en geeft de diameter van de stofdeeltjes aan. PM₁₀ zijn deeltjes met een doorsnede van 10 micrometer (µm). Er bestaat ook PM_{2,5}: deeltjes met een diameter van maximaal 2,5 µm. Deze deeltjes zijn nog fijner en schadelijker dan PM₁₀. In de Europese richtlijn (2008) zijn hier al normen voor opgenomen. In de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht zullen deze normen worden opgenomen.

De hoeveelheid fijn stof in de lucht in Nederland is de afgelopen 10 jaar gedaald: gemiddeld met 1 µg/m³ (microgram per kubieke meter) per jaar. Er zit ongeveer 25% minder fijn stof in de lucht dan in 1994. Dit komt doordat Nederland veel maatregelen heeft genomen om de uitstoot van fijn stof te verminderen.

Ruim de helft van het fijn stof in Nederland is van natuurlijke oorsprong. Het gaat daarbij om bijvoorbeeld zeezout en bodPuttenof. De andere helft wordt veroorzaakt door menselijke activiteiten (de zogenaamde 'antropogene bijdrage'). Het verkeer (weg en water) is de grootste bron van fijn stof, vooral door het gebruik van diesel. Het verkeer stoot zo'n 40% van het fijn stof uit, op de voet gevolgd door de industrie die in 2010 naar verwachting evenveel uitstootte. Daarna volgt de landbouw die zo'n 23% van het fijn stof uitstoot.

Grenswaarden

Voor fijn stof zijn de volgende grenswaarden bepaald

- PM10: de jaargemiddelde concentratie van zwevende deeltjes is maximaal 40 µg/m³;
- PM10: de daggemiddelde concentratie van 50 µg/m³, mag maximaal 35 maal per kalenderjaar worden overschreden
- PM2,5: op Europees niveau is een grenswaarde van 25 µg/m³ jaargemiddelde concentratie afgesproken. Dit moet nog geïmplementeerd worden in onze nationale wetgeving.

6.3.1.1 Besluit NIBM

Als sprake is van een beperkte toename van de luchtverontreiniging die niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie PM₁₀ in de buitenlucht (NIBM), hoeft een project niet langer meer getoetst te worden. Dit volgt uit artikel 5.16, lid 1, sub c, van de Wet milieubeheer. Het Besluit

NIBM legt vast wat geldt als niet in betekenende mate bijdragen. Na inwerkingtreding van het NSL op 1 augustus 2009, is de definitie van NIBM 3% van de grenswaarde, dat is 1,2 µg/m³ (artikel 2, lid 1, Besluit NIBM in samenhang met Bijlage 1A van de Regeling NIBM).

6.3.1.2 Regeling NIBM

In de Regeling niet in betekenende bijdragen is een lijst met categorieën van projecten opgenomen die NIBM bijdragen aan de luchtverontreiniging. Ook een aantal landbouwbedrijven zijn hierin opgenomen. Zo zijn alle akkerbouwbedrijven, witloftrek of teelt van eetbare paddestoelen in een gebouw, kinderboerderijen en onverwarmde glastuinbouwbedrijven aangemerkt als projecten die NIBM bijdragen.

6.3.1.3 Vuistregel voor veehouderijen

Veehouderijen zijn niet opgenomen in de Regeling NIBM. Toch is het niet altijd noodzakelijk om met behulp van een berekening vast te stellen of er sprake is van NIBM. Dit kan ook gedaan worden met een motivering, bijvoorbeeld op basis van ervaring. Er zijn genoeg projecten die namelijk overduidelijk NIBM zijn en waar een berekening niets toevoegt aan de conclusie. Als hulpmiddel bij de motivering is een vuistregel opgesteld waarmee aangetoond kan worden dat een uitbreiding/oprichting NIBM is. Deze staan in de onderstaande tabel, die gebaseerd is op de 3% NIBM grens, dus van na de inwerkingtreding van het NSL. In de tabel kan bij de betreffende afstand de hoeveelheid emissie worden afgelezen waarmee een veehouderij nog kan uitbreiden om niet in betekende mate bij te dragen. Met behulp van de emissiefactorenlijst op www.vrom.nl kan uitgerekend worden of de totale toename in emissie onder de NIBM grens blijft. De getallen in de tabel zijn worst-case genomen inclusief een veiligheidsmarge. Indien bij een bepaalde afstand niet méér wordt geëmitteerd dan is opgenomen in de tabel dan is de oprichting/uitbreiding zeker NIBM. Wanneer de toename in emissie in grammen hoger is dan in de tabel opgenomen is het project mogelijk IBM. Er zal een berekening met ISL3a uitgevoerd moeten worden om aan te tonen dat geen grenswaarden worden overschreden ofwel de uitbreiding bij precieze berekening toch NIBM blijkt te zijn.

Afstand tot te toetsen plaatsen	70 m	80 m	90 m	100 m	120 m	140 m	160 m
Totale emissie in g/jr van uitbreiding/oprichting	324.000	387.000	473.000	581.000	817.000	1.075.000	1.376.000

Tabel 6.3.1.3.1: Maximale emissies NIBM. Bron: ECN. Getallen op basis van berekeningen met STACKS, versie 2008

De afstand tot de dichtstbijzijnde woning (Beitelweg 5) is 135 meter. Op de volgende pagina is aangegeven wat de emissie van fijn stof zal zijn in de verschillende scenario's.

	Referentie (vergund)	Gewenst	Alternatief
Emissie in g/jr	2.793.096	4.856.096	4.350.016
Verschil met referentie		+ 2.063.000	+ 1.556.920

Tabel 6.3.1.3.2: weergave emissies fijn stof

In alle gevallen is er sprake van een toename die niet onder de regeling NIBM valt (afstand tot dichtstbijzijnde woning is 135 meter, op die afstand is circa 946.000 gram NIBM). En dus dient voor het alternatief een volledige ISL3a berekening uitgevoerd te worden om te kunnen toetsen aan de maximaal

toegestane niveaus. Voor de volledigheid is de beoogde situatie getoetst via ISL3a. In de volgende paragraaf wordt een toelichting gegeven op de systematiek van toetsing.

6.3.1.4 Toetsingslocaties

In principe moet overal buiten de inrichtingsgrenzen getoetst worden, behalve op plekken die uitgezonderd worden op basis van toegankelijkheid. Artikel 5.19 lid 2 van de Wet milieubeheer stelt het volgende: *Op de volgende locaties vindt geen vaststelling plaats van het kwaliteitsniveau als bedoeld in het eerste lid en vindt geen berekening plaats van effecten als bedoeld in de artikelen 5.12, tweede en derde lid, en 5.16, eerste lid, van de wet, voor zover het betreft de in het eerste lid bedoelde kwaliteitsniveaus en luchtkwaliteitseisen:*

- a. locaties die zich bevinden in gebieden waartoe leden van het publiek geen toegang hebben en waar geen vaste bewoning is;*
- b. terreinen waarop een of meer inrichtingen zijn gelegen, waar bepalingen betreffende gezondheid en veiligheid op arbeidsplaatsen als bedoeld in artikel 5.6, tweede lid, van de wet, van toepassing zijn;*
- c. de rijbaan van wegen en de middenberm van wegen, tenzij voetgangers normaliter toegang tot de middenberm hebben.*

Wat voorgaande inhoudt, wordt verduidelijkt in de toelichting van de Regeling Besluit Luchtkwaliteit.

a. Voor het publiek ontoegankelijk en geen vaste bewoning

Ontoegankelijk voor het publiek zijn terreinen die niet geschikt of bedoeld zijn voor menselijke toegang. Wanneer het publiek een locatie niet kan betreden, omdat die is bebouwd of afgesloten door een hek of water is er sprake van een voor het publiek ontoegankelijk terrein en hoeft de luchtkwaliteit daar niet bepaald te worden, omdat daar geen sprake kan zijn van blootstelling van mensen. Ook water dat niet bevaren kan worden is niet voor het publiek toegankelijk. Dit geldt ook wanneer het verboden terrein is. Wanneer ergens een bordje staat met verboden toegang kan dat extra aangeven dat er sprake is van een voor het publiek ontoegankelijke plek. Alleen een bordje plaatsen is echter niet voldoende, het terrein moet in de praktijk al niet geschikt of bedoeld zijn voor menselijke toegang. De blootstellingsduur (zie de paragraaf 'Blootstelling') zal in zo'n geval bepalend zijn of op daar ook daadwerkelijk getoetst moet worden. In het geval van akkerland is er sprake van niet voor het publiek toegankelijk gebied. Het is geen plek waar mensen normaal gesproken komen. Akkers zijn ook niet bedoeld voor menselijke toegang. Een akkerbouwer zou schade ondervinden van het onbevoegd betreden van zijn akkers. Vanwege de aard van het gebied kan dus gemotiveerd worden dat akkers niet voor het publiek toegankelijk zijn en dat de luchtkwaliteit er niet bepaald hoeft te worden. De akkerbouwer zelf en eventueel personeel worden niet gezien als leden van het publiek.

b. Terreinen met één of meer inrichtingen waar arbo-regels gelden

Op het terrein van de inrichting (inclusief de eigen bedrijfswoning) waar de luchtverontreiniging ontstaat, wordt de luchtkwaliteit niet getoetst. Dat wordt beschouwd als terrein van de inrichting. Dat geldt ook voor bedrijfsterreinen of bij bijvoorbeeld bedrijfsverzamelgebouwen.

Bedrijfswoningen van naastgelegen inrichtingen

Bedrijfswoningen van naastgelegen veehouderijen moeten, net als burgerwoningen, meegenomen worden bij de toetsing. Dit sluit aan bij de doelstelling van de Europese richtlijn, namelijk de bescherming van de volksgezondheid tegen de nadelige effecten van luchtverontreiniging.

Bovendien wordt door te toetsen bij bedrijfswoningen van naburige veehouderijen voorkomen dat nieuwe knelpunten ontstaan. Dit omdat de nabijgelegen bedrijfswoning ervoor zorgt dat er geen

onbeperkte uitbreiding van fijn stof kan ontstaan. Met name in concentratiegebieden zou een onbeperkte uitbreiding van meerdere veehouderijen tot hoge achtergrondconcentraties kunnen leiden en daardoor weer nieuwe knelpunten kunnen veroorzaken.

Voormalige bedrijfswoningen van veehouderijen

Omdat zowel bedrijfswoningen als burgerwoningen beschermd worden tegen de fijn stof emissie van de nabij gelegen veehouderij maakt het voor de toetsing van de nabij gelegen veehouderij niet uit of het gaat om een bedrijfswoning of een voormalige bedrijfswoning. Voor de toetsing van fijn stof afkomstig van de 'eigen' veehouderij maakt dit echter wél uit. Een bedrijfswoning maakt immers onderdeel uit van de inrichting en hoeft daarom niet getoetst te worden. Dit volgt uit het systeem van de Wet milieubeheer. Dat geldt niet voor een voormalige bedrijfswoning. Ten aanzien van een voormalige bedrijfswoning wordt geadviseerd om bij de toetsing van fijn stof afkomstig van de 'eigen' veehouderij aan te sluiten bij de juridisch-planologische status van die woning, ofwel de bestemming in het bestemmingsplan. Alleen als een voormalige bedrijfswoning is herbestemd tot burgerwoning wordt dan beoordeeld of aan de grenswaarden voor fijn stof wordt voldaan. Een voormalige agrarische bedrijfswoning die planologisch gezien nog onderdeel van de veehouderij uitmaakt, wordt niet beschermd tegen de nadelige gevolgen van fijn stof van de 'eigen' veehouderij. Daarmee wordt aangesloten bij de in het milieurecht waarneembare tendens om aan te sluiten bij de bestemming in plaats van bij het feitelijk gebruik.

c. de rijbaan van wegen en de middenberm van wegen, tenzij voetgangers normaliter toegang hebben tot de middenberm

De rijbaan met de daarop aanwezige weggebruikers valt buiten het toetsingskader. Dat heeft tot gevolg dat ook een fietspad dat onderdeel van de rijbaan is, niet getoetst hoeft te worden. De stoep is geen onderdeel van de rijbaan. Fietspaden buiten de rijbaan en stoepen kunnen dus op grond van dit artikel niet worden uitgesloten van toetsing. Of er in de praktijk ook daadwerkelijk toetsing relevant is op deze plaatsen zal afhangen van de blootstellingsduur. Zie de volgende paragraaf.

De middenberm van wegen wordt ook uitgesloten van toetsing, tenzij voetgangers normaliter toegang hebben tot de middenberm. Toegankelijke middenbermen zijn bijvoorbeeld oversteekplaatsen of ov-haltes. Ook hier geldt dat in de praktijk de blootstellingsduur bepalend zal zijn of er op zo'n plek getoetst moet worden. In dit soort gevallen zal het daarom werkbaarder zijn om eerst naar de blootstelling te kijken en dan pas naar toegankelijkheid.

6.3.1.5 Blootstelling

De luchtkwaliteit moet alleen bepaald (gemeten en berekend) worden op plaatsen waar de blootstelling significant is. Bij toetsing van de gevolgen van een project aan de luchtkwaliteitseisen is dus van belang dat de plaatsen waar significante blootstelling plaatsvindt, worden bepaald. Daarvoor moet eerst duidelijk zijn wat significant is of niet.

In artikel 22 van de Rbl staat dat de luchtkwaliteit wordt bepaald op plaatsen waar de bevolking 'kan worden blootgesteld gedurende een periode die in vergelijking met de middelingstijd van de betreffende luchtkwaliteitseis significant is'. Hieruit blijkt dat *de duur van de periode dat iemand (1 persoon) kan worden blootgesteld* bepalend is voor de vraag of de luchtkwaliteit dient te worden beoordeeld. Er wordt daarbij verder geen onderscheid gemaakt naar de gevoeligheid van groepen of de aard van het verblijf. De grenswaarden zijn opgesteld ten behoeve van de gezondheid van de gehele bevolking

6.3.1.5.1 *Significant ten opzichte van de middelingstijd van de grenswaarde*

Met deze zin wordt bedoeld dat bij de bepaling of een verblijfstijd significant is, de verblijfstijd vergeleken moet worden met een jaar, dag of uur, afhankelijk van de vraag of je te maken hebt met een jaargemiddelde grenswaarde voor een stof, een daggemiddelde of een uurgemiddelde grenswaarde. Voor fijn stof gelden twee normen: een jaargemiddelde norm en een daggemiddelde norm. Voor fijn stof blijkt dat wanneer de dagnorm wordt overschreden, de jaarnorm ook wordt overschreden. De dagnorm is daarmee bepalend. Voor fijn stof geldt dan ook een middelingstijd van een dag en moet de verblijfstijd dus vergeleken worden met een dag.

Een voorbeeld: De gemiddelde verblijfstijd van een wandelaar op een wandelpad is maar enkele minuten. Dit is ten opzichte van 24 uur maar heel weinig en daarom niet significant.

In de toelichting op de Rbl 2007 staat dat wordt uitgegaan van *de verblijfsduur die in het algemeen verbonden is aan bepaalde functies*. Dus een verblijfsduur die gemiddeld bij een functie te verwachten is. Er hoeft geen specifieke afweging per geval gemaakt te worden. De relevantie hiervan blijkt uit het volgende voorbeeld van een speeltuin:

Over het algemeen zal het verblijf van de spelende kinderen ten opzichte van 24 uur lang genoeg zijn om als significant te worden gezien. Er zullen echter gevallen zijn waar de openingstijd van een speeltuin zodanig kort is, dat de verblijfstijd alsnog als niet significant is te beoordelen. Er hoeft echter maar een verruiming van de openingstijden te komen om de verblijfstijd wél significant te maken. Hier hoeft in de meeste gevallen geen bestemmingsplan voor gewijzigd te worden, of een ander besluit door de overheid voor worden genomen. Er zou dan een overschrijdingssituatie kunnen ontstaan. Om dit te voorkomen kan dus beter worden uitgegaan van een normale bij een speeltuin te verwachten verblijfsduur.

In afwijkende gevallen heeft het bevoegd gezag wel de ruimte om een eigen afweging te maken. Uiteraard geldt hierbij altijd dat hierbij een goede motivering gemaakt moet worden.

6.3.1.5.2 *Significant ten opzichte van de middelingstijd van een etmaal*

Voor fijn stof is dus het feit of op een plaats in het algemeen verbleven wordt door 1 persoon gedurende een tijd die significant is ten opzichte van een dag bepalend of daar getoetst moet worden of niet. Dit staat ter beoordeling van het bevoegd gezag, en dient gemotiveerd te worden.

In de toelichting op de gewijzigde Rbl van december 2008 worden een aantal voorbeelden gegeven voor plekken die significant zijn ten opzichte van een dag. Daartoe behoren om te beginnen de plekken waar mensen het hele jaar door of een groot deel van het jaar verblijven. Daarbij valt te denken aan:

- woningen, andere voor wonen bestemde gebouwen, woonboten;
- kinderopvang;
- basisscholen en scholen voor middelbaar en hoger onderwijs;
- verzorgings- en bejaardentehuizen;
- revalidatie-instellingen;
- overige gebouwen, niet zijnde (hoofdzakelijk) een werkplek, waar sprake is van een langdurig verblijf door personen en zoals penitentiaire inrichtingen, asielzoekerscentra en dergelijke.

Als plekken die significant zijn vanwege de middelingstijd van een etmaal kunnen worden beschouwd:

- tuinen bij woningen en andere voor wonen bestemde gebouwen (voor een verdere toelichting, zie het einde van deze paragraaf)
- recreatiewoningen en campings;
- sport- en recreatieterreinen, buitenzwembaden, speelplaatsen, speelweiden en speeltuinen, parken, pretparken en dergelijke;
- havens voor recreatievaartuigen;
- badinrichtingen in oppervlaktewater als bedoeld in de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz).

Hierboven staan voorbeelden genoemd die significant zijn ten opzichte een dag. In de toelichting bij de Rbl staan ook voorbeelden genoemd van locaties die wel significant zijn ten opzichte van een middelingstijd van een uur, maar niet t.o.v. een etmaal. Dat betekent dat deze plekken in beginsel voor fijn stof *niet* getoetst hoeven te worden. Het gaat om:

- stations en haltes voor openbaar vervoer;
- parkeerterreinen;
- rustplaatsen langs de snelweg en andere weggebonden activiteiten (tanken, pech onderweg);
- winkels en andere daarmee vergelijkbare commerciële activiteiten;
- de berm bij wegen;
- langs en op het water, buiten krachtens de Whvbz aangewezen plaatsen;
- vaarwegen en (zee)havens.

Tuinen

In de toelichting bij de Regeling beoordeling staat dat de voortuin in het algemeen geen verblijfsfunctie heeft. Bij tuinen in het buitengebied kan de grootste bron van fijn stof (een veehouderij) niet aan de wegkant liggen, maar aan de achterkant van het huis. Emissiebronnen van agrarische inrichtingen liggen over het algemeen niet aan de wegkant, maar juist zo ver mogelijk van de weg. De grens van de tuin is echter vaak niet duidelijk, bijvoorbeeld omdat deze vaak overloopt in een erf van een inrichting, een boomgaard of een weiland. Bovendien staat niet onomstotelijk vast welk deel van de tuin een daadwerkelijke verblijfsfunctie heeft. Daarom wordt aangeraden om in alle gevallen de (dichtst bij de bron zijnde) gevel van de woning als representatief punt te beschouwen voor de tuin en de woning tezamen en op dit representatieve punt te toetsen. De woning staat namelijk centraal binnen de tuin en het verblijf zal zich ook vooral gemiddeld vlakbij de gevel van de woning afspelen.

6.3.1.6 Bepaling toetsingslocaties voor Beitelweg 7 en 7a

In de directe omgeving van de locatie van het initiatief zijn geen wandelpaden gelegen, speeltuinen, oversteekplaatsen of OV-haltes. Wel zijn er in de omgeving van de veehouderij een aantal woningen van derden gelegen waar op getoetst moet worden.

6.3.2 ISL3a

Om te kunnen toetsen aan de grenswaarden voor PM₁₀ zal een berekening uitgevoerd moeten worden. Voor deze berekening is een model nodig. De Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (Rbl) schrijft voor met welke modellen onder welke lokale omstandigheden gerekend mag worden. Naast de modellen die voldoen aan de rekenregels van de Rbl zijn er door VROM goedgekeurde modellen. Voor een veehouderij kan het rekenmodel ISL3a (Implementatie Standaard-rekenmethode Luchtkwaliteit 3a) gebruikt worden. Dit is een model dat VROM heeft laten ontwikkelen en dat

voldoet aan de rekenregels uit de Rbl. In vergelijking met andere modellen die een implementatie zijn van standaard rekenmethode is het toepassingsbereik van ISL3a beperkt. Binnen dit toepassingsbereik is ISL3a echter gelijkwaardig aan die andere modellen. Gelet op het feit dat de fijn stof productie van het vrachtverkeer in verhouding tot die van het vee verwaarloosbaar klein is en ISL3a het zuiverste rekenmodel is voor de veehouderij (maar waar echter geen vrachtverkeer kan worden meegenomen) is er voor gekozen om dit rekenmodel toe te passen. Bijkomend argument voor deze redenatie zijn de resultaten van de berekening.

In het model moeten de gegevens van de veehouderij worden ingevuld, zoals dieraantallen, emissiefactor, emissiepunten en gebouwgegevens. Het model berekent dan vervolgens op rasterpunten de concentratie fijn stof, inclusief de achtergrondwaarde. In het programma kunnen de blootstellingslocaties worden ingevoerd als rasterpunten. De hoeveelheid rasterpunten kan dan laag gezet worden (bijvoorbeeld 2 bij 2), zodat het programma snel rekent. Met weinig rasterpunten kunnen geen contouren worden gemaakt, maar voor de toetsing van een milieuvergunning zijn die ook niet nodig.

Naast de jaargemiddelde grenswaarde van 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ fijn stof is er ook de daggemiddelde grenswaarde van 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ die maximaal 35 maal per jaar overschreden mag worden. Bij fijn stof puntbronnen zoals veehouderijen blijkt de daggemiddelde grenswaarde bijna altijd bepalend te zijn. Alleen toetsen aan de jaargemiddelde grenswaarde is daarom niet voldoende. Wanneer een berekening wordt gemaakt met het rekenprogramma ISL3a wordt naast het jaargemiddelde ook het daggemiddelde berekend. De achtergrondwaarden op basis van de GCN kaarten zijn, net als in de andere modellen, in ISL3a verwerkt. Het model is vergelijkbaar met het rekenprogramma V-stacks en Agrostacks. Grotendeels is sprake van dezelfde invoergegevens (die in bijlage 1 van dit rapport worden toegelicht).

6.3.3 Emissiefactoren

Op grond van artikel 66 en 67 van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 moet voor de berekening van concentraties van fijn stof gebruik worden gemaakt van de emissiefactoren die door de Minister van VROM zijn bekendgemaakt. De emissiefactoren voor fijn stof van veehouderijen zijn gepubliceerd op de website van het ministerie van VROM. De meest recente versie dateert van maart 2011. Per diercategorie en huisvestingssysteem zijn de emissiefactoren vermeld, overeenkomstig de nummering en omschrijving van bijlage 1 van de Regeling ammoniak en veehouderij. De emissiefactoren (PM_{10}) zijn gebaseerd op de meest recente wetenschappelijke onderzoeken en gecorrigeerd voor leegstand. Op dit moment loopt er een meerjarig meetprogramma door Animal Science Group (ASG) naar de emissiefactoren uit stallen.

Er zijn nog geen emissiefactoren voor $\text{PM}_{2,5}$ vastgesteld. Momenteel is in de beschikbare literatuur maar weinig bekend over het precieze aandeel van $\text{PM}_{2,5}$ in PM_{10} . Naar verluidt dient ervanuit worden gegaan dat deze 20% van de PM_{10} factor zal bedragen.

6.3.4 Emissiepunten

Bij het modelleren van PM_{10} zal er moeten worden aangegeven waar de emissiepunten zich bevinden. Uitgangspunt voor het gebruik van ISL3a is dat er wordt aangesloten bij de Regeling geurhinder en veehouderij en dat er per stal één emissiepunt wordt ingevoerd. Dit betekent dat het emissiepunt wordt bepaald door het vaststellen van het geometrisch gemiddelde van de emissiepunten per stal. Vervolgens berekent het model ISL3a de bijdragen van de diverse ingevoerde fijn-stofbronnen en worden de berekende concentraties weergegeven op de te beschermen objecten en alle rasterpunten.

6.3.5 Uitslag ISL3a berekening

Voordat toetsing aan de luchtkwaliteitseisen plaatsvindt moet de berekende fijn stof concentratie worden gecorrigeerd voor de natuurlijke aanwezigheid van fijne zeezoutdeeltjes in de lucht. Door het ministerie van VROM zijn er lijsten opgesteld waarin per gemeente is bepaald met hoeveel microgram de jaargemiddelde PM₁₀ concentratie mag worden verlaagd. Aan de kust is de zeezoutbijdrage hoger dan verder landinwaarts, zodat ook de zeezoutcorrectie verloopt). Blijkens bijlage 5 van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 bedraagt de zeezoutcorrectie voor gemeente Putten 2 µg/m³. In regel is het voor fijn stof niet de jaargemiddelde concentratie, maar eerder het aantal overschrijdingsdagen dat de luchtkwaliteitseis (van maximaal 35 dagen per jaar) te boven gaat. Omdat de natuurlijk aanwezigheid van zeezout eveneens een bijdrage vormt voor het aantal overschrijdingsdagen mogen de berekende aantallen overschrijdingsdagen altijd met 2 dagen worden gereduceerd.

6.3.5.1 Jaargemiddelde fijn stof concentratie

In onderstaande tabel is de jaargemiddelde fijn stof concentratie weergegeven voor de verschillende blootstellingslocaties in de omgeving (in µg/m³). De zeezoutcorrectie is reeds doorvertaald in deze tabel. De volledige weergave van de in- en output treft u aan als bijlage 4 bij deze rapportage (betreft de resultatenprint van ISL3a die nog niet gecorrigeerd is voor zeezout).

Blootstellingslocatie	Primaire referentie (vergund)	Gewenst	Alternatief
Beitelweg 4	22.83	22.58	22.58
Beitelweg 5	25.15	24.81	24.82
Beitelweg 6	24.98	24.75	24.75
Nijkerkerstraat 37	24.67	24.69	24.68
Beitelweg 8	24.88	24.82	24.82
Beitelweg 9	24.77	24.83	24.84
Hooiweg 24	24.75	24.80	24.79
Beitelweg 1	22.75	22.60	22.60
Kraakweg 12	22.63	22.58	22.58
Roggestraat 83	22.50	22.52	22.51
Roggestraat 81	22.50	22.51	22.50
Roggestraat 77	22.49	22.51	22.50
Roggestraat 71	22.48	22.20	22.49
Hooiweg 22a	24.74	24.78	24.77
Enghuusweg 15a	22.64	22.59	22.58
Effect		-	-

Tabel 6.3.5.1.1: weergave jaargemiddelde concentratie fijn stof

Uit voorgaande tabel blijkt dat het bedrijf in alle scenario's kan voldoen aan de jaargemiddelde concentratie van fijn stof. De maximale fijn stof belasting op de gevel van een woning van derden mag maximaal 40 µg/m³ bedragen. Op de meest nabijgelegen woningen is een lichte verbetering waarneembaar, op de wat verder weg gelegen woningen is een minieme verslechtering. De gewenste situatie iets beter uit in vergelijking met het luchtwasseralternatief. Dit is waarschijnlijk te wijten aan de lagere luchtsnelheid die hier gehanteerd wordt.

6.3.5.2 Aantal overschrijdingsdagen

In volgende tabel is het aantal overschrijdingsdagen van de daggemiddelde grenswaarde van 50 µg/m³ weergegeven voor de verschillende blootstellingslocaties in de omgeving. De zeezoutcorrectie is reeds doorvertaald in deze tabel.

Blootstellingslocatie	Primaire referentie (vergund)	Gewenst	Alternatief
Beitelweg 4	11.3	11.0	11.0
Beitelweg 5	17.3	15.4	15.5
Beitelweg 6	16.2	15.4	15.4
Nijkerkerstraat 37	14.8	14.8	14.8
Beitelweg 8	15.2	15.3	15.3
Beitelweg 9	14.9	15.2	15.2
Hooiweg 24	14.8	14.8	14.8
Beitelweg 1	11.1	11.1	11.1
Kraakweg 12	11.0	10.8	10.7
Roggestraat 83	10.7	10.7	10.7
Roggestraat 81	10.7	10.7	10.7
Roggestraat 77	10.7	10.7	10.7
Roggestraat 71	10.7	10.7	10.7
Hooiweg 22a	15.0	14.9	14.9
Enghuusweg 15a	10.9	10.8	10.8
Effect		+/-	+/-

Tabel 6.3.5.2.1: aantal overschrijdingsdagen van de daggemiddelde grenswaarde

Uit bovenstaande tabel kan dezelfde conclusie getrokken worden als voor de jaargemiddelde fijn stof concentratie. Het aantal overschrijdingsdagen overstijgt het maximum aantal overschrijdingsdagen zoals dat middels de Wet luchtkwaliteit is vastgesteld niet (maximaal 35 overschrijdingsdagen). Het aantal overschrijdingsdagen is vergeleken met bijvoorbeeld het westen of zuiden van Nederland vele malen lager.

7. OVERIGE ASPECTEN

7.1 GELUID

Voor toetsing van de geluidsproductie wordt de systematiek gehanteerd zoals deze wordt beschreven in de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening. Toetsing vindt plaats op basis van de geluidnota gemeente Putten (Putten heeft haar eigen beleid). Op grond van deze systematiek kan de omgeving van Beitelweg 7 en 7a worden getypeerd als een landelijke omgeving met veel agrarische activiteiten. Bij deze omgeving horen volgens de Handreiking streefwaarden van 40, 35 en 30 dB(A) voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. Daarnaast zijn grenswaarden opgenomen van respectievelijk van 45, 45 en 35 dB(A). In de vigerende vergunning van 16 mei 2011 zijn de volgende maximaal toegestane langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus

Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus $L_{A,LT}$ [in dB(A)]			
Beoordelingspunt	Dagperiode (07.00-19.00 uur)	Avondperiode (19.00-23.00 uur)	Nachtperiode (23.00-07.00 uur)
Beitelweg 4, 6, 8, 9 Hooiweg 24,24a	40	40	30 [32]
Ref punt noord	36 [37]	37 {39}	37 [38]
Ref punt oost	35 [44] {36}	30 {38}	30 [37]
Ref punt zuid	35 [43]	29 {38}	29 [36]
Ref punt west	32 [37] {33}	24 {33}	24 [29]

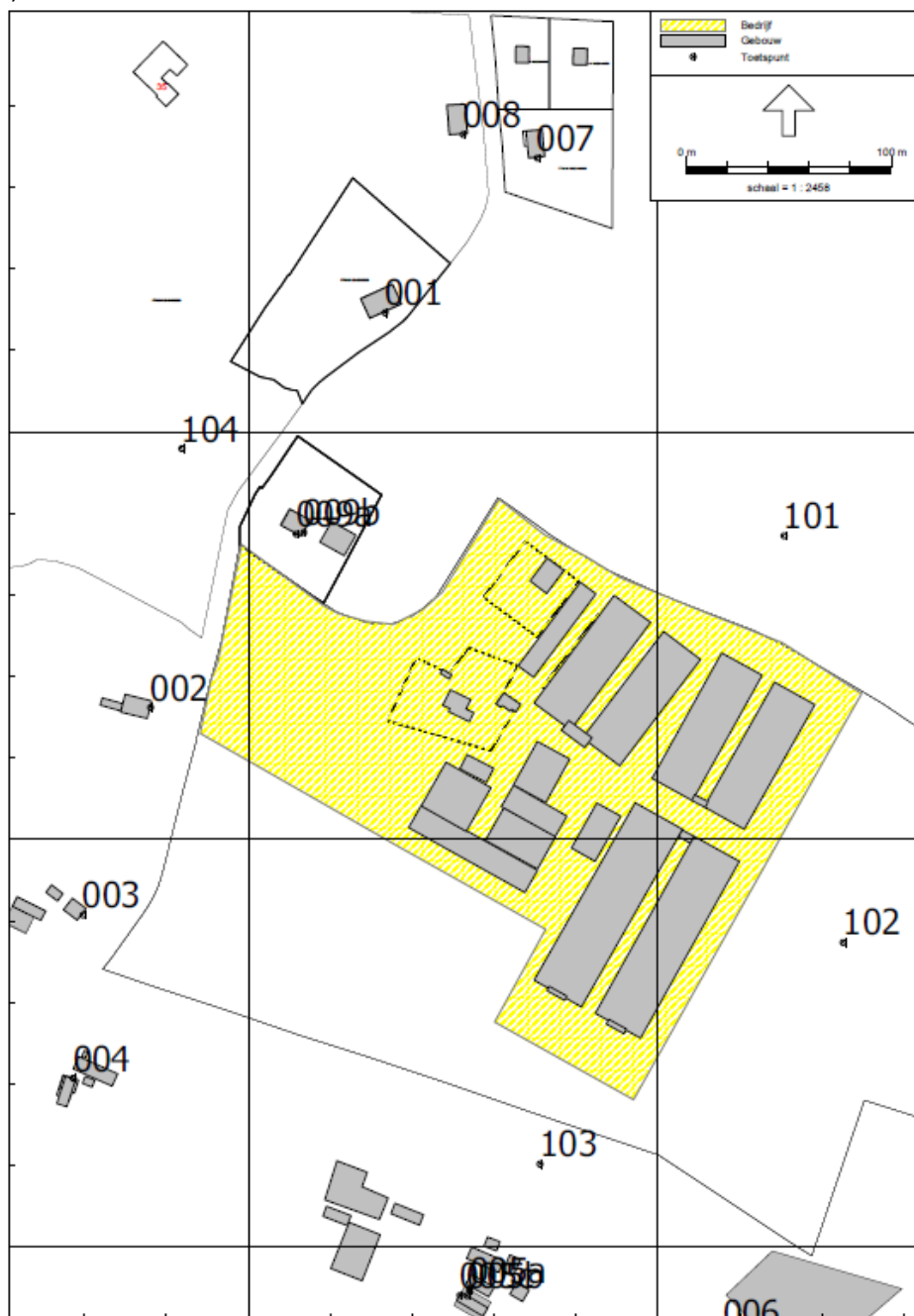
Tabel 7.1.1: Weergave langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus uit vigerende vergunning: respectievelijk representatieve bedrijfssituatie (regelmatige bedrijfssituatie) en {afwijkende bedrijfssituatie}

Daarnaast kent de gemeentelijke Nota Industrielawaai voor de "landelijke omgeving met veel agrarische activiteiten" streef- en grenswaarden voor de maximale geluidniveaus. De streefwaarden zijn 50, 50 en 40 dB(A) voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. De grenswaarden zijn 70, 65 en 60 dB(A) voor dezelfde volgorde van dagdelen. In de vigerende vergunning zijn de volgende maximale geluidniveaus opgenomen.

Maximale geluidniveaus $L_{A,max}$ [in dB(A)]			
Beoordelingspunt	Dagperiode (07.00-19.00 uur)	Avondperiode (19.00-23.00 uur)	Nachtperiode (23.00-07.00 uur)
Beitelweg 4, 6, 8, 9 Hooiweg 24,24a	59	50	40 [61]
Ref punt noord	50	50	40 [52]
Ref punt oost	52	50	40 [56]
Ref punt zuid	51	50	40 [54]
Ref punt west	52	50	40 [52]

Voor wat betreft de toetsing van het onderdeel geluid is vooral gefocust op de gewenste situatie (met vergelijk referentie zoals op de vorige pagina aangegeven).

Om de geluidsproductie van het gewenste situatie (voorkeursalternatief) inzichtelijk te maken is een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek gaat dieper in op de materie, ik verwijs daarom naar het onderzoek voor de toelichting en ga hieronder in op de resultaten. De geluidsproductie getoetst op de meest nabij gelegen woningen en op punten welke 50 meter uit de grens van de inrichting liggen (zie hieronder)



Figuur 7.1.2 Weergave toetsingslocaties

De reguliere bedrijfsvoering, en de geluidsproductie die daaruit voortvloeit, staat omschreven op bladzijde 6 en 7 van het akoestisch onderzoek. Naast de reguliere bedrijfsvoering is er sprake van een zogenaamde 'regelmatige afwijking van de representatieve bedrijfssituatie'. Hier wordt de aan en afvoer van vleeskuikens onder verstaan. Hieronder ziet u dit in tabelvorm weergegeven.

Activiteit	Dagperiode
1. Afvoer na 5 weken	7 vrachtauto's arriveren en vertrekken inzet 3,5 uur shovel
2. Afvoer na 6 weken	25 vrachtauto's arriveren en vertrekken inzet 8 uur shovel
3. Aanvoer na 7,5 weken	1 vrachtauto arriveert en vertrekt
4. Afvoer vaste mest na leeghalen stallen	dag 1: 6 tractoren brengen 2 x 6 = 12 kippers + inzet shovel 8 uur dag 2: 6 tractoren halen 2 x 6 = 12 kippers
5. Schoonspuiten stallen	inzet hogedrukreiniger met gesloten staldeuren (akoestisch niet relevant)
6. Aanvoer stro voordat kuikens arriveren	1 vrachtauto arriveert en vertrekt
7. Laden kadavers	1 vrachtauto arriveert en vertrekt 5 minuten inzet kraan op vrachtauto

Daarnaast is er ook nog sprake van een incidentele bedrijfssituatie welke wordt gevormd door de representatieve bedrijfssituatie waarbij tevens vleeskalveren worden aangevoerd of afgevoerd. Dit kan als volgt in tabelvorm worden weergegeven.

Activiteit	Dagperiode	Avondperiode	Nachtperiode
8. Afvoer kalveren 1x per 7 maanden	7 vrachtauto's arriveren en vertrekken laden kalveren: 14 uur	--	--
9. Aanvoer kalveren 1x per 7 maanden	--	7 vrachtauto's arriveren en vertrekken lossen kalveren: 7 uur reinigen vrachtauto's: 35 minuten	--

7.1.1 Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus

Hieronder treft u een overzicht van de berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus

Beoordelingspunt		Langtijdgemiddeld beoordelingsniveaus ($L_{A,r,L,T}$) in dB(A)					
		Dag (07.00-19.00)		Avond (19.00-23.00)		Nacht (23.00-07.00)	
		berekend	toetsing	berekend	toetsing	berekend	toetsing
001	Beitelweg 4	34 [36] (35)	40/45	30 (32)	40/45	30	30/35
002	Beitelweg 6	39 [44] (40)	40/45	32 (40)	40/45	32	30/35
003	Beitelweg 8	35 [38] (36)	40/45	32 (34)	40/45	32	30/35
004	Beitelweg 9	28 [30] (28)	40/45	31 (32)	40/45	31	30/35
005a/b/c	Hooiweg 24	34 [36] (35)	40/45	35 (36)	40/45	35	30/35
006	Hooiweg 22a	36 [37] (36)	40/45	34 (34)	40/45	34	30/35
007	Beitelweg 1	32 [34] (32)	40/45	28(30)	40/45	28	30/35
008	Beitelweg 2	32 [34] (33)	40/45	28 (31)	40/45	28	30/35
009a/b	Beitelweg 5	39 [42] (39)	40/45	34 (38)	40/45	34	30/35
101	Referentiepunt 50 meter noord	39 [40] (39)	40/45	38 (41)	40/45	38	30/35
102	Referentiepunt 50 meter oost	43 [47] (43)	40/45	40 (40)	40/45	40	30/35
103	Referentiepunt 50 meter zuid	43 [44] (43)	40/45	41(41)	40/45	41	30/35
104	Referentiepunt 50 meter west	34 [37] (34)	40/45	30 (33)	40/45	30	30/35

Tabel 7.1.1.1: Overzicht berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus. Respectievelijk representatieve bedrijfssituatie (regelmatige bedrijfssituatie) en {afwijkende bedrijfssituatie}

Uit de toetsing van de rekenresultaten blijkt dat in de representatieve situatie de streefwaarden, ter hoogte van de te beschermen woningen, niet worden overschreden voor wat betreft de dag- en avondperiode. Alleen voor de nachtperiode geldt dat er gebruik gemaakt moet worden van de geluidsruimte die er geboden wordt middels toepassing van grenswaarden.

7.1.2 Maximale geluidniveaus

Hieronder treft u een overzicht van de berekening van de maximale geluidniveaus.

Beoordelingspunt		Maximale geluidniveaus (L_{Amax}) in dB(A)					
		Dag (07.00-19.00)		Avond (19.00-23.00)		Nacht (23.00-07.00)	
		berekend	toetsing	berekend	toetsing	berekend	toetsing
001	Beitelweg 4	46 [46] (46)	50/70	40 (47)	50/65	< 30	40/60
002	Beitelweg 6	62 [64] (62)	50/70	57 (64)	50/65	< 30	40/60
003	Beitelweg 8	49 [49] (49)	50/70	43 (49)	50/65	< 30	40/60
004	Beitelweg 9	38 [38] (38)	50/70	38 (44)	50/65	< 30	40/60
005a/b/c	Hooiweg 24	41 [44] (41)	50/70	36 (44)	50/65	34	40/60
006	Hooiweg 22a	40 [45] (40)	50/70	34 (39)	50/65	33	40/60
007	Beitelweg 1	43 [44] (43)	50/70	37 (42)	50/65	< 30	40/60
008	Beitelweg 2	44 [44] (44)	50/70	37 (44)	50/65	< 30	40/60
009a/b	Beitelweg 5	55 [55] (55)	50/70	50 (55)	50/65	< 30	40/60
101	Referentiepunt 50 meter noord	49 [49] (49)	50/70	38 (51)	50/65	31	40/60
102	Referentiepunt 50 meter oost	58 [60] (58)	50/70	33 (40)	50/65	31	40/60
103	Referentiepunt 50 meter zuid	43 [43] (43)	50/70	41 (43)	50/65	41	40/60
104	Referentiepunt 50 meter west	51 [51] (51)	50/70	44 (50)	50/65	< 30	40/60

.. = geluidniveaus tijdens representatieve bedrijfssituatie

[..] = geluidniveaus tijdens regelmatige afwijkende bedrijfssituatie en

(..) = geluidniveaus tijdens incidentele bedrijfssituatie

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in de representatieve bedrijfssituatie kan worden voldaan aan de maximale geluidsniveaus. Ook hier geldt dat in de incidentele bedrijfssituatie niet kan worden voldaan aan de maximale geluidsniveaus en dat het bevoegd gezag hier, evenals in de vergunde situatie uitzonderingen voor zal moeten stellen en daaraan voorschriften moet verbinden.

Het akoestisch onderzoek richt zich enkel op de beoogde situatie. In het akoestisch onderzoek wordt het vergelijk gemaakt tussen de bestaande en beoogde situatie. Het alternatief is niet doorberekend, feit is dat er bij het alternatief sprake is van meer ventilatoren op de vleeskalverstallen. Het alternatief zal daarom een hogere geluidsbelasting veroorzaken dan de vergunde en beoogde situatie.

7.2 KLIMAAT EN ENERGIE

7.2.1 Klimaat

De uitstoot van broeikasgassen beïnvloeden het klimaat. Nederland heeft zich wat de emissies van broeikasgassen betreft verbonden aan internationale afspraken volgens het Kyoto-protocol. In de agrarische sector gaat dit hoofdzakelijk om CO₂, methaan (CH₄) en lachgas (N₂O).

Lachgas komt voornamelijk vrij uit de bodem en hangt nauw samen met de aanwending van stikstof in de bodem. Het mestbeleid (en de aanwendingsnormen) zijn mede gebaseerd op de terugdringing van de productie van lachgas.

Methaan komt vooral vrij via pensfermentatie bij herkauwers en uit mest van landbouwhuisdieren tijdens opslag. Van de methaanemissie die wordt veroorzaakt door de veehouderij in Nederland is 80% afkomstig van pensfermentatie bij herkauwers (voornamelijk melkvee). Derhalve wordt er op dit moment diverse onderzoeken uitgevoerd naar de mogelijkheden van emissiebeperking in de melkveehouderij. Voor de mogelijkheden tot beperking van methaanemissie bij de opslag van mest in de intensieve veehouderij wordt slechts beperkt onderzoek gedaan. Een andere wijze van verwerken en opslaan van mest leidt tot minder methaanemissie. De inzet van mestvergisting is een interessante optie om methaan uit mest te reduceren. Helaas is mestvergisting op boerderijniveau nog niet rendabel, de verwachting is dit in de toekomst een realistischer alternatief wordt.

7.2.2 Energie

Door de wijziging van de veehouderij verandert ook de energiehuishouding. Het geschatte verbruik bedraagt circa 400.000 kWh en 110.000 m³ gas. Dit is gebaseerd op normen op huidig gebruik en geschat toekomstig gebruik.

Pluimveebedrijven verbruiken, in verhouding tot andere vormen van veehouderij, veel energie. Elektriciteit wordt in Nederland voornamelijk geproduceerd uit fossiele brandstoffen. Een toename van energieverbruik leidt tot een toename van het verbruik van -steeds schaarser wordende- fossiele brandstoffen. Bij verbranding van fossiele brandstoffen komt CO₂ vrij. Door gebouwen energiezuinig in te richten kan de productie van CO₂ gereduceerd worden. Juist door toepassing van de warmtewisselaars wordt gebruik gemaakt van de warmte die de kuikens zelf produceren. Inkomende stallucht wordt opgewarmd met warme stallucht. Dit levert een aanzienlijke energiebesparing op.

Veel van de aanwezige ventilatie-, beluchtings-, vizel- en voersystemen zullen worden voorzien van frequentieregeling. De verlichting van de stallen worden waarschijnlijk voorzien van dimbare hoogfrequente TL-verlichting. Voor de te installeren technieken wordt een afweging worden gemaakt of er energiezuiniger alternatieven zijn en of de meer-investering zich redelijkerwijs laat terugverdienen. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning zal een energieonderzoek worden gevoegd.

7.3 VEILIGHEID EN GEZONDHEID

7.3.1 Stroomuitval

In het geval van stroomuitval zal de ventilatie, en dus de aanvoer van verse lucht (zuurstof), wegvallen. Om te voorkomen dat de vleeskuikens stikken is een noodstroomaggregaat op het bedrijf aanwezig welke het bedrijf in de eigen stroombehoefte kan voorzien. Deze aggregaten worden automatisch ingeschakeld

na afgifte van een alarm. De ventilatie schakelt dan per ommegaande weer in en het bedrijf kan op normale wijze functioneren.

7.3.2 Brand

Er zal alleen gebruik gemaakt worden van goedgekeurde installaties. Om de gevolgen van een brand te beperken zullen, in overleg met de gemeente / brandweer, brandpreventieve maatregelen (bijvoorbeeld brandblussers e.d.) worden opgenomen

7.3.3 Zoönosen

Zoönosen zijn infectieziekten veroorzaakt door micro-organismen die kunnen overgaan van dieren op mensen (zowel werknemers, omwonenden als consumenten). Het kan hierbij gaan om virussen, bacteriën en parasieten.

Mensen kunnen geïnfecteerd raken met influenzavirussen door direct contact met geïnfecteerd pluimvee. Hoewel dit virus in een aantal landen (met name in Azië en het Midden Oosten) wijdverbreid voorkomt onder pluimvee zijn er tot nu toe relatief weinig humane infecties gemeld. Vooralsnog zijn deze aviaire influenzavirussen niet van mens tot mens overdraagbaar.

Een voor de mens nieuw griepvirus, dat wil zeggen een virus waar de mens niet eerder mee in contact is geweest, en waartegen dus geen afweer heeft, kan aanleiding zijn voor het ontstaan van een nieuwe grieppandemie, een wereldwijde snelle verspreiding van het griepvirus met een groot aantal zieken en sterfgevallen. Er zijn twee manieren waarop een nieuw griepvirus kan ontstaan. In het varken kunnen griepvirussen van varken, mens en vogel zich mengen waardoor nieuwe subtypen van het griepvirus kunnen ontstaan. Wanneer zo'n subtype overdraagbaar is op de mens en zich ook tussen mensen verder kan verspreiden bestaat de kans op het ontstaan van een grieppandemie. Dit gebeurt niet zomaar: het nieuwe virus moet zich zo aanpassen dat verspreiding onder varkens, en verdere verspreiding naar en tussen mensen mogelijk gaat worden. Dit is een proces dat veel tijd en moeite kost. Een tweede manier waarop een nieuw griepvirus kan ontstaan is door veranderingen in het erfelijk materiaal van het aviaire influenzavirus. Deze veranderingen zorgen ervoor dat het aviaire influenzavirus rechtstreeks op de mens overdraagbaar is, zonder tussenkomst van een mengvat zoals een varken. Wanneer het virus ook van mens op mens overdraagbaar is, is het ontstaan van een grieppandemie een reële mogelijkheid.

Salmonella is een belangrijke verwekker van voedselgerelateerde darminfecties bij de mens. De meest voorkomende zijn Salmonella Enteritidis en Salmonella Typhimurium. Overdracht van mens op de mens treedt vrijwel niet op. Dieren zijn vaak drager van de Salmonella bacterie, zonder er zelf ziek van te worden. Salmonella Enteritidis wordt voornamelijk gevonden in leghennen. Salmonella Typhimurium wordt vooral gevonden in rundvee en varkens. De salmonella bacterie wordt via de mest uitgescheiden en kan op die manier andere dieren besmetten. Sinds 1997 zijn diverse controle programma's opgezet om het aantal besmettingen met Salmonella in de pluimveesector te verminderen. Mede als gevolg daarvan is er over de hele keten een geleidelijke afname te zien van besmetting. Onder rundvee en varkens neemt de mate van besmetting met Salmonella niet af.

Infecties bij de mens treden voornamelijk op door het eten van besmet vlees en eieren of producten, die door vlees of eieren zijn besmet (kruisbesmetting). Salmonella Enteritidis infecties zijn voor geassocieerd met consumptie van kip, eieren en ei-gerelateerde producten. Salmonella Typhimurium kan in een heel scala aan voedselproducten worden gevonden: rundvlees, varkensvlees, kip, rauwe melk en in rauw-melkse kaas.

Op basis van de beschikbare literatuur (samengevat in RIVM rapportage: ‘Volksgezondheidsaspecten van veehouderij-megabedrijven in Nederland’) is een mogelijk verband tussen megabedrijven en het voorkomen en de verspreiding van zoönosen en antibioticumresistentie niet eenvoudig vast te stellen. Bij pluimvee lijkt er wel een relatie te zijn tussen de bedrijfsgrootte en het voorkomen van (antistoffen tegen) influenza en salmonella. Er zijn echter geen gegevens in de literatuur beschikbaar waaruit blijkt dat er een verband is tussen de bedrijfsgrootte en het ontstaan van nieuwe subtypen van het influenzavirus.

Op 21 januari 2011 is een interim-rapportage “Mogelijke effecten van bedrijven met intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden: onderzoek naar blootstelling en gezondheidsproblemen” gepubliceerd. Dit onderzoek wordt in opdracht van de ministeries VWS¹⁰ en ELI¹¹ uitgevoerd door Universiteit Utrecht, het NIVEL¹² en het RIVM¹³.

De doelstellingen en opzet van het project zijn:

- *Het vaststellen van de blootstelling aan (fijn)stof in de omgeving van intensieve veehouderijen om de mogelijke belasting van omwonenden vast te stellen. In dit stof wordt de concentratie gemeten aan enkele micro-organismen die gezondheidsproblemen kunnen veroorzaken, evenals concentratie aan endotoxinen (endotoxine is een celwandfragment van bepaalde bacteriën en daarmee indicator voor blootstelling aan micro-organismen).*
- *Het oriënterend in kaart brengen van de gezondheidsproblemen bij de bevolking rond intensieve veehouderijen (bedrijven met varkens, kippen, geiten, runderen)*
- *Het vaststellen van relaties tussen voorkomende gezondheidsproblemen en de gemeten blootstelling aan fijnstof en de daarin voorkomende micro-organismen en endotoxinen*

Tekst uit interim-rapportage “mogelijke effecten van bedrijven met intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden: onderzoek naar blootstelling en gezondheidsproblemen” 21 januari 2011

Hieronder zijn de voorlopige conclusies uit de samenvatting van het interimrapport weergegeven:

De suggestie dat in gebieden met intensieve veehouderij meer klachten en aandoeningen aan de luchtwegen worden gerapporteerd, kon niet worden bevestigd aan de hand van de verkregen ziektegegevens van de huisartsenpraktijken. Eerder wordt het tegendeel waargenomen. Op grond van deze analyses kan echter evenmin worden geconstateerd dat een dergelijk verband niet bestaat. Daarvoor is er nog te weinig informatie beschikbaar over de blootstelling die optreedt als gevolg van het wonen in de nabijheid van intensieve-veehouderijbedrijven. Zoals gezegd werd wel een verhoogd vóórkomen van pneumonie geconstateerd; dit hangt mogelijk samen met de Q-koortsuitbraak. Gedetailleerdere analyses van de patiëntgegevens, in combinatie met informatie over de afstand van veehouderijen, dierendichtheid rond de woning en specifiekere gegevens over de blootstelling aan fijnstof, endotoxinen en micro-organismen, moeten definitieve antwoorden geven op de vraag of er een samenhang bestaat tussen het vóórkomen van bepaalde aandoeningen en het wonen rond intensieve-veehouderijbedrijven.

Tekst uit interim-rapportage “mogelijke effecten van bedrijven met intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden: onderzoek naar blootstelling en gezondheidsproblemen” 21 januari 2011

¹⁰ Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

¹¹ Ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie

¹² het Nederlands instituut voor Onderzoek van de Gezondheidszorg

¹³ Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

RIVM- Rapport: Gezondheidsrisico's rond veehouderijen

Op 30 november 2012 heeft het RIVM het onderzoeksrapport "Gezondheidsrisico's rond veehouderijen" veehouderijen gepubliceerd. Dit rapport is opgesteld naar aanleiding van de uitbraak van Q-koorts bij de geitenhouderij in Nederland, maar beschouwd de ziektedruk in zijn algemeenheid rondom veehouderijen. Doel van het rapport was om te bezien of het zinvol is om minimum afstanden tussen woningen van derden en intensieve veehouderijen te introduceren. De uitkomsten van dit rapport zijn vergelijkbaar met het hier voorgaande interim-rapport: er is te weinig grip op de materie om gefundeerd te kunnen stellen of er, en zo ja welke, volksgezondheidsrisico's er zijn. Het schort aan informatie over effecten bij de algemene bevolking. Er is informatie beschikbaar over ondernemers en medewerkers die dagelijks in de stallen zijn, zo kunnen bij deze groep logischerwijs luchtwegklachten ontstaan. Deze wetenschap is niet wetenschappelijk door te trekken naar omwonenden. Het rapport concludeert dan ook als volgt: *'Het is niet bekend tot welke afstand omwonenden van veehouderijen verhoogde gezondheidsrisico's lopen. Daarom is er niet op wetenschappelijke gronden één landelijke 'veilige' minimumafstand vast te stellen tussen veehouderijen en woningen.'*

Invloed van het te installeren huisvestingssysteem

Binnen het bedrijf worden warmtewisselaars geïnstalleerd, dit heeft als voordeel dat de strooisellaag in de stal continue gedroogd wordt. Dit vermindert substantieel de groei van ziektekiemen en bacteriën.

7.4 VEEWETZIEKTEN

Bij het uitbreken van een veeziekte, zoals bijvoorbeeld vogelpest, kan de situatie zich voordoen dat het bedrijf tijdelijk wordt afgesloten. Dat wil zeggen dat tijdens deze periode geen dieren mogen worden aangevoerd. Dit kan gevolgen hebben voor het dierenwelzijn. De vleeskuikens zijn van een snelgroeiend soort. Na 6 weken is het kuiken slachtrijp, langer op het bedrijf blijven levert problemen op met bijvoorbeeld het vrij kunnen bewegen in de stal. Om die reden zal de voergift worden verlaagd, zodat de groei wordt vertraagd. Voor dit soort bedrijven zullen speciale "nood" aan- en afvoerregelingen worden getroffen ten behoeve van het dierenwelzijn.

Om de risico's van ziekte-insleep op het bedrijf te beperken c.q. te voorkomen wordt het bedrijf dusdanig opgezet en gerealiseerd, opdat bezoekers niet in de stallen hoeven komen. Diegene die de stallen willen bezoeken/betreden dienen zich te houden aan strikte hygiëneregels, zij kunnen het bedrijf alleen via de hygiënesluis betreden en worden verplicht gesteld gebruik te maken van bedrijfskleding en eventueel van de douche.

7.5 EXTERNE VEILIGHEID

Op het bedrijf is een propaanopslag aanwezig met een inhoud van 18 m³. Voor deze opslag is een QRA (kwalitatieve risico analyse) uitgevoerd, welke bij de geldende vergunning is gevoegd. Het QRA bevat geen vermeldenswaardige aspecten. Er wordt voldaan aan de normstelling van voor het plaatsgebonden risico en er is geen significant groepsrisico. De propaantank wijzigt niet.

7.6 WATER EN BODEM

7.6.1 Wateronttrekking

Op het bedrijf wordt het grootste deel van water gebruikt als drinkwater voor de vleeskuikens en -kalveren. Dit water wordt aan de kuikens verstrekt middels drinknippels, bij de kalveren zijn drinkbakken aanwezig en wordt het water voor het aanmaken van voermelk gebruikt. Er wordt gebruik gemaakt van grondwater. Het watergebruik bij de vleeskuikens wordt geregistreerd middels een

dagregistratiesysteem. Middels dit systeem kan worden geconstateerd of de kippen voldoende water ter beschikking hebben en of ze voldoende drinken. Als de vleeskuikens niet voldoende drinken, dan kan dit duiden op ziekte en dient er actie ondernomen te worden. Het dagregistratiesysteem zorgt er ook voor dat lekkage in het systeem tijdig wordt opgemerkt, opgespoord en gerepareerd.

Als het bedrijf is gerealiseerd zal het waterverbruik circa 16.000 m³ bedragen. In de provincie Gelderland geldt een vergunningplicht vanaf een onttrekking van 150.000 m³ water. Omdat de oppompcapaciteit lager ligt dan 60 m³ per uur dient de onttrekking van grondwater enkel gemeld te worden (er is echter sprake van een bestaande activiteit welke al geregistreerd is).

7.6.2 Waterafvoer

De stallen zijn deels voorzien van (zinkvrije) dakgoten waarmee het hemelwater wordt afgevoerd. Het water wordt afgevoerd en geïnfiltreerd in de bodem. De pluimveestallen worden na elke ronde nat gereinigd. Het spoelwater wordt afgevoerd naar daartoe bestemde spoelwateropslagen. Bij reiniging van de vleeskalverstallen wordt het spoelwater direct naar de ondergelegen kelders afgevoerd, daar wordt ook het spoelwater van de melkbereidingsinstallatie naartoe afgevoerd.

Er is overleg geweest met het waterschap Vallei en Veluwe. Het waterschap hanteert het principe van vasthouden- bergen- afvoeren. Wat bereikt dient te worden is dat het versneld afvoeren t.o.v. de onverharde situatie zoveel mogelijk wordt beperkt. Het mag zagezegd niet verslechteren. Het afvoeren kan op twee manieren namelijk via oppervlaktewater en via het rioolstelsel (hemelwater of gemengd). In deze situatie wordt het water niet afgevoerd maar in de bodem geïnfiltreerd. Daarmee is het doel bereikt. Feitelijk treedt er geen verslechtering op aangezien het water binnen het gebied blijft waar het valt. Het is niet nodig om infiltratievoorzieningen aan te leggen als er geen overlast wordt ervaren (het water zakt snel genoeg weg).

7.7 LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE

7.7.1 Cultuurhistorie / archeologie

Zoals aangegeven in hoofdstuk 4.1.2.1 ligt de uitbreiding van de stallen in een gebied met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde. Hierbij geldt dat indien de bodem geroerd wordt groter dan 500 m² en dieper dan 0,4 m er archeologisch onderzoek verricht dient te worden. De kippenstallen worden niet onderkelderd en de bodem wordt niet geroerd dieper dan 0,3 m. Bij de uitvoering van de fundering wordt als volgt te werk gegaan:

Om de 5 meter zal er een poer ingegraven worden. Hierbij wordt een gat gegraven van 1 x 1 meter. Met een lengte van 100 meter zullen er zodoende circa 60 poeren ingegraven worden per stal. Het gaat om twee bouwwerken. Dat betekent een bodemverstoring van circa 120 m². Daarnaast wordt de grond onder de stal afgeplagd. Hierbij wordt 20 cm grond ontgraven en daar boven op wordt steengruis en zand aangebracht, waarop de vloer met isolatie wordt gelegd. Dat houdt in, dat de bodem niet dieper dan 30 cm wordt ontgraven en dat zodoende de archeologische laag niet wordt bereikt. Uitgaande van deze werkwijze is een archeologisch onderzoek niet verplicht. Wel zal de regioarcheoloog op de hoogte worden gesteld van de uitvoering (graven poeren) en in staat worden gesteld om archeologische waarnemingen te doen tijdens de uitvoering.

Het bedrijf ligt in een zone met een middelmatige cultuurhistorische waarde (zie hoofdstuk 4.3.5). Het bedrijf, noch enig gebouw op het bedrijf, heeft cultuurhistorische waarde.

7.7.2 Landschappelijke inpassing

De locatie aan de Beitelweg 7 is gelegen in het enkdorpenlandschap. Het enkdorpenlandschap is karakteristiek vanwege de bochtige wegen met oude boerderijen, oude akkerlanden (enken), een kleinschalige verkaveling en landschapselementen zoals hakhoutbosjes en houtsingels/-wallen. De visie op erven in dit landschapstype is, door middel van streekeigen beplanting, het erf onderdeel te laten uitmaken van het landschap. Bij het bestemmingsplan, is een erfinrichtingsplan gemaakt.

In de landschapsvisie wordt het gebied aangeduid als 'zone inpassing (nieuwe) dorpsrand binnen landschappelijk raamwerk van groenstructuren'. Een groene uitstraling versterkt de gebiedskarakteristieken en de binding van het erf met zijn omgeving. Op historische kaarten (zie erfinrichtingsplan) is te zien dat de locatie tot begin van de 20e eeuw in een zeer groen en kleinschalig landschap heeft gelegen. Daarna heeft er vershraling van landschapselementen plaatsgevonden en heeft de kern Putten zich langzaam richting het plangebied ontwikkeld. Deze ontwikkeling is nog steeds gaande met de nieuwe wijk Bijsteren in aanbouw, ten noorden van het plangebied. Huis Bijstein, ten noordwesten van het erf, geldt nog als een robuuste groenstructuur van bospercelen en is verbonden met aanliggende houtwallen.

In dit gebied is het doel om de erven sterker te verbinden, door middel van streekeigen beplanting, met het landschap (zie landschapsvisie*). Bij een initiatief wordt dan ook gekeken naar:

- Het accentueren van onregelmatige verkaveling met beplanting;
- Bebouwing aan de randen van de eng/enk inpassen met beplanting, met behoud van doorzichten;
- Herstel en behoud van laanbeplanting;
- Herstel, behoud en aanleg van houtwallen en boomgroepen;
- Solitaire (vrijstaande bomen) voor op het erf

Bij de erfinrichting is met deze aspecten rekening gehouden.



Erfinrichtingsschets nieuwbouw stallen aan de Beitelweg 7

8. EVALUATIE

Na vaststelling van een m.e.r.-plichtig plan of het nemen van een m.e.r.-plichtig besluit moet het betreffende bevoegd gezag de daadwerkelijke milieugevolgen van de uitvoering van de voorgenomen activiteit onderzoeken.

Bij het plan of besluit zijn de termijn of de termijnen waarop met het onderzoek zal worden begonnen en de wijze waarop dat onderzoek zal worden verricht al bepaald. Hiervoor zijn vanuit de m.e.r.-procedure in de Wet milieubeheer geen eisen opgenomen. Als de voorgenomen activiteit is opgenomen in een plan en pas kan worden uitgevoerd nadat hier een op het plan volgend besluit over is genomen, ligt de onderzoeksverplichting bij het bevoegd gezag dat dit besluit neemt (in dit geval het College van Burgemeester en Wethouders van Putten).

Het gaat hier om een veehouderij. Voor veehouderijen geldt een regulier controleprogramma dat in opdracht van het College wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst Noord Veluwe. Bij een dergelijke reguliere controle gaat het om de aantallen dieren en de werking van de ventilatie- en emissiereducerende systemen. Vanuit het planoogpunt komt daarbij dat de landschappelijke inpassing moet worden gecontroleerd. Voor dit plan en besluit zal het bevoegd gezag dit bedrijf uit de reguliere planning moeten halen, en speciaal voor dit doel controleren.

Het evaluatieprogramma kan ons inziens dan ook pas worden opgesteld als de stallen in gebruik zijn genomen en de landschappelijke inpassing is voltooid. Om een goed beeld te krijgen van de effecten is het verstandig om 2 jaar na realisatie te evalueren. Het eerste jaar zullen alle systemen goed op elkaar moeten worden afgestemd en na het tweede jaar kan men een goed beeld schetsen van de milieu effecten. Daarbij spelen de opmerkingen vanuit de omgeving vanzelfsprekend een rol.

VERKLARENDE WOORDENLIJST

BEGRIPPEN

Achtergronddepositie

Totale ammoniakdepositie in een bepaald gebied, afkomstig van de veehouderijen gezamenlijk.

Activiteitenbesluit

Het Activiteitenbesluit bevat algemene milieuregels voor bedrijven.

Agrarisch gebied

Gedeelten van het buitengebied, in eerste instantie bestemd voor de uitoefening van het agrarisch bedrijf.

Ammoniakdepositie

Depositie van potentieel zuur, afkomstig van ammoniak, gemeten in mol per hectare per jaar.

Ammoniakemissie

Emissie van potentieel zuur, afkomstig van ammoniak, gemeten in kilogram per jaar.

Bestemmingsplan

Een gemeentelijk plan voor een deel van de gemeente en bindend voor de burgers, waarin de ruimtelijke inrichting in voorschriften en op een plankaart is vastgelegd.

Bouwblok

In bestemmingsplan vastgelegd bouwvlak, waarbinnen een bedrijf met in achtname van de 'spelregels' gebouwen kan oprichten.

Bulksilo

(meestal) cilindervormige opslagplaats voor stort- of bulkgoederen zoals poeders en korrelvormige producten als veevoer en granulaat.

Commissie MER

In deze rapportage wordt bedoeld: de werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. Dit is een adviescommissie welke advies uitbrengt over de richtlijnen voor het Milieueffectrapport.

Concentratiegebied

In de Meststoffenwet was er sprake van concentratie- en niet concentratiegebied, dit hield verband met de concentratie van intensieve veehouderij in deze gebieden. In de nieuwe Wet geurhinder en veehouderij heeft men besloten hierbij aan te sluiten voor wat betreft de bepaling van de geurnormen (er is sprake van een verschil in geurbeleving in deze twee gebieden).

Cumulatieve geurhinder

Geuremissie afkomstig van meerdere intensieve bedrijven, welke door geurgevoelige objecten als hinderlijk kan worden ervaren.

Dierverblijf

Al dan niet overdekte ruimte waarbinnen dieren worden gehouden.

Drinknippels

Voorziening voor watertoediening aan pluimvee of varkens. Aan een waterleiding zit een -door het dier te bedienen- nippel waaruit het water rechtstreeks in de bek van het dier stroomt.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Doel van de EHS is het realiseren van een netwerk van natuurgebieden door middel van natuurbehoud en natuurontwikkeling.

Emissies

Uitworp, uitstoot van vloeibare, gasvormige en vaste stoffen (stofdeeltjes), of van geluid, naar lucht, water of naar bodem.

Emissiepunt

Punt waarvandaan emissie ontstaan binnen een dierverblijf in de buitenlucht reeds.

Flora- en faunawet

Deze wet biedt, uit het oogpunt van het natuurbehoud, bescherming aan in- en uitheemse planten- en diersoorten die in het wild leven. Provincies kunnen plaatsen aanwijzen als beschermde leefomgeving. Het gaat hierbij om gebieden die van wezenlijke betekenis zijn als leefomgeving voor een beschermde inheemse soort. De provincies kunnen dan bepaalde handelingen verbieden of aan beperkingen onderhevig maken. Voorbeelden van beschermde leefomgevingen zijn een dassenburcht of een vijver met kamsalamanders.

Geforceerde mestdroging

Het indrogen van mest middels toedienen van grotere hoeveelheden lucht, aangestuurd door een ventilatie-unit.

Gemeentelijke Verordening

In een gemeentelijke verordening kan een gemeente (vertegenwoordigd door de gemeenteraad) eigen invulling aan wetgeving geven.

Geuremissiefactor

Bij ministeriele regeling vastgestelde geuremissie per dier, behorende bij een daartoe aangewezen diercategorie.

Geurgevoelig object

Gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt.

Goothoogte

De onderzijde van het dak, ter hoogte waar een dakgoot gehangen kan worden.

Groen Label systeem

In 1992 is de stichting Groen Label in het leven geroepen (o.a.) ter bevordering van de ontwikkeling van emissiearme stalsystemen. Als een stal voldeed aan de criteria van de stichting kreeg de stal een Groen Label nummer en kon men gebruik maken van de financiële en milieutechnische voordelen die dit systeem kon bieden. Inmiddels is de Groen Label certificering voor stallen afgeschaft, de naam Groen Label leeft echter voort als synoniem voor ammoniakemissie arm stalsysteem.

Habitatrichtlijn

Europese richtlijn die de lidstaten van de Europese Unie verplicht tot het aanwijzen van habitatrichtlijngebieden en de implementatie van het beschermingskader in nationale wetgeving. De bescherming van habitatrichtlijngebieden is geregeld in de nieuwe Natuurbeschermingswet. De Flora- en faunawet regelt de bescherming van de in- en uitheemse planten en dieren.

Habitattypen

Aanduiding van het leefgebied van specifieke planten- en diersoorten. Om deze leefgebieden te behouden zijn de belangrijkste gebieden waarin zij voorkomen, aangemeld bij de Europese Commissie. Hierdoor genieten deze gebieden bescherming volgens de Habitatrichtlijn.

Habitat

Leefgebied van bepaalde soort(en).

Huisvestingssysteem

Gedeelte van een dierenverblijf, waarin dieren van één diercategorie op dezelfde wijze worden gehouden.

IPPC-richtlijn

Richtlijn 96/61/EG van de Raad van 24 september 1996 inzake de geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging, PbEG L257.

(zeer)Kwetsbaar natuurgebied

Voor verzuring gevoelige gebieden gelegen binnen de ecologische hoofdstructuur, vastgesteld door de provincie.

Lengteventilatie

Ten bate van de luchtverversing in de stal dient er geventileerd te worden. Gedwongen luchtverversing geschied middels het gebruik van ventilatoren. Als de ventilatoren in de eindgevel van een stal worden geplaatst dan is er sprake van lengteventilatie.

Maximale emissiewaarde

Ammoniakemissie per dierplaats, die ingevolge een voorschrift gesteld krachtens artikel 8.44 van de Wet milieubeheer bij een diercategorie ten hoogste mag plaatsvinden.

Mechanische ventilatie

Ten bate van de luchtverversing in de stal dient er geventileerd te worden. Dit kan op natuurlijke wijze (natuurlijke trek in de stal) of op gedwongen wijze, middels ventilatoren, dit heet mechanische ventilatie.

Meteostation

Station waar weersomstandigheden worden gemeten (meteorologie)

Mestbewerking

Behandeling van dierlijke mest zonder noemenswaardige veranderingen aan het product teweeg te brengen. Bijvoorbeeld: mengen, roeren, homogeniseren, verwijderen van vreemde objecten.

Milieueffectrapportage

Een wettelijk vereist rapport waarin, voordat een bepaald project wordt uitgevoerd, de gevolgen (effecten) voor het milieu worden berekend en beschreven.

Natura 2000

De Europese vogel- en habitatrichtlijngebieden vormen samen een groot Europees netwerk van beschermde gebieden: het Natura 2000 netwerk. Doel is het voortbestaan van natuurlijke habitats en leefgebieden van plant- en diersoorten op de langere termijn veilig te stellen.

Nokhoogte

Hoogste punt van het dak

Nbw: Natuurbeschermingswet 1998 / beschermde natuurmonumenten

De Natuurbeschermingswet beschermt zogeheten natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten. Voor activiteiten in en rond deze gebieden die invloed hebben op de natuurlijke kenmerken is een vergunning vereist van het ministerie van LNV. De nieuwe Natuurbeschermingswet regelt ook de wettelijke bescherming van vogel- en habitatrichtlijngebieden (Natura2000-gebieden).

Natuurmonument

Terreinen en wateren, aangewezen door de minister van LNV in overeenstemming met de minister van VROM, die van algemeen belang zijn uit een oogpunt van natuurschoon of natuurwetenschappelijke betekenis.

Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS)

Provinciale uitwerking van de Ecologische Hoofdstructuur.

Receptorpunt

In de context van de geurtoetsing: de dichtstbijzijnde gevel van en voor geur gevoelig object (bijvoorbeeld een woning)

Regeling Geurhinder en Veehouderij (Rgv)

In de Wet Geurhinder en Veehouderij wordt voorgeschreven hoe de uitstoot van geur uit een veehouderij getoetst moet worden. In deze wet wordt verwezen naar de Regeling Geurhinder en Veehouderij. In deze Regeling staan o.a. de stankfactoren vermeld. Een Regeling kan afzonderlijk van de Wet aangepast worden.

Rijksdriehoeks- of Amersfoortse coördinaten

In Nederland wordt in de Topografie gebruik gemaakt van Rijksdriehoeks- of Amersfoortse coördinaten. Dit is een raster van coördinaten welke als middelpunt de Onze-Lieve-Vrouwetoren in Amersfoort heeft. Op basis hiervan kan de locatie van een object worden teruggevonden.

Robuuste verbinding

Grootschalige verbindingen tussen grote natuurgebieden. Door deze verbindingen worden de leefgebieden vergroot.

Rode lijsten

Lijsten van met uitroeiing bedreigde planten- en diersoorten die voorkomen in Nederland. Alleen de rode lijsten die worden vastgesteld op grond van de Flora- en Faunawet (en die worden gepubliceerd in de Staatscourant) genieten officiële bescherming.

Spuiwater

Afvalproduct welke ontstaat bij het chemisch wassen van de ventilatielucht.

Streekplan

Een door de provincie opgesteld plan, waarin de gewenste toekomstige ontwikkeling met betrekking tot de ruimte in de provincie is aangegeven.

Structuurschema Groene Ruimte

Structuurschema uit 1995 waarin de visie van het Rijk op natuur en landelijk gebied is vastgelegd. De nota richt zich op het behoud, herstel en ontwikkeling van wezenlijke, natuurlijke kenmerken in de Ecologische Hoofdstructuur.

Verzuring

Het zuurde worden van bodem en water, vooral door verzurende stoffen afkomstig van landbouw, industrie, elektriciteitscentrales en verkeer.

Vogelrichtlijn

Europese richtlijn die betrekking heeft op de instandhouding van alle natuurlijke, in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. De richtlijn regelt de bescherming, het beheer en de regulering van deze soorten en stelt regels voor de exploitatie daarvan. De richtlijn is van toepassing op vogels, hun eieren, hun nesten en hun leefgebieden. De lidstaten zijn verplicht alle nodige maatregelen te nemen om de bedoelde vogelsoorten een voldoende gevarieerdheid van leefgebieden en een voldoende omvang ervan te geven, in stand te houden of te herstellen.

V-stacks vergunning

Rekenmodel welke de geurbelasting uit een veehouderij op omliggende objecten kan berekenen.

AFKORTINGEN

Amvb:	Algemene maatregel van bestuur
BAT:	Best Available Techniques
BBT:	Beste Beschikbare Technieken
BREF-documenten:	Best Available Techniques reference documenten

B en W:	Burgemeester en Wethouders
EG:	Europese Gemeenschap
EHS:	Ecologische hoofdstructuur
GS:	Gedeputeerde Staten
IAV:	Interimwet ammoniak en veehouderij
IPPC:	Integrated Pollution Prevention and Control
Ivb:	Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer
Kg:	Kilogram
KWh:	Kilowattuur
MER:	Milieueffectrapportage
MINAS:	Mineralenaangiftesysteem
NeR:	Nederlandse emissierichtlijn Lucht
NH ₃ :	Ammoniak
NMP:	Nationaal Milieubeleidsplan
NRB:	Nederlandse Richtlijn Bodembescherming
Oue:	Odour units
Rav:	Regeling ammoniak en veehouderij
Rgv:	Regeling geurhinder en veehouderijen
VHR-gebied:	Vogelrichtlijn- en Habitatgebied
VNG:	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VROM:	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Wav:	Wet ammoniak en veehouderij
Wgv:	Wet geurhinder en veehouderij
Wm:	Wet milieubeheer
WRO:	Wet op de Ruimtelijke Ordening
Wvo:	Wet verontreiniging oppervlaktewateren

GERAADPLEEGDE INFORMATIE

- Kwantitatieve Informatie Veehouderij 2012-2013 en 2013-2014. Wageningen UR Livestock research, Lelystad
- Internet
 - www.infomil.nl
 - www.vrom.nl
 - www.gelderland.nl
 - www.epe.nl
 - www.planbureauvoordeleefomgeving.nl
 - www.rivm.nlop deze websites zijn meerdere documenten en beleidsstukken geraadpleegd.
- Processen en factoren bij fijn stofemissie in de veehouderij. A.J.A. Aarnink en H.H. Ellen. 2006. Rapport 11, Animal Sciences Group / Veehouderij, Wageningen UR.
- Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing Ammoniak en Veehouderij, vastgesteld op 25 juni 2007 door de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
- Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura2000 gebieden. H.F. van Dobben en A. van Hinsberg. Alterrapport 1654. Alterra Wageningen mei 2008
- Overzicht van kritische stikstofdeposities voor natuurdoeltypen, Ministerie van LNV, Directie Kennis, januari 2007. Dick Bal & Henk Beije, Han van Dobben en Arjen van Hinsberg.
- AERIUS 1.5 Achtergronddocument, publicatiedatum 2 november 2012, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Programmadirectie Natura 2000
- Overige broeikasgassen, uw aandacht waard! Infomil juni 2004
- Regeling ammoniak en veehouderij zoals gepubliceerd op 24 oktober 2012 in Staatscourant nummer 21301
- Regeling geurhinder en veehouderij zoals gepubliceerd op 18 oktober 2011 in Staatscourant nummer 18729
- Volksgezondheidsaspecten van veehouderij-megabedrijven in Nederland, zoönosen en antibioticaresistentie. RIVM briefrapportnr. 215011002. J.E. Kornalijnslijper, J.G. Rahamat-Langendoen, Y.T.H.P. van Duynhoven. Februari 2008.
- interim rapportage "Mogelijke effecten van bedrijven met intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden: onderzoek naar blootstelling en gezondheidsproblemen", publicatiedatum 21 januari 2021. Een onderzoek in opdracht van de ministeries VWS en ELI uitgevoerd door Universiteit Utrecht, het NIVEL en het RIVM.
- Gezondheidsraad. Gezondheidsrisico's rond veehouderijen. Den Haag: Gezondheidsraad, 2012; publicatienr. 2012/27. ISBN 978-90-5549-939-7
- Rapport 313 Maatregelen ter vermindering van fijnstofemissie uit de pluimveehouderij: indicatieve evaluatie van biofiltratie als potentiële fijnstofreductietechniek, A. Winkel, J.M.G. Hol en N.W.M. Ogink, September 2010

BIJLAGEN

1. Gebouw- en ventilatiegegevens
 - Toelichting op gehanteerde parameters V-stacks vergunning, Agrostacks en ISL3a
 - Ventilatieplan
 - Informatie ventilatoren
2. Ammoniakberekeningen
 - Volledige berekeningen Agrostacks
 - Natuurbeschermingswetvergunning
3. Geurberekeningen
 - Volledige berekeningen V-stacks vergunning (inclusief berekening maximale geurbelasting conform artikel 3 lid 4 Wet geurhinder en veehouderij)
 - invoergegevens V-stacks gebied
4. Fijn stof berekeningen
 - Volledige berekeningen ISL3a
5. Leaflets stalsystemen
6. Akoestisch onderzoek
7. Plattegrondtekeningen
 - vergunde situatie (primaire referentie)
 - gewenste situatie
 - het alternatief